

DARBININKAS

XLI NR. 90

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY GRUODIS - DEC. 21 D. 1956 M.

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTŲ

Varšuvos studentai prieš

Lenkijoje lankėsi Sovietų kariuomenės atstovai su maršalu Zukovu ir susitarė su Lenkija dėl sovietinių įgulu. Tos įgulos bus laikomos "laikiniomis"; tik tam tikrose vietose; be Lenkijos vyriausybės sutikimo jos negali vietos keisti; įgulos nevertojamos politinei presijai Lenkijoje.

Teoriškai Lenkijos valdžia gavo daugiau teisių. Praktiškai jos nieko nereikiama, kol kariuomenė yra sovietinė rankose, nes visi sovietiniai susitarimai yra tik šiai dienai.

Varšuvoje gruodžio 18 2000 studentų demonstravo ir ragino boikotuoti parlamento rinkimus sausio 20, nes partija klastoja kandidatų sąrašus ir tautos valią.

Vengrija — kaip Austrija

Vengrijoje per paskutines kelias dienas buvo nužudyti 241 laisvės kovotojai.

Vengrijos laisvės kovotojas Amerikos vidaus saugumo komisijoj liudijo, kaip sovietai vežė žmones į Sibira. Jis su kitais 80 pabėgo iš traukinio, nes geležinkelietis atidarė vagoną, kai sargybiniai buvo nuėję pietų.

PARYZIAUS ISEITIS

Prancūzijos parlamento debatuose dėl Vengrijos užs. reikalų min. Pineau pasisakė už tai, kad Vengrijai būtų pripažintas neutralumas kaip Austrijai.

● **Vengrų deportuota** į Sovietus 30.000.

● **Jugoslavijos atstovai** atvyko derybų į Lenkiją.

● **Vengrijoje** taip trūksčia anglies ir elektros, kad valdžia plieno ir kitoje sunkioje pramonėje įsakė dirbti per savaitę tik 3 dienas.

● **Turkijos atstovybę** Budapešte sovietų kareiviai apiplėšė. Po protestų Maskvoje atstovybei buvo atlyginta už nuostolius dviem senais radijo aparatais.

KUR ŽMONĖS NORI KARO

NYHT bendradarbis rašo, kad Tito valdomoje Jugoslavijoje yra visuotinis nepasitenkinimas komunistiniu režimu. Ypačiai nepatenkinti ūkininkai, darbininkai, jaunimas; patenkinti geru gyvenimu ir korupcija tik partijos bosai.

Ūkininkus labiausiai sulaužė kolektyvizacija. Nors 1953 Titas priverstinę kolektyvizaciją atšaukė, tačiau gyventojų nuosavybei tepaliko tik po 17 akrų žemės. Geriausios žemės yra nacionalizuotos, ir ten veikia kolchozai. Jų gamyba pasiekė tik trečdaliu to, ką gamino nekomunistinio režimo metu. Užtat Jugoslavija šiemet turėjo gauti iš Maskvos 200.000 tonų kviečių ir iš Amerikos 300.000, kad išsiverstų nuo bado.

Darbininkai, kaip pripažino pats Tito, uždirba 12 kartų daugiau, nei nekomunistiniais laikais, bet pragyvenimas pabrango 18 kartų daugiau.

Dėl jaunimo partijos centro komitete Titas kalbėjo, jog per metus pabėgo į Vakarus 4000 jaunų vyrų.

Maskvoje taip pat streikai

Maskvoje ir Leningrade, rašo prancūzų spauda, gruodžio 19 kilė darbininkų streikai. Reikalauja pakelti atlyginimą ir pagerinti darbo sąlygas. Darbas visai sustojęs Kaganovičiaus fabrikuose Maskvoje.

Kai darbininkų mitinge ministras Furceva ramino darbininkus, vienas darbininkas paklausė, kįk jį uždirba. Kai Furceva atsakė, kad tai ne mitingo klausimas, darbininkas nusileido ir privertė Furceva prisipažinti, kad ji gaunanti mėnesiui 18.000 (4.500 dol.) pagrindinės algos ir apie 3-150 dol. priedų. Tuo tarpu darbininkas uždirba mėnesiui nuo 300 iki 1.200 rublių.

Žinia nepatvirtinta, ir neaišku, ar ji reiškia kylantį judėjimą pačioje Sovietų Sąjungoje ar tik Vakarų nora sudarinti vakaruose opiniją, jog dabartinė Vakarų politika veda prie Sovietų Sąjungos irimo.

Maskva baido Amerikos šnipais

Maskvoje saugumo viršininkas Serovas paskelbė spaudai, kad prisistatė sovietiniam saugumui R. P. Moroz, kuris buvo pabėgėlis, Vokietijoje pakliuvo į kalėjimą, amerikiečių buvo verbuotas į agentus ir pergabentas pro Turkiją į Sovietų Sąjungą. Ten jis negalėjęs kovoti prieš savo kraštą ir pasidavęs.

Ta pati sovietų spauda aprašo, kad Gudijoje buvo suimti amerikiečių nuleisti parasūtinkai. Taip pat vaizduojama, kaip amerikiečiai gabeną agentus jūrų ir sausumos keliu.

Spėjama, kad apie šnipus ir agentus kalbama tam, kad sudarytų išpuolį, jog ir Vengrijos sukilimas tai esąs Amerikos agentų darbas. Pūtimas apie šnipus savoje sovietinėje spaudoje baigiamas spėjimu budėti nuo sovietinių agentų, vadinasi, norima nukreipti dėmesį į svetimus kaltininkus nuo savo vidaus sunkumų.

Politinis nuraminimas Kalėdom

Kelėdų švenčių palinkėjes, valstybės sekretorius J. F. Dulles gruodžio 18 pirmąsyk po savo ligos informavo spaudos atstovus apie Amerikos politiką. Lyg Kalėdų nuotaikų pagautas, Dulles visiem kalbėjo raminanus žodžius.

RAMINO LABIAUSIAI SOVIETUS,

kad jie nesibijotų užpuolimo iš Vakarų pusės. Savo ir prezidento vardu užtikrino, kad "Jungt. Valstybės neturi tikslo iš viso satelitinės valstybės traukti į savo sąjungininkus... mes nenorime apsupti Sovietų Sąjungą jai nedraugingų valstybių juosta. Mes suprantame savo politiką kaip satelitinų valstybių evoliuciją, taikingą evoliuciją link nepriklausomybės".

RAMINO EUROPA,

žadėdamas, kad Amerika ne-

mažins savo karinių pajėgų Europoje. Ji galinti mažinti vyrų skaičių divizionuose, bet juos pakeis nauji ginklai. Pirminė betgi, kad Anglija žada mažinti dėl ūkiniu sunkumų. Ramino ir vakarinius sąjungininkus, kad duos jiems pagalbą ir tam tikrais politiniais klausimais su jais tarsis. Užsiminė ir apie Vokietijos sujungimą.

RAMINO SAVO KRITIKUS,

sakydamas, kad Amerika pasiryžus derėtis su Sovietų Sąjunga. Jeigu Sovietai duos satelitams laisvę, tai gali būti svarstomas kariuomenės atitraukimo iš Europos klausimas, gali būti svarstomas ir neutraliosios juostos sudarymas, ir nusiginklavimas. Derybų su Sovietais labiausiai nori vyriausybėje Stassenas, pats

Dulles santūresnis ir nesirengia imtis pirmasis iniciatyvos).

NURAMINO IR FORMOZA,

tardamas, kad Amerika nesirengia pripažinti kom. Kinijos. Jugoslavijai patenkinti pasisakė už Tito kvietimą į Ameriką, už ūkinės pagalbos davimą Lenkijai.

NERAMINA BETGI LIPPMANNAS

Piršdamas Amerikai diplomatinės derybos su Sovietais, galima neutralių juosta, jis nesitenkina bendrais žodžiais, kad ta juosta turi eiti nuo Skandinavijos, kitur sakoma nuo Baltijos iki Balkanų. Jis kalba konkrečiai apie rytų Vokietiją, Čekoslovakiją, Lenkiją ir Vengriją, kurios turėtų įeiti į tą neutralių juosta. O kur kiti? Ar tai yra ir Amerikos nuomonė?

SVEIKI, SULAUKE ŠVENTŲ KALĖDŲ

Amerika, Anglija, Prancūzija

Europos - Amerikos vienybė nėra atstatyta, nors to ir siekė Nato konferencija Paryžiuje. Tai rodo jau po konferencijos Prancūzijos užs. reikalų min. Pineau pareiškimas gruodžio 19 parlamente. Jis kalbėjo, kad Europos valstybės turi susijungti Europos reikalų gini, nes Amerikos ir Sovietų susitarimas gali prasilenkti su Europos interesais. Egipto krizė parodžiusi, kad

Amerika linkusi remtis Azija ir Afrika, ne Europa. Pineau informavo, kad valst. sekr. Dulles Nato konferencijoje pasisakęs, jog Amerika nepriims Sovietų siūlymo didelę vidurio Europos dalį neutralizuoti.

Edenas parlamente pareiškė, kad jis nori vienybės su Amerika, ir apie tai Amerika yra painformuota.

Egiptas tvarkosi gana sunkiai

● **Syrija atmetė** Amerikos ir Italijos raginimą sutaisyti naftos siurblius ir vamzdžius. Tik tada, kai angliai ir prancūzai iš Egipto išvyks — atsakė.

● **Port Saide** masinės džiaugsmo demonstracijos, kad grąžinta Egipto policija, kuri atvyko su Nasserio paveikslu.

Prancūzai ieško išeities

Prancūzija nusprendė tiesti naftos vamzdžius per Izraelį. Jais nafta turėtų eiti iš Raudonosios jūros uostų į Sueso kanalą.

● **Izraelio** min. pirm. Ben Gurion pareiškė, kad į Gaza sritį jie neleis grįžti egiptiečiams.

ŽODIŲ TURI OPOZICIJA

DEL "MORALINIO SPAUDIMO". PASITIKĖJIMO JT. NELAISVINIMO IR KT.

Washingtono dabartinę užsienių politiką vienas europinis laikraštis pavadino "neopacifizmu", pažymėdamas, kad dėl jo kyla aljarmas Amerikos itakinguose sluokniuose. Labiausiai Pentagono. Ten daugiau pritarimo randanti gen. Gruentherio nuomonė, negu jo buvusio viršininko Eisenhowerio "neopacifizmas".

Ar "moralinio spaudimo" politika sėkminga?

Civilinėj visuomenėj taip pat esą nerimo. Nerimas pirmiausia dėl taip dabar kalbamoms "moralės vykdymo" politikos. Kritikai prikiša, kad ejiimas su moralės argumentais nėra sėkmingas, nes jokios moralės nevertina ir jos nesilaiko Sovietai. O pagaliau ir pati Amerika nesitękina "moraliniu spaudimu": Anglija ir Prancūzija išprašė iš Egipto ne "moralais", bet grasindama naftos neduoti.

Kalbanciai apie "moralę" vyriausybei prikišamas dvejopos moralės taikymas: Anglija ir Prancūzija spaudė ūkinėm priemonėm, o su Sovietais Vengrijoje elgiamasi švelniai, tik "moraliniu spaudimu" juos veikia.

Politika per JT, ar atsakomybės vengimas?

Nepritaria opozicija ir vyriausybės politikai veikti per Jungtines Tautas. Veikimą per JT laiko pasiryžimu nieko neveikti, nes Korėjoje pasipriešino komunizmo invazijai ne Jungt. Tautos, bet Amerika; Egipte nulėmė ne Jungt. Tautų sprendimas, bet Amerikos spaudimas. Dengimasis Jungt. Tautom — tai atsakomybės vengimas.

Vyriausybės politikai, norinčiai laimėti arabų palankumą, keliamas klausimas: ar savo nuolaidom ji tikrai arabų palankumą laimėjo; abejoja ar pažadėdama tenkinti Nasserio reikalavimus, ji laimėjo Nasserio pasiryžimą eiti į kompromisus?

Ar rankų nuplovimas neprovokuoja?

Paskiausiai sukilo balsai dėl vyriausybės elgesio su sukilusiom Lenkija, Vengrija, rytų Vokietija. Šią politiką kritikavo jau ir W. Lippmannas, Sekretoriui Dulles, kalbėju-

siam apie dvejopą pasirinkimą, karą ir propagandą, jis nurodė, kad politinės veiklos yra trys būdai — diplomatija, jėga ir propaganda. Vyriausybė neišnaudojanti pirmosios. O atsiliepdamas į Dulles pareiškimą, kad Amerika nesiuma jėga sukilusių satelitų laisvinti, laiko provokavimu kitą Dulles pareiškimą — jo tikėjimą, kad sovietinio režimo viduje eis sukilimai. Tai esą žaidimas su ugnim.

Dar aščiau kritikavo ta "rankų nusiplovimo" politiką broliai Alsopai ir NYHT vedamasis, laikydamas tai Maskvos padaršinimu naujom avantūrom.

Laisvinimas, ar apgaudinėjimas?

Didelis antikomunistas ir pavergtųjų bičiulis D. Lawrence mėgina teisinti Amerikos "moralinio spaudimo" politiką ir atsakymą nuo jėgos. Girdi, J. T. pasmerkimas Sovietų tautoms "didžiausias padaršinimas kitom tautom anapus už dangos imtis tos pačios taktikos, kurią taip šauniai išmėgino vengrų tauta". Nors Amerika pavergtiesiems jėga nepadės, bet jiem gali padėti tų kraštų užsieniuose esančios organizacijos, parūpindamos net ginklų.

Tokis konkretus prasitarimas Amerikos politika, ypačiai vadinamą laisvinimą, vaizduoja labai nesimpatingai, nes atima tai politikai visą ligšiolinį idealizmą. Jis reiškia tokią politiką: jūs pavergtieji kovokite prieš komunizmą, kuris yra jūsų ir laisvųjų kraštų priešas, bet mes, laisvieji, pirštų neikišime. Nors mes ir prisidėjome, kad komunizmas jus okupuotų ir jo okupaciją sankcionavome Jaltose, Potsdame ir kitur, bet mes laikysimės nuošaliai, kad karo nesukeltume...

Tačiau būdinga, kas siūlydami pozityvią programą, ypačiai siūlydami diplomatiją, santykiams su Sovietais, ir kritikai pakiša tas pačias mintis, kurios sukasi apie Baltuosius Rūmus tarp stiprėjančios ten "liberalų" srovės:

derybas su Sovietais, neutraliosios zonos nuo Skandinavijos iki Balkanų sukūrimą.

PRIE KALĖDŲ EGLUTĖS. Nuotrauka Vyt. Maželio.

Komunistai vakaruose

Maskvos įrankis buvo ir yra Subversinės veiklos kontrolinė įstaiga gruodžio 18 vėl pripažino, kad Amerikos kom. partija tebėra Maskvos įrankis.

Nešido nė mažo džiaugsmo

Rytų Vokietijos policija atiminėjo pirkinius — kalėdines dovanas, kurias rytų Berlyno gyventojai nešėsi iš vakarų Berlyno. Per 8 dienas policija skelbėsi sukonfiskavusi už 50.000 dol.

● **Žydai grįžta** į Vokietiją — vidutiniškai mėnesiui po 60. Daugiausia iš Izraelio. Dabar yra vakarų Vokietijoje 25.600.

● **Italijos komunistai** savi-valdybių rinkimuose Garizia, prie Jugoslavijos sienos, neteko trečdaliu balsų. Kalti Vengrijos įvykiai.

● **Maroką paliko** per paskutinius mėnesius 20.000 užsieniečių. Viso ten buvo 350.000. Dabar labiausiai traukiasi prancūzai, kai Maroke prasidėjo streikai prieš Prancūzijos kariuomenės buvimą. Kai pasitrauks kariuomenė, mano prancūzai civiliai, ir jiem bus ne vieta.

● **Sovietai pažadėjo** Bulgarijai ir Rumunijai grūdų ir kitokios ūkinės paramos, kad tik sustiprintų komunistinius vadus

Vokietijoje

● **Vokietijos socialdemokrat**ai pasisakė už Vokietijos neutralumą. Kancleris Adenaueris lig šiol palaiko savo mintį, kad ir sujungta Vokietija turi būti Nato ribose.

● **Leipzige**, rytų Vokietijoje, vienoje gimnazijoje visos klasės mokiniai vieną rytą pasirodė apsimatę gedulo drabužiais Vengrijos laisvės kovotojam pagerbti. Komunistiniame parlamente dėl to buvo aljarmuota, nes tai esanti Vakarų agitacijos įtaka.

● **Per Kalėdas** auto katastrofose žūsią 660. Pernai žuvo per tris Kalėdų dienas 609.

Kardinolo dienos atėjo su Kalėdomis

Manau, kad kardinolo daugiau Vengrijoje nebepamatysiu — taip galvodamas, amerikietis laikraštlininkas Bain išvyko iš Budapešto į laisvąjį pasaulį, palikdamas kardinolą Mindszentį Amerikos atstovybėje. Kardinolas tegali ten tik atsiminimus rašyti. Tačiau jau dabar į laisvąjį pasaulį pakliuvo tiek žmonių, kurie kalbėjosi su Mindszentį, kad iš jų liudijimų aiškėjo kardinolo suėmimo, tardymo paslaptis.

Paslaptis, kaip tas gšežinės valios vyras buvo priverstas prisiminti visus kaltinimus, kokius tik tardytojai išgalvojo.

Smulkiusių ir autentiškiausių žinių pateikė kun. Joseph Vessey, Mindszentį jaunystės draugas, lydėjęs Mindszentį motiną, kai ji lankydavo sūnų kalėjime ir paskui išsikalbėjęs su kardinolu jau laisvėje. Jis buvo kardinolo įprašytas pasiekti laisvąjį pasaulį ir jo vardą papasakoti, ką buvo patyręs.

Kardinolo istorija prasidėjo 1948 metų pabaigoje. Lapkričio 19 buvo suimtas mano sekretorius tėvas Zabar, — pasakojė Mindszentį kunigui Vessey. — Gruodžio 23 buvo padaryta krata mano bute. Kratos metu suimti mano bute du mano kunigai. Veltui protestavau. Jie buvo reikalingi saugumui bylą prieš mane ruošiant. Kol man paliko laisvę,

tikėjau, kad Bažnyčia nemėgsta kompromisų. Kai tik buvo proga, viešai kalbėjau prieš komunizmą.

Ypač, kai 1948 vasarą atėmė mokyklas.

Mano dienos atėjo po Kalėdų 1948. Anksti rytą policijos 16 pareigūnų įsibrovė į mano butą... Ir toliau patiriam, kad kardinolas buvo suimtas. Jam leido pasiimti breivjorių ir rožančių. O sutaną jie nuplėšė nuo kardinolo ir privertė apsilviki civiliniais drabužiais. Motiną, kuri norėjo sūnų atsisveikinti, nustumė į šalį.

Klausiamas, ar buvo kankinamas, Mindszentis su nerimu akyse atsakė:

"Dangus žino, ką jie su manimi darė. Jie kankino mano kūną ir sielą. Jie sustojo tik pamatę, kad esu netoli mirties. Tik Viešpaties malone esu čia šiandien ir turiu jėgų

FOR GIRLS WHO WORK OR STUDY IN NEW YORK CITY

The renovated John J. Watts residence in downtown Manhattan provides an ideal residence for girls working or studying in New York City. The residence is well equipped and has rooms at various rates. Convenient arrangements for breakfast and evening meals can be made.

If interested contact the Superintendent, Mother M. Ghislain, at 236 E. 15th St., or call ALgonquin 4-0600, New York 3, N. Y.

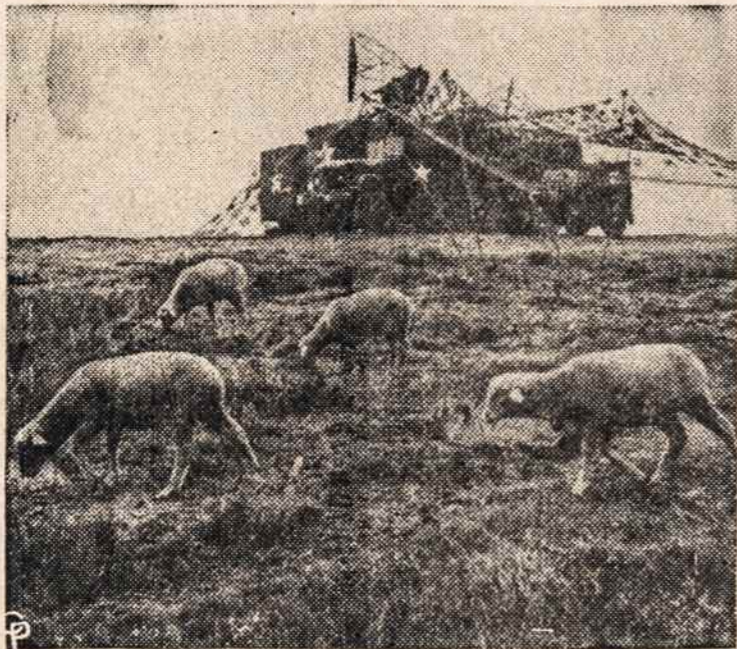
KARDINOLA MAČIAU IR SU JUO KALBĖJAU (3)

likučius tolimesnei kovai".

Sešiolika dienų ir naktų jie apdirbinėjo mane klausimais. Mano tardytojai dirbo pamainom. Tik atsitiktinai davė man minutes pertraukos, minutes miego. Daugelis klausinėjo mane tuo pačiu metu. Sa-

vo celėn gražintas gaudavau labai mažai valgyti.

(Dr. Tibor Ham, smulkiųjų ūkininkų partijos atstovas, taip pat kalbėjęs, sako: pirmiausia tardymam paruošiamas organizmas fiziškai — kasdien tik 350 kalorijų vietoj įprastinių

"KALĖDINĖS AVELES" ramiai gausi JAV karinėje bazėje Vokietijoje. Žu'ncm ten vaikščioti draudžiama.

IVAIRIOS ŽINIOS

Kolumbijos vyriausybė svarsto projektą nusausti apie 1.626.000 akrų žemės, kuri šiuo metu yra po vandeniu. Geologų nuomone, ten žemė būtų nepaprastai derlinga. Tačiau nusaustinimas kaštuotų šimtus milijonų dolerių, nes tektų kasti kanalus ir statyti užtvankas. Ekspertų nuomone, tas viskas gerai apsimokėtų.

Norvegijos karo minų gaudytojai po antrojo Didžiojo karo iki šiol išgaudė vokiečių išdėstytas povandenines minas, viso 8277 gabalus, neturėdami sau jokių nuostolių.

Egipto valstybės vardas šiuo metu visur plačiai linkniuojamas, todėl pravartu prisiminti tos valstybės kai kuriuos statistinius duomenis. Egipto valstybės plotas sudaro 386.000 kv. mylių, tačiau naudingos žemės tesiekia 13.500 kv. mylių, o likusis plotas yra tik smėlis ir tyrai. Vis dėlto kai kuriuose tyru plotuose randa ma nevisai jau mažą naftos šaltinių. Gyventojų skaičius siekia apie 21.250.000.

Anglai ir rusai yra dideli arbatos mėgėjai, bet yra ir juos pralenkiančiųjų. Tai Tibo gvyventojai. Tibete kiekvienas gyventojas vidutiniškai kasdien išgeria po 30 puodelių arbatos.

Matematikos genijus. Prieš 160 metų vienoje Braunschweigo kaimo mokykloje buvo aritmetikos pamoka. Pavargęs mokytojas, norėdamas šiek tiek atsikvėpti ir užimti

1500, paskui ilgų valandų tardymai akinančioje šviesoje, ilgas laikymas stačiom, paskui švirkštai, kurie sukelia baugstumą, pagaliau morfijaus švirkštai, kurie palaužia sprendimo galią).

Po 16 dienų tardymo — sakė Mindszentis — jie man pakišo mašinėlę rašytus popierius, kad pasirašyčiau. Atsime nu, aš pasirašiau ir pridėjau prie pavardės raidės C. F. Mano kankintojai buvo nustebinti ir klausė, ką tai reiškia. Nors buvau išsisėmęs, bet apsigynimo instinktas organizme dar veikė, ir šypsodamasis atsakiau, kad

tai reiškia "kardinolas ba pareizju".

Jie, matyt, nepatikėjo. Jie turėjo paskiau išsiaiškinti, kad

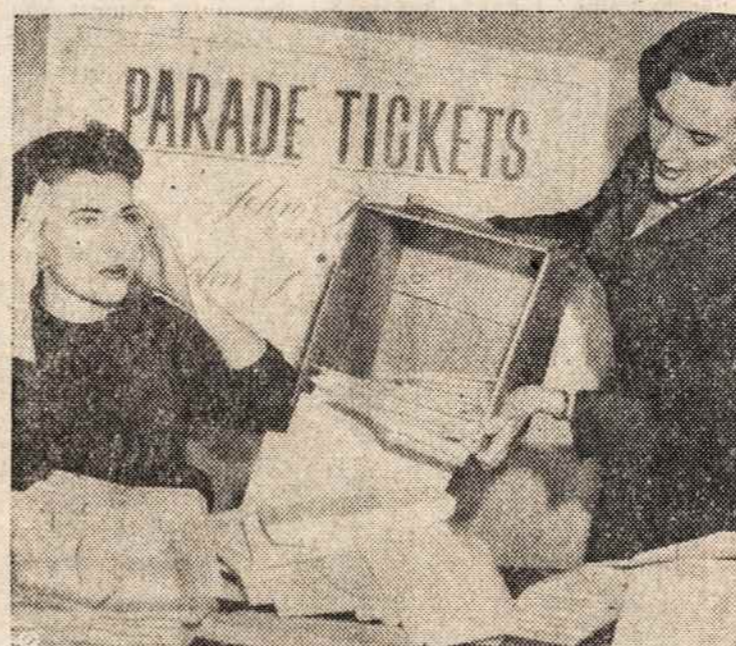
dvi raidės reiškia lotyniškus žodžius: Coactus Feci (priverstas padariau). Tokios raidės buvo populiarios Vengrijoje per 150 metų, kada Vengrija buvo okupuota turkų ir kada vengrai, kankinami turkų, parašus dėdavo su tom raidėm... Kitu kartu tardytojai tepriėmė vardą pavardę ir daugiau nieko.

Laikraštlininkas Bain klausė kardinolą, ar jį mušė. Jis atsakė, kad

į daugelį guminėm lazdom per krūtine.

Jie žinojo, — sakė kardinolas, — kad mano plaučiai silpni nuo mažens. Jie įsakydavo nusirengti visai nuogam ir išlaikydavo taip šaltame drėgname rūsyje ištisas valandas pasityčiodami. Anot kardinolo, jie išgalvojo šėtoniškus būdus pažeminti. Jie vertė jį žiūrėti orgijū.

"Ar vertė vartoti kokius

ISSIKRAUSTYSIU IS GALVOS! sako mergina, kuri priima prašymus bilietam jelti į prezidento inauguracijos iškilmes kapitolyje. Tiek daug norėčių.

SEASON'S GREETINGS TO OUR FRIENDS AND PATRONS, FROM THE OFFICERS AND EMPLOYEES

THE HOME NATIONAL BANK OF BROCKTON

34 SCHOOL ST. • BROCKTON, MASS.

Free Delivery Phone South Boston 8-1070

Compliments of

TAYLOR'S MARKET

"Where Grandma Shopped"

371 W. BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Draugams ir pažistamiems linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų linki

ELENA POVILANSKAS

ir DUKTĖ ELVIRA

158 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

vaistus valiai palaužti?" teiravosi Bain.

"Ne ne, jokių vaistų, — aiškino Mindszentis; — bet tos 29 dienos ir naktys, kurios praėjo nuo suėmimo iki teismo,

naktys be miego ir nuolat girdimi tardytojų balsai: "Tu, matyt, neįsivaizduoji, jog mes žinom, kad esi melagis. Kai tu prisipažinsi prie tiesos, kuri yra surašyta šiuose dokumentuose, atgausi pasitikėjimą".

(Tačiau kun. Ispany, vienas iš šešių kunigų, kurie buvo suimti kartu su Mindszentį ir kuris tuo pačiu metu buvo kalėjime, dabar ištrūkęs į Austriją, liudija, kad

komunistinis saugumas tardymuose vartojo dvejopus vaistus.

Nuo vienos jų rūšies žmogus darės nepaprastai plepus, nuo kitos bailus. Vaistai būdavo dedami į valgi. Jis esąs tikras, kad ir kardinolas jų gaudavo).

Mindszentis buvo sulaužytas. Jis kartojė viską, ką jam tardytojai sakė. Ir 1948 vasario 8 buvo teismas skyrė jam visą gyvenimą kalėti.

Komunistinis tardymas žmogų palaužia iki teismo, nuteistas žmogus jam mažiau berūpi. Ir nuteistam Mindszentį kalėjimų metai, ilgi aštuoneri kalėjimų metai, buvo jo dvasinio atsigavimo dvasinės jėgos grįžimo metai. (b.d.)

● N. Zelandijoje lietuviai jau gyvena 7 metus, visi gerai įsikūrę. Dabartinę krašto valdybą sudaro: C. Liutikas — pirm., A. Mitkevičius — pavaduotojas, V. Grigaliūnas — kasininkas ir Tautos Fondo igaliotinis, V. Procuta — kultūros ir meno vadovas, J. Pajauskas — sekretorius. Visa eilė lietuvių yra gavę N. Zelandijos pilietybę.

COMPLIMENTS OF

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

460 WEST BROADWAY

South Boston, Mass.

ALICE'S BAKERY

Kepa lietuvišką ir amerikonišką duoną, pajus, tortus donacus ir kitokius kepsnius.

Viskas skaniai padaryta. Pabandykite!

528 E. 8th Street

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-6796

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

BROADWAY LIQUOR OR MART

LIQUOR RETAILERS

391 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-9570

CHARLIE & CRIS

TAISOME AUTOMOBILIUS

Parduodam padangas ir baterijas

454 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. SO 8-4080

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

MAMYTES SŪRIS
Scottville, Mich.

Indian Head
NATIONAL BANK

NASHUA, NEW HAMPSHIRE

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR

LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

BLINSTRUB'S VILLAGE & GRILL

DIDELIS VALGIŲ IR GERIMŲ
PASIRINKIMAS

300-308 W. Broadway,

Tel. SO 8-9706

So. Boston, Mass.

A. B. MURPHY, Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas, prie Austrijos sienos tikrina vengrų bėglius.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS

ORGANA DARBININKŲ ir LIETUVIŲ ŽINIŲ.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusel metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Meldėmės drauge su partizanais

WILLI GUTTING

Visuomet taip noriai aš prisimenu Sekmines 1946 metais Lietuvoje, — rašo Willi Gutting, — vienoje durpyno stovykloje, anoje pasaulio užmirštoje mažoje stovyklėlėje, viduryje didelių miškų. Spygliuotomis vielomis aptverti barakai stovėjo prie krašto vieno plataus, žaliuojančio įdubimo; nesunku buvo atpažinti, kad čia kartą būta savo vandenimis išsiplėtusio mylių ilgumo ežero. Aišku, dabar čia virš vyro ūgio gilumo durpių sluoksnio augo vešli žolė ir tūkstančiai gėlės. Mes kasėme dvejomis pamainomis ir išdėliojome prieš saulę šlapias durpes džiūti, kai kada apsidairydavom ir taip statydavom namų aukštumo durpių stirtas.

Stovyklos viršininku buvo vienas puskarininkis — lietuvis,

ir tai kai ką reikė! Tai reikė: sekmadienio ramybės, tvarkingą maisto išdavimą ir jokių priekabių. Ir už viską labiau reikė tai, ką aš dabar papasakosiu.

Seštadienį prieš Sekmines, kai antroji pamaina jau buvo sugrįžusi į stovyklą, suaukė mus visus staiga prieš baraką: čia pavakario šviesoje stovėjo 100 vyrų; lauke savo gilioje tyloje tamsėjo miškas — tai buvo didžiulė taika prieš šventę.

„Kas yra katalikas, rytoj gali aplankyti kaimo bažnyčią“ — išvertė vertėjas. „Grupių vadovai surašo norinčiuosius žmones! Išvykimas 8 val. ryte. Išsiskirstyti!“

Tai buvo nuostabi kelionė į bažnyčią. Du sargybiniai ėjo drauge, bet be jokio ginklo. Mes vyrinėjomis palengva pirmyn, pavieniai, grupelėmis, kaip kam patinka, ištiesome ir vieną ilgą eilę. Jokio bukaprotiško belaisvių drąsimumo rikiuoteje po keturis, jokio sargybinių šūkavimo raginant

pirmyn — po ilgo laiko vėl ėjome kartą kaip laisvėje. Po pusvalandžio kelionės prasidare miškas: prieš mus, slėnyje gulėjo ūkininkų žemė, rugiai laukuose stovėjo iki kelių aukštumo, šlapi nuo rasos, o lygumose stovėjo plačiai išsiškleidžiusios lietuviškos sodybos, saugomos tamsių medžių grupių. Iš visų kaminų kilo aukštyn šventadieniški virtuvės židinių dūmai, kur tikriausiai kepė ir šutino — ir ši blanki, žalia žemė tysojo šviesi po sekminiška šviesa. Žydėjo pakelėse, žydėjo erškėčių užtvoros pamiškėse: geltonai ir baltai ir rausvai spinduliavo pavasaris. Valandėlei mes sustodavome: argi nežydėjo dabar ir namuose?

Tai buvo tylus, žolėtas, nutišęs kelias parugėmis. Artimesnės ir tolimesnės sodybos pasiliko; paskutiniosios, toli, dangaus pakraštyje nuskeno žalumynų begalinėje jūroje. Vėl apglobė mus miškas, dar kartą tankus, susiraizgęs miškas. Bet štai staiga pasirodė mūrai ir stogai; aplink ūkininkų sodus, su lėlių lysvėmis ir ugnies raudonumo rožėmis, tiesėsi senos tvoros: mažas kaimas ir viduryje tarp namų, siaurai iš visų pusių apsupta, kaip aviganis — avių.

stovėjo sena, pilka bažnyčia su išraižytu steno žirgeliu.

Šalia bažnyčios varpinėje kabėjo varnas. Visuose kampuose stovėjo šventiškai išsiušuose ūkininkai ir linkiojimo mums, o moterys, žvilgindamos iš no skarelė, sekė mus malonios akimis. Ir čia iš visos kaimo, visas kraštas buvo pakelė, rinkosi iš visų kaimų išsūrusdami. Ak, tai buvo nuostabios Sekminės! Taip pat ir mes buvome pasiražinę. Jau anksti rytė prieš šulinio švariai nuplovėme ba-

tus, šiuo kartu atidžiai sukamšėme autkojus už batų aulelių ir raiščiais aprašiojome atbuzgusius mūsų kelnių apacišas. Kiekvienas už savo kepurės užsikišome po žalią šakelę. Ir tuo laiku, kol mes šventiškai nusiteikė, kaip laisvi žmonės tarp laisvų žmonių, dairėmės aplinkumose, pro bažnyčios duris atėjo taip pat ir klebonas. Jis tik pamoko berniukams ir varpas suskambėjo taip, kad mes nėt krūptelėjom iš džiaugsmingo išgąščio. Tuomet priėjo jis prie mūsų ir kalbėjo, ir juokėsi — šioje kalbų ir liežuvių šventėje mes jį puikiai supratome — ir mums visiems papurtė rankas.

Jis buvo žilas, geru, malonių veidu. Ir mes jį gerbėme, nes gerai žinojome, kad jis didelėmis pastangomis išsidirėjo mums šią dieną iš stovyklos komendanto.

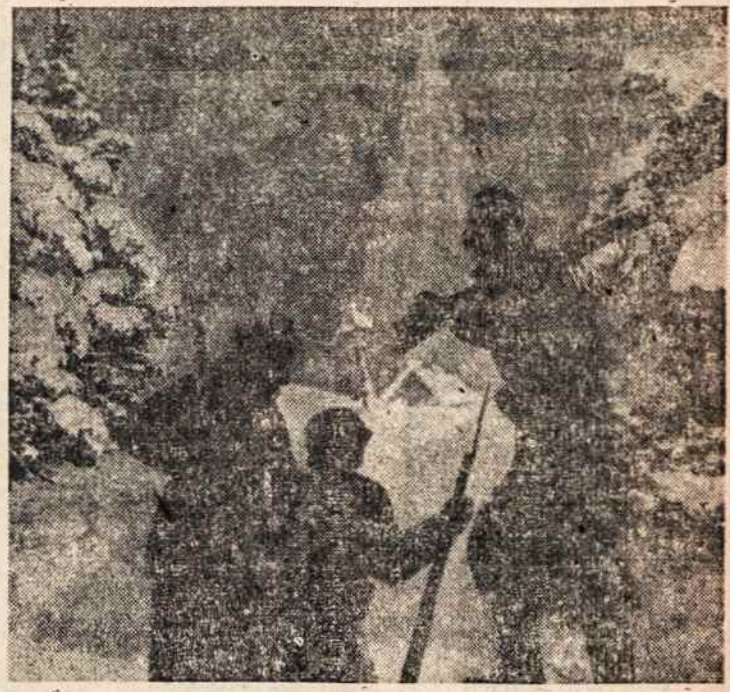
Tuomet jis išskėstomis rankomis kvietė mus į bažnyčią ir nusivedė iki pat kraštutinių alorių visai priešakyje prieš pat sakyklą.

Mes čia stovėjome, o bažnyčia pilnėjo. Suoluose švytėjo įvairiomis spalvomis moterų skarelės; užpakalyje po iškilimu (viškomis) stovėjo vyrai, o viršuje iš abiejų pusių vargonų ciničių triūbų matėsi taip pat judėjimas. Mes vis labiau ir labiau susispaudėme — darėsi aišku:

mums visiems permaža buvo ši bažnyčia,

šis draugiškas, paveikslais ir vėliavomis išpuoštas dievnamis, savo nuoširdžiam, provincijaškimame barake, viduryje lietuviško miško.

Ir tuomet žvelgėme mes į priekį, nes prasidėjo iškilminga suma su smilka dūmais, žvakčių mirgėjimu, tarnų skambinimu; su šventiškais kunigo drabužiais ir auksiniu monstrancijos žibėjimu. Sugraudė vargonai. Tai buvo puikus var-

LIETUVOS partizanai Kažėdu naktį.

gonai — jau ilgai mes jokių negirdėjom.

Nuo paaukštintimo giedojo. Mažas, saldus sopranas pradėjo, ir po to išiliejo visas choras: „Kyrie“... — kaip namuose. Evangelijos metu pamaldžiai klausėme pamokslą. Mes jam įdėjome savo tekstą, tokį, kokį supratome. Pakylėjimui bei komunijai ir mes drauge su visais lenkėme savo kelius priklaupimui. Tai buvo kaip namuose. Vargonai skambėjo ir choras giedojė iš visos širdies. Mums nei į galvą neatėjo, kad mes esame belaisviai.

Kai po paskutiniųjų ir mes išėjome iš bažnyčios, lauke stovėjo

margaitės su trimis milžiniškais duonos kepalais,

laikydamos juos prieš mus. Mes galvojome, jog tai yra Sekminės, ir pasiėmėm tuos kepalus iš vyrų ir moterų ir kitų, mažesnius, iš tų pačių lietuviškų varpų. Tuoj pat ir klebonas vėl buvo čia, ir juokėsi mums, ir purtė mūsų rankas, ir kai jis mus atleido, vėl mes kryptavome keliu atgal. Už namų, miške, dalinome duoną ir kiekvienas gavo savo riekię. Tai buvo šauni duona...

Kur jie, galėtų būti šiandien: tas klebonas, altoriaus berniukai ir giesmininkės, margos moterys ir rimtais veidais ūkininkai?...

Sio įvykio vaizdas gyvas ir šiandien, ir nežinau, kokie įspūdžiai patęgtų jį išrauti iš mano širdies — nutilo su jaudinys Willi Gutting. Išgėrėme po gurksnelį vyno ir pasakotojas tęsė toliau:

„Išėjė iš bažnytkaimio pastebėjome, kad jis buvo saugomas ginkluotų vyrų.“

Tai lietuvių partizanai sau-

gojo nuo galimų netikėtų besimeldžiančiuosius.

Pasirodė, kad Sekminių pamaldose dalyvavo ne tik belaisviai iš miško, bet taip pat to miško savininkai — lietuvių partizanai. Mums paaiškėjo, kodėl tiek daug bažnyčioje buvo nešventadieniškai apsi- rengusių vyrų. Sargyboj stovintieji partizanai mums siūlė pasilikti su jais. Tačiau mes tuo pasiūlymu nenorėjome pasinaudoti, nes nenorėjome pakentti taip geram mūsų prižiūrėtoji lietuviui, kuriam buvome davę žodį, kad nei vienas nemėginsime išnaudoti šią progą pabėgti“.

Apie partizanus belaisviai jau buvo girdėję anksčiau ir keletas buvo pas juos pabėgę. Apie tų savo draugų likimą daugiau nieko neteko išgirsti. Vėliau, gyvendami Panevėžyje, girdėjom gaudius, kad mieste partizanai buvo užpuolę rusus ir lietuvius komunistus. Tačiau jokių artimesnių davinijų nepatyrė. (b.d.)

Prancūzijos Herriot dar sykį pasitraukė

Neseniai Prancūzijos politikas Eduard Herriot pasitraukė iš radikalų partijos pirmininku. Jis pasitraukė, nes buvo sužadintas partijos suskildimo. Dabar jis vėl pasitraukė. Pasitraukė iš Prancūzų-Sovietų Draugijos narių, sužadintų Vengrijos įvykių. Jis paršė mandagų pasitraukimo laišką, padavė savo sekretoriui nunešti ir paprašė sužinoti, kas yra draugijos pirmininkas. Sekretorius grįžo pritrenktas ir tyliai pasakė: „Monsieur, tamsta esi tos draugijos pirmininkas“. Herriot nesumišęs pasiaiškino: „Matai, kaip gerai, kad laiškas mandagiai parašytas“.

Ar gali būti kas gera iš Nazareto?

Kristus buvo jau nebe Kūdikiš. Kas sijosi su pirmaisiais Jo metais, buvo jau primiršta: ir šviesi Betliejaus žvaigždės, ir nekaltų kūdikių išdudymas, ir Razelės rauda. Iš tų nepaprastų ženklų žmonės neišskaitė atėjusio Mesijaus — Jo vis tebelūkuriavo, nors Jisai gyveno Nazarete ir augo išmintimi, metais ir malone. Kai išėjo į viešumą ir rinkosi apaštalus, vienas iš šaukiamųjų suabejojo, ar Jėzus Nazarietis yra Tasai, kuris turi ateiti. Ar gali būti kas gera iš Nazareto? — paklausė Natanaėlis. Tasai vyras įtikėjo tikrai tada, kai jam Kristus pasakė, kad jis, Natanaėlis, esąs žmogus be klasos ir prieš valandėlę sėdėjęs po fygos medžių. Tai reikšia: Natanaėliui buvo atskleistas jo paties gyvenimas tokiu būdu, koks tegalimas Dievui, pažįstamam žmogui slapčiausios jo mintyse. Natanaėjis pribloškė tas žinotinas, ir jis įtikėjo, jog Nazaretas nėra mažiausias iš miestų. Jis didelis Dievo Sūnaus atėjimas.

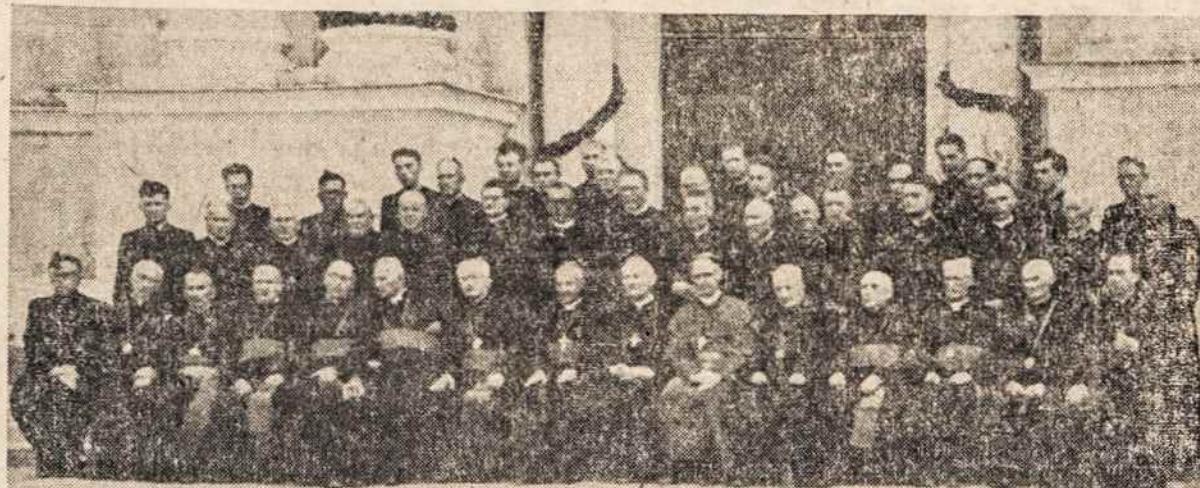
Ar gali būti kas gera iš Nazareto? — klausiamą ir šiandien. Tik tasai klausimas nukreipiamas ne į Kristų, o į krikščionybę. Kas gali būti gero iš jos? Ji nepadedanti išspręsti raizgių politinių klausimų. Ji neįveikianti skriaudžios socialinės neteisybės. Ji neteikianti pasiilgstamos taikos ir ramybės. Ji mūsų laikais išgyvenanti krizę. Net ir Katalikų Bažnyčia mūsų dienom neturinti reikiamo atsakymo... Vieni tai pasako iš savo netikėjimo, kiti — iš nenusimanimą ką kalba. Vieni ir kiti, sakykume, ieško naujo Nazareto, iš kurio turėtų ateiti daugiau gero, negu jo buvo paskleisto žmonėse su Kristaus atėjimu. Tikrai čia susiduriama su Petro klausimu: pas ką mes eisime, jei Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius?

Nei krikščionybė nei Katalikų Bažnyčia krizės nepatiria, nes atiremia Kristaus mokslu ir Petro Uola. Tačiau daug krikščionių krizę išgyvena savo viduje ir ją išneša į viešumą: savo dvasios nerimą, savo kaltes, savo netaikingumą ir savo neteisingumą. Tai nėra žmonės, apie kuriuos galima būtų pasakyti, ką Kristus pasakė apie Natanaėlį: jame nėra klastos.

Kur yra klasta, ten nėra susiderinimo su krikščionybė, ten atsiranda politinės ir socialinės negerovės, ten apsi- reiškia krizės. Čia nėra be kaltės ir žymi dalis krikščionių; tačiau ne krikščionybė. Krikščionybės įtakoje, palyginus su senais laikais, yra žymiai pasikeitusios pažiūros ir žmonės ir jų tarpusavio santykius. Ką mes šiandien laikome laimėjimu, pasiektu kovų už didesnę teisingumą, laisvę ir lygybę, yra atėję iš Nazareto dvasios ir Evangelijos. Kur krikščionybė nesiekia arba kur ji vėl stumliama iš gyvenimo, ten tebesilaiko vergija ir prievarta. Ji ateina iš krikščionybės neigimo ir iš pačių krikščionių iš- tižimo.

Natanaėlis, žmogus be klasos, sėdėjo po fygos medžių ir laukė Kristaus atėjimo. Jis nesitikėjo, kad Mesijas ateitų iš paprasto miestuko, Nazareto, bet ir nepaliko po medžių sėdėti, kai Kristų pažino. Dabar jam buvo gera ir tai, kas buvo nesuprantama. Jis nusekė Kristų ir veikė, kad fygos medžiai, tas žmonijos įvaizdis, neštų vaisių, ir daug neštų.

Tai pamokomas dalykas. Negalima drybsoti išsitiesus po betkuriuo medžiu ir laukti, kad be mūsų pastangų noktu vaisiai ir kristų tiesiai į sterblę. Nė krikščionybė veltui nieko neduoda.

PANEVEŽYJE, kai pernai buvo įšventinti nauji Lietuvos vyskapai. Viduryje sėdi vysk. K. Paltarokas, vysk. P. Maželis ir vysk. J. Steponavičius.

Senutės dovana

DANUTĖ PASKEVIČIŪTĖ

Diena ėjo vakarop. Krito šlapias sniegas. Buvo tai vienas iš tų apsiniaukusių ir drėgnų New Yorko vakarų, kada viskas atrodė pilka: ir oras, ir žmonės, ir dangus. Prie vienos krautuvės stovėjo moteris su dukrele ir žiūrėjo į Kalėdų senelį, bestovintį lange.

— Mama, ar tikrai yra Kalėdų Senelis? — paklausė susirūpinusi mergaitė.

Motina negreit atsakė. Pirma ji pati dar kartą metė netikrą žvilgsnį į blizgančią vitriną, tarsi ieškodama atsakymo linksmaime, besišypsantiame Kalėdų Senelio veide.

— Kaip užausi, pamatysi, atsakė pagaliau, patraukė mergaitę už rankos ir nuėjo.

Ką sužinos ta mažutė mergaitė užausi, — maščiau stovėdama besistumdancioje minioje. Ar įstengs ji suderinti

savo sapnus su gyvenimo tikrove?

Krautuvės lange Kalėdų Senelis monotoniškai lingavo savo žila galva, o aš mačiau prieš save mažutės mergaitės akis, pilnas to tyro vaikiško nustebimo, kuriuo vaikai stebi kiekvieną daiktą. Tik jos akys jau nebuvo to tikrumo ir nerūpestingumo, būdingo visai mažiems vaikams, o matėsi abejojimo baimė. Ir, begalvodama apie tas žydras akis, prisiminiau aš vieną senutę, kuri prieš dvyliką metų padovanojo man nepaprastą ir neužmirštamą Kalėdų dovana.

Atsitiko tai Vokietijoje, gražioje kalnuotoje Westerwaldo apylinkėje. Karas jau ėjo prie pabaigos, nešdamas su savimi skurdą, alkį ir šaltį.

Tos šaltos ir beviltiškos žiemos metu dirbau vaikų prieg-

laudos virtuvėje ir buvau atsidūrusi tarp tokių panašių benamių, kaip ir aš pati. Vaikai buvo atvežti prieglaudon iš didelių, karą sunaikintų miestų ir patalpinti buvusiuose vienuolyno rūmuose. Vienuolės jau seniai buvo nacių išvaikytos, o rūmai dabar stovėjo niūrūs, šalti ir pusiau tušti, nes prieglauda užėmė tik kairįjį namo sparną.

Atsimenu gerai tą šventojo Mikalojaus vakarą. Vaikai nerimaudami laukė vakarienės, nes tada turėjo būti dalinami saldumynai ir riešutai. Vienoje senoje legendoje yra pasakojama, kad kartą gyveno vargšas žmogus, turėjęs tris dukteris. Kai atėjo laikas merginoms ištekėti, jų tėvas labai nusiminė: jis buvo toks neturtingas, kad negalėjo duoti savo dukroms jokio kraičio. Tada savo maldose jis kreipėsi į gerąjį šventą Mikalojų, kuris išpildė tėvo prašymą, gausiai kiekvieną merginą apdovanojdamas.

Yra manoma, kad mūsų šis Kalėdų Senelis kaip tik ir kilęs iš šventojo Mikalojaus, vyskupo, o Westerwalde gruodžio šeštoji yra laikoma tarsi šven-

čių pradžia. Tą vakarą senų gyventojų papročiu vaikai ir jaunimas vaikščioja persirengę, beldžiasi į duris, paskiria žmonėms menkus darbelius ir šventojo Mikalojaus vardu apdaila juos dovanomis.

Po vakarienės, kada vaikai, prisikimę kišenės riešutų ir saldinių, triukšmingai lakstė į visas šalis, prie manęs prisitartino prieglaudos prižiūrėtoja Liza ir pakvietė persirengus pavaikščioti po kaimelį.

Kiekvienas, kuriam yra tekę bastytis po svečias šalis, anksčiau ar vėliau supranta, kad visi žmonės mažiau ar daugiau yra vienodi ir jų jausmai, ir norai, ir siekimai, ir daug kas kita yra bendri, kaip bendras visiems yra pasaulis. Tačiau tie, kurie visą savo gyvenimą praleidžia gimtojoje vietoje, ir svetimą žiūri su nepasitikėjimu ir laiko juos kitokiais, negu jie patys. Gal būt, kaip tik todėl aš ir priėmiau Lizos pakvietimą tokia džiaugsminga širdimi — juk tuomet mažai kas ieškojo mano draugystės.

buvome visai nepanašios į Kalėdų Senelį, o galėjome jį greičiau tik įzeisti tokiu apšepusiu apdaru, tačiau kas galėjo pačiame karo įnirtime išdrįsti net ir svajoti apie puošnius, raudonus rūbus bei ilgas, pūkines barzdas?

Buvo giedra, šalta žiemos naktis. Padangėmis skriejo paukščių takai. Ėjome keliu, kuris vedė į senelių prieglaudą. Nors mes pačios buvome irgi iš prieglaudos, bet mūsų kė buvo linksmesnė: ten, kur yra vaikai, viešpatauja džiaugsmas, o vieta, kurion ėjome, buvo liūdna ir retai kieno belankoma.

Iš tikrųjų, vos tik įžengus prieangin, mus apėmė beviltiškumo jausmas: atrodė, kad čia net pats laikas užmiršo skubėti. Ar gi ne čia gyveno žmonės, kurių gyvenimas jau buvo išgyventas, kurių dienos jau buvo prabėgę ir darbai nudirbti? Didžiajame prieglaudos kambaryje ant apskrito stalo spinksojo lempa, o aplinkui ratu sėdėjo senelės. Vos tik įėjome, tuoj žemai nusilenkėme, pasveikindamos jas šventojo Mikalojaus vardu. Ir štai kambaryje užviešpatavo

kažkokia ypatinga, mano niekuomet ligi tol nepatirta harmonija: mes kalbėjome su senutėmis pagarbiai, o jos žiūrėjo į mus, kaip į tikruosius šventojo Mikalojaus pasiuntinius. Apdalinusios visas menkomis dovanėlėmis, pagaliau priartintome prie paskutinių senutės, kuri sėdėjo tamsiausiam ir tolimiausiam kambaryje. Jos rankose barškėjo virbalai, ji mezgė nežiūrėdama, kaip ir visos šiam darbe prityrusios kaimietės.

— Močiutė, — kreipiausi aš į ją, — ar nepadauotuotė mums ką nors?

Ji pakėlė ir mane savo senas, išblėsusias akis ir silpnu, drebančiu balsu užtraukė:

„Argonner Wald, Argonner Wald. Ein Pionier steht auf der Wacht... Die Sterne hoch am Himmel steh'n, Bring't mir ei Gruss aus fernem Heimatland“.

(Argonnės miško platumai! Kareivis stoviu vienas čia, Zvaigždžių iš aukštojo dangaus

linkėjimų parnešt prašau iš mano žemės tolimos.)

Tai buvo nostalgiska pirmojo Didžiojo karo baladė, kuri apdainavo nelaiminguosius Argonnės miškus Prancūzijoje. Juk tai buvo vieta žiaurių mūšių, trukusių beveik per visą karo laiką ir pareikalavusių daugelio žmonių gyvybių. Tačiau niekad, niekad man nepavyko sužinoti, kokius prisiminimus ši daina sukėlė senutės sieloje: ji dainavo su tokiu giliu įsijautimu, kad ašaros pasirodė jai akyse ir nuriedėjo raukšlėmis išvogtais skruostais.

Nejaugi šita senutė taip jausmingai dainuotų vien tik Kalėdų Seneliui? Ši liūdna daina turi jai ką nors priminti? — galvojau sau viena.

— Senutėle, — tariau aš, kam jūs skyrėte šią dainą?

— Bet, vaikel, — nustebo ji, — kam tu klaus? Juk aš dainavau Kalėdų Seneliui.

Argi gali tai būti? Tikėti taip giliai Kalėdų Seneliui? Ir dar tokiame amžiuje? Aš negalėjau tu suprasti...

Padaviau jai dovaną, ir įsi- (Nukelta į 6 psl.)

Merry Christmas

Our Christmas Wish
May the blessings of this
Holy Day enrich your life
and the lives of those you love

PHIL KRONFIELD
Broadway at 49th St.
7th Ave. at 37th St.
4 Delancy St.
New York City

Merry Christmas
From
SELZMAN TRUCKING CO.
744 Galloping Hill Road
Rosene Park, N. J.

Merry Christmas
From
**MORRIS PLAIN AMACO
STATION**
Morris Plain, N. J.

Merry Christmas
From
NOVO MOTOR INC.
123 South St.
Morristown, N. J.

Merry Christmas
From
PIEDMONT PROVISION CO.
1015 Bergenline Ave.
Union City, N. J.

Season's Greetings
YOUR MASON CONTRACTOR
Messinia Bros.
14 Baskman Pl.
Irvington, N. J.

Merry Christmas
H. O. PERKMAN BAKAGE
710 Valley Rd.
Mountain, N. J.

Merry Christmas
Your Auto Washed
DICK'S AUTO LAUNDRY.
1522 Boulevard
Jersey City, N. J.

Season's Greetings
**FAIRCHILD SERVICE
STATION**
89 Fairchild Ave.
Morris Plain, N. J.

Season's Greetings
KINGSLAND & CO. INC.
75 Manufacturer Pl.
Newark, N. J.

Season's Greetings
From your
HILLTOP PET SHOP
751 Springfield Ave.
Irvington, N. J.

Merry Christmas
From
**SILVESTRI
CONTRACTING CO.**
440 Greylock Parkway
Beuville, N. J.

Merry Christmas
From
**DAN A. BARRA
ROOFING**
187 Stober Ave.
North Arlington, N. J.

Merry Christmas
From
**N. JACOBSON & SONS
PAINTING CO.**
52 Sayre St.
Elizabeth, N. J.

Merry Christmas
COLONIAL INN.
54 Main St.
Madison, N. J.

Merry Christmas
From
MUIR & WACZULA
State Highway 10
Hannover, N. J.

Merry Christmas
From
LEMBO CONTRACTING CO.
320 Sheridan Ave.
Roselle, N. J.

Merry Christmas
From
LEO LUNCHEONETTE
109 Wavelley Ave.
Newark, N. J.

A Very Merry Christmas
and A Happy New Year
FRANK CHEVROLET CORP.
4238 Bronx Blvd.
Bronx, N. Y.
FA 4-0010

Sincere X-mas
and New Year Greetings
OLDE COLONIAL INN.
1074 Broad St.
Newark, N. J.

Merry X-mas
From
EMERSON LAUNDRY & CO.
829 Newark Ave.
Elizabeth, N. J.

Merry X-mas
From
**PINE BROOK BUILDING
SUPPLY CO.**
Bloomfield Ave.
Rt. 46
Caldwell, N. J.

Merry X-mas
From
O'DOW DAIRY
152 Floyd Ave.
Bloomfield, N. J.

Merry X-mas
From
PETE TAILOR SHOP
6 High St.
Morristown, N. J.

A Very Merry X-mas
and A Happy New Year
CASTORO REALTY
36-05 31 St.
Astoria, L. I., N. Y.
AS 4-090

Sincere X-mas and New Year
Greetings to all
A A A REALTY
34-06 Broadway
Astoria, L. I., N. Y.
AS 4-4090

Sincere X-mas and
New Year Greetings
to all
FOUR STAR MOTORS INC.
1532-86 St.
Brooklyn, N. Y.
TE 7-6000

Season's Greetings
to all
JOS. ZIMMERMANN
533 Elizabeth Ave.
Elizabeth, N. J.

Merry Christmas
**WEATHERHEAD
FUNERAL HOME**
126 Main St., Orange, N. J.

Season's Greetings
**Phil Pascale & Al Genis
MASON & CEMENTS WORKS**
952 Ray Ave., Union, N. J.

Daily Christmas
May the Glory of Christmas
bring to you realization that
every can be Christmas in
spirit and deeds if we only
practice the teachings of this
Holy Day

CRESTLINE MOTORS INC.
61-65 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I., N. Y.
Authorized Ford Dealer
VA 1-5202 — HE 3-6119

Christmas Wish
May The Christmas Day
Bring to you and those you
Love Peace of Heart,
Peace of Mind and Some
Day Soon, Real Peace
on Earth

Shaller & Weber
1654 Second Avenue
New York City

Season's Best
to all
**QUALITY AUTO BODY
WORKS**
422 East 92
N. Y. C.

Sincere X-mas
and
New Year Greetings
to all
**SCANDIA FLOOR
COVERING CO.**

5723-8th Ave.
Brooklyn, N. Y.
UL 3-6230
"If its floored by Scandia
its a sure knockout"

Season's Greetings
to all
**ROBERT TREAT
DELICATESSEN**
113 Quimby St.
Westfield, N. J.

Season's Greetings
JOHN CATTANI & SONS
603 Central Ave.,
Union City, N. J.

Season's Greetings
to all
From The House Of
**QUALITY FURNITURE
IMPERATORE**
3604-3610 New York Ave.
Union City, N. J.

Merry X-mas
**JERSEY PLASTIC
and
DIE CASTING**
149 Shaw Ave.
Irvington, N. J.

Season's Greetings
From
**AGRESTE
SCHOOL OF MUSIC**
Hoboken, N. J.

Merry Christmas
to all
CONTINENTAL HOTEL
101 Hudson St., Hoboken, N. J.

Season's Greetings
WINTERS BAKERY
180 E. Front St.
Plainfield, N. J.

Greetings to all
**SICA BROS.
MASON WORK**
212 Jackson St.
Hoboken, N. J.

For a gay Holiday
Visit
**COCHRANES
COCTAIL LOUNGE**
1274 N. Broad St.
Hillside, N. J.

For the Holidays Use
**WIEBOLTS
HOME MADE FEE CREAM**
9 N. 4th St.
Harrison, N. J.

Warm and Sincere Christmas
and
New Years Greetings
to all
**De Pasquale's
Restaurant**
541-57 Front St.
Hartford, Conn.
Fine Italian and
American Food since 1906

Warm and Sincere Christmas
and
New Years Greetings to all
**PILGRIM
LAUNDRY**
1102 Prospect Ave.
Brooklyn, N. Y.
SO 8-4567 • IV 6-4600

Christmas Greetings
to all
From a Friend
**Frank Gerbert
Newark District
Telegraph**
372 Plane St.
Newark, N. J.

Merry Christmas
**LO COMTE EXCAVATING
CO. INC.**
207 Berkley Ave.
Newark, N. J.

Merry Christmas
**IDEAL REFRIGERATION
SERVICE**
37 Bank St.
Morristown, N. J.

Merry Christmas
WILLIAM J. KENNEDY
33 Oaswood Place.
Elizabeth, N. J.

Merry Christmas
**MRS. ANNA SPINELLI
DRESMAKER**
755 North Ave.,
Plainfield, N. J.

Merry Christmas
and
Happy New Year
**COLEMAN BROTHER
DREAMBOAT RESTAURANT**
81 West St.
Newark, N. J.

Merry Christmas
and
Happy New Year
**NALORAC PACKAGING
CORP.**
657 15 Ave.
Irvington, N. J.

Merry Christmas
FISCHL'S BAKERY
2301 Bergenline Ave.
Union City, N. J.

X-mas Greetings
CONSUMERS DAIRY
400-45 St.
Union City, N. J.

A Very Merry Christmas
and
A Very Happy New Year
to all
CLUB SAFARI
25-67 122 St.
College Point, L. I., N. Y.
FL 9-9031

Sincere X-mas and New Year
Greetings to all
LEW MIGHTOM
8514-5th Ave.
Brooklyn, N. Y.
SH 5 1611
"Catering to men
with good taste"

Merry Christmas
Happy New Year
J. PASTORE
1058 Morris Ave.
Union, N. J.

**MERRY X-MAS
From
WHITE HORSE
RESTAURANT**
27 West 8th Street
Bayonne, N. J.

Merry X-mas
from
**MARALDO TILE &
TERRAZZO CO.**
62 Union Avenue
Nutley, N. J.

Merry X-mas
From
JOHN HODGE
551 Jefferson Ave. E.
Elizabeth, N. J.
CATARERS

Merry X-mas
From
**NADEL BROS.
PAINTS**
659 Broadway
Bayonne, N. J.

Merry Christmas
to all
MARTIN SHOES
115 Wachtung Ave.
Plainfield, N. J.

May tre blessings of this
Holy Day be showered
on you and yours

**DONNELLY
AND
PURCELL**
203-207 Euclid Ave.
Brooklyn, N. Y.
Funeral Directors

A Very Merry Christmas
And A Very Happy New Year

**LUIGINO
RESTAURANT**
103 Spring Valley Rd.
Park Ridge, N. J.

"Yours for dining pleasure"

X-mas & New Year
Greetings to all
Under new management
**Wagon Wheel
Restaurant**
• Luncheons •
• Dinners •
• Spacious Cocktail Lounge •
Silas Deane Highway,
Rocky Hill
JA 9-0092
Gala New Year Party

CHRISTMAS WISH
May this Christmas Day
bring to you and those you
love Peace of Heart,
Peace of Mind and some day
soon, Peace on Earth
**LA SALA
FUNERAL HOME**
465 CENTRAL AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Season's Greetings
**S. KRAMPF
FURRIER**
17 Jackson Ave.
Jersey City, N. J.

Merry X-mas
From
STADES BAKERY
464 Elm St.
Arlington, N. J.

Merry X-mas
From
EAGLE ROOFING CO. INC.
286 Bergen St.
Newark, N. J.

Merry X-mas
From
EMPIRE PHOTO SERVICE
4709 New York Ave.
Union City, N. J.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

SEASON'S GREETING

to our friends and depositors from the
Officers and Employees

WILKES - BARRE
Deposit & Savings Bank
Wilkes-Barre, Pennsylvania

Merry Christmas
Happy New Year
**THE
MILLERIDGE INN**
Hicksville Rd.
Jericho, L. I., N. Y.
WE 1-2201

Merry Christmas
and Happy New Year
**CONNELLY AMOCO
SERVICE STATION**
163 Morris St.
Morristown, N. J.
Season's Greetings
to all our
Friends and Costumers
**SILHOUTTE COCTAIL
LOUNGE**
677 Mt. Prospect Ave.
Newark, N. J.

A Very Merry Christmas
and
A Very Happy New Year
to all
**Amerling
Chevrolet Corp.**
18th Ave. and 54th St.
Brooklyn, N. Y.
BE 6-9003

**STUDEBAKER-PACKARD
CORP.**
1861 Broadway
N. Y. C.

May the joy of Christmas and
the message it sends throug-
out the world penetrate into
the hearts of government
leaders everywhere to the end
that the prayers of people
everywhere will be heard and
answered with true "Peace on
Earth".

**CHRISTMAS WORLD
WIDE PRAYER**

A Merry Christmas and
A Happy New Year
ABATELLI
196-34 Northern Blvd.
Bayside, L. I.
BA 9-9000

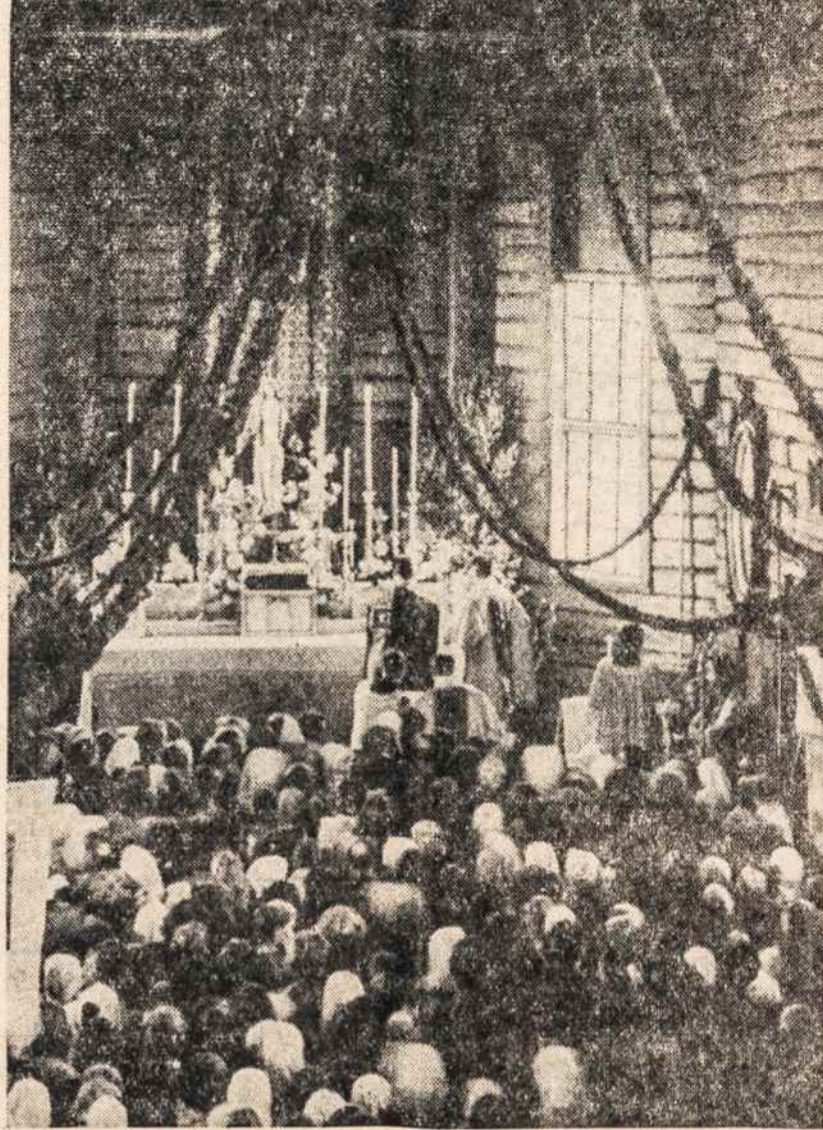
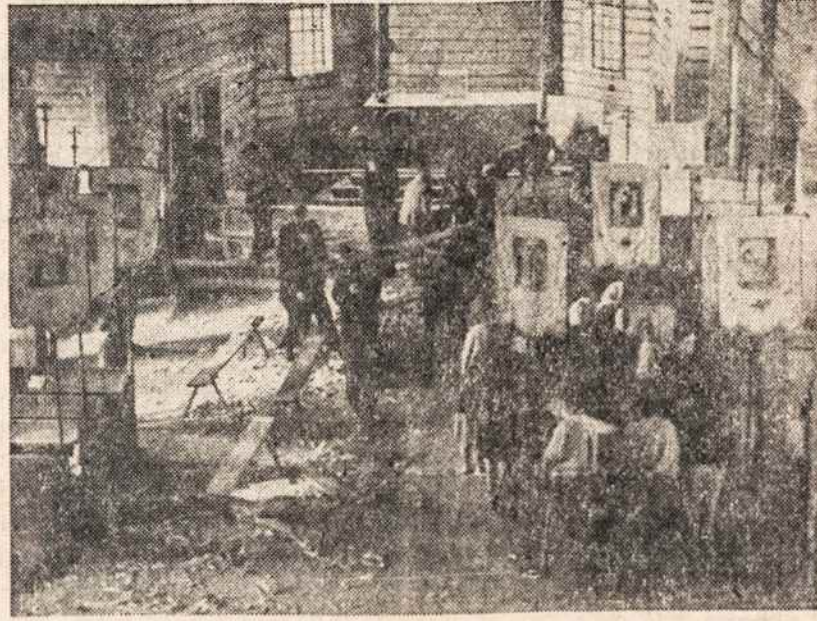
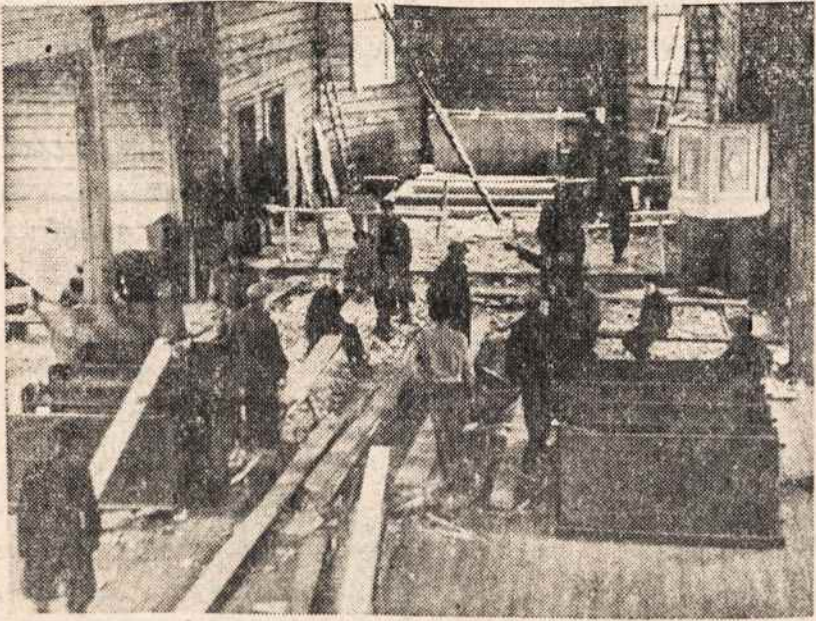
The Best Season's Cheer
to all
DANCE STUDIO
350 E. 81 St.
N. Y. C.

Merry X-mas
Happy New Year
THE BLUE SPRUCE INN
Roslyn, L. I., N. Y.

Merry Christmas to all
CAFE ROYAL
1544 2nd Ave.
New York City

Merry Christmas to all
DUROW'S RESTAURANT
81-01 Myrtle Ave.
Glendale, L. I., N. Y.

Merry Christmas
and
Happy New Year
SOLONZ BROS. LUMBER CO.
469 Lyons Ave., Newark, N. J.

Dūkšte po 12 metų gražinta bažnyčia

Cia dedami vaizdai yra gauti iš Lietuvos. Jie rodo iš vienos pusės liūdną ir graudų, o iš antros — džiaugsmingą Dukšto bažnyčios istoriją. Dukštas yra rytinėje Lietuvoje, Vilniaus krašte, apie 45 kilometrų į šiaurę nuo Švenčių. Čia matomi vaizdai štai ką pasakoja:

Pirmas vaizdas (iš kairės). Dukšto bažnyčion suėję žmonės ją valo ir taiso. Bažnyčia buvo 12 metų bolševikų uždaroma, apleista ir apardyta iš vidaus. Parapijai gražinta šių metų vasarą. Žmonės suėję 1956 rugpjūčio 17 ir 18 bažnyčią skubiai atremontavo.

Antras vaizdas. Dukšto bažnyčia bolševikams užimant, žmonės buvo spėję išnešti ir paslėpti bažnytinės vėliavas ir kai kuriuos liturginius rūbus. Vaizde matome, kaip žmonės vėliavas vėl sunėša į bažnyčią.

Trečias vaizdas. Skubiai apvalytoje ir vainikais papuoštoje Dukšto bažnyčioje vysk. Julijonas Steponavičius rugpjūčio 19 laiko pirmąsias pamaldas prie laikinio didžiojo altoriaus. Jam asistuoja kun. Česlovas Krivka-Krivaitis ir kun. Martynas Stonys. Bažnyčia pilna žmonių. Laiškę rašoma, kad žmonės suėjo iš tolimiausių vietų — net Gudijos

ir Latvijos. Viso buvo suplaukę apie 10.000 žmonių.

Ketvirtas vaizdas (antras iš viršaus). Vysk. Julijonas Steponavičius, asistuojamas kunigų, teikia žmonėms Sutvirtinimo sakramentą. Rugpjūčio 19 ir 20 sutvirtinta buvo 3.000 žmonių.

Penktas vaizdas (apačioje). Vysk. J. Steponavičius vizitavo Adutiškio parapiją ir ta proga rugsejo 18 didelei miniai žmonių suteikė Sutvirtinimo sakramentą.

Laiške trumpai rašoma: "Šis vaizdelis (bažnyčios) man labai brangus, nes čia mėgstu būti ir sau ramybės susirandu. Dabar gyvenu jau labai gerai, nes arti maldos namai... Girdžiu varpelį kasdien skambant". Apie bažnyčios pasišventinimo iškilmes pasakytą: "Tai buvo džiaugsmo diena visų mūsų širdyse. Žmonės džiaugėsi su ašaromis akyse".

Visi šie vaizdai nuplėšia bolševikų melą, kad Lietuvoje žmonėms yra, religinė laisvė. Jei dabar kiek pūstelėjo "lais-

viu", tai ne iš bolševikų malonės, bet iš jų baimės, kad nerimas žmonėse tebeauga, o tikėjimas, kad ir kaip spausimas, nebesilpnėja, o stiprėja. Nėra ir bolševikų varžtai visai atleisti, kaip kas manytų. Iš kai kurių laiškų galima suprasti, kad katalikų padėtis tebėra sunki. Jei pamaldos ir vyksta, tai panašiai, kaip pirmųjų krikščionių persekiojimo metu. Ligi šiol dar neleidžiama spausdinti grynai religinių leidinių, trūksta maldaknygių ir religinės literatūros.

Vienas kunigas rašo: "Būtų malonu sužinoti apie Marijos šventovę Fatimoje... Norėtume gauti Šventųjų gyvenimo aprašymų. Jie mus padrašintų prie pilno krikščioniško gyvenimo. Ypač mums būtų įdomus naujai kanonizuotų ir beatifikuotų gyvenimai". Iš to reikia suprasti, kad Lietuvoje tenka gyventi tokiomis sąlygomis, kurias tik šventieji tegali panešti savo auka.

Kokią auką mes galime iš savęs padaryti, kad jiems tą sunkią buitį palengvintume?

Kauno kapuose šiemet per Vėlines buvo susirinkę mirusių pagerbti. Tačiau kažkas įvyko iškilmėse. Matyt iš "Tiesos" aprašymo: esą grupė asmenų pradėjusi ardyti tvarką. "Chuliganai" Juozas Streikas, Grigorijus Piskunovas, Jonas Budrevičius ir kai kurie kiti sulaikyti už tvarkos ardymą. Neaišku, ar tai buvo noras sutrukdyti žmonėms pamaldas ar suėmė žmones, reiškusius savo religinius tautinius jausmus. Pereitais metais žmonės per Vėlines buvo padėję vainikus prie Dariaus-Girėno ikapio, sugiedojo Lietuvos himną.

Vilniaus radijas patvirtino gruodžio 7, kad Vilniaus katedroje yra įrengta dailės muzėjaus paveikslų galerija. Šalia katedros stoviočioje varpinėje yra įtaisytas laikrodis, kuris kas 15 minučių muša vieną varpą, valandai suėjęs muša kitą varpą.

Daina lietuvių patraukia

Amsterdam, N. Y. Amerikos lietuvių klubas surengė tikrai gražų koncertą gruodžio 9 d. Solistas Stasys Liepas iš Bostono buvo pagrindinis programos dalyvis.

Programa prasidėjo Juozo Olšausko dainomis. Jis, pritardamas sau kanklėmis, padainavo išpūdingų patriotinių dainelių. Solistė Emma Tamošiūnienė nuosirdžiai atliko A. Kačanausko "Mano gimtinė", "O, kaip miela išgirsti" ir "Kad aš neslaidėčiau", o taip pat Stasio Šimkaus "Plaukia sau laivelis" ir "Kur bakuzė samanta". Muz. Antanas Grigoraitis paskambino keletą nuotainingų dalykėlių pianinu.

Solistas Stasys Liepa pasirodė tikrai puikiai. Gražus balso valdymas ir išgyvenimas į dainuojamus dalykus maloniai visus nuteikė. Išgirsta A. Kačanausko "Patekė, aušrine", "Tų mergelių dainavimas", Tallat-Kelpšos "Kur lygūs laukai", Kuprevičiaus "Pajūriais, pamariais", Aleksio "Bernužėl", Žilevičiaus "Kur mano tėvelis gėrė", o taip pat arija iš Mozarto "Figaro vestuvių" ir Mussorgskio "Blusą". Abiem solistam akompanavo kun. Kęst. Balėys.

Tenka nuosirdžiai padėkoti koncerto dalyviams, o taip pat Amerikos lietuvių klubui, suorganizavusiam šią kultūrinę pramogą. Jau seniai bebuvu čia panašių koncertų. Lietuviškas ačiū klubo valdybai ir šio vakaro komisijai — Antanui Grabauskui, Benjaminiui Jankūnui, adv. Antanui Kiseičiui, Petriui Lalui ir Antanui Lukščiui. **Kęst. B.**

STASIO ŠALKAUSKIO MINĖJIMAS BOSTONE

Tik atsimerki, ir dribt į akį snaigė kaip kumštis! Ir nematyt, kur eini. Su mašina ne ką geriau — slidinėja, vos gatvė išsitenka.

Rengėjai tik dūsavo ir galvos kraipė. Bet kad susirinko! Arti šimto, ir gera dalis net iš Brocktono.

Dešinėj scenos pusėj, ant stalo, padengta austa staltiesė, stovėjo didžiulis, šiai progai vienas portorikietiškas pieštas prof. St. Šalkauskio portretas, stovėjo tarp ilgakočių, pilnų astrų. Kitą pusėj raudonavo didelis studentų ateitininkų ženklas. Šalia stovėjo žalia Bostono moksleivių vėliava. Ant tamsiai raudonos užuolaidos aiškios baltos raidės sakė: "Idėjos, jei didžios, nemiršta kaip žvinės". Mes susirinkome prisiminti žmogaus, kurio idėjos yra didžios, nemirštančios.

Šalkauskio minėjimą, kurį ruošė sendraugiai, studentai ir moksleiviai ateitininkai, pravedė dr. J. Kuodis rimtai ir nuosirdžiai.

Prof. kun. St. Yla savo mintis apie mūsų tautos didįjį filosofą pradėjo žodžiais apie jo kilimą ir inteligentų šeimą, mokslą, siektą dvejose kultūrose; švietimo darbų Lietuvoje; veiklą at-kų ir skautų organizacijose; jo pradėtą Gyvosios Dvasios sąjūdį. Vienas po kito atsiskleidė prieš klausytojus įvykiai, kurie turėjo įtakos jo gyvenime; sekė laimėjimai gilios minties srityje, pedagoginiai bandymai.

Šalkauskis. — kalbėjo prof. kun. St. Yla. — yra dviejų pasaulių žmogus, savyje jungęs Platono ir Aristotelio mintis, platų supratimą ekonomijos ir filosofijos, puikiai derinęs realizmą ir idealizmą, sklandžiai jungęs fizinį ir metafizinį pradą. Jis buvo gyvenimo žmogus ir kartu savotiškas mistikas, Evangelijos žinovas, maldų kūrietas. Jo paskirtis buvo nešti vienybę, derinti priešingybes, jis skelbė kūno ir dvasios sintezę.

Ką reikė Šalkauskis Lietuvai? Prof. J. Eretas jį laiko Apvaizdos dovana mūsų ša-

liai. Šio amžiaus pradžioj, Lietuvoje buvo dvasinio sumišimo laikas. Iš Lenkijos tekėjo pozitivizmas, iš Maskvos — nihilizmas. Semdarnis stiprumo iš Belgijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Italijos, išsirikdami kas geriausiai tinka ir pritaikydami mūsų kraštui, katalikai metėsi į kultūrinę, idėjinę sritį ir pradėjo reikštis nepaprastu dinamizmu, sudarydami dmesioj vertą atsvara. Susiorganizavo pavasarininkai, juozapiečiai, blaiviminkai, įsisteigė "Ziburys", "Saulė", šv. Kazimiero Draugija.

Matydamas, kad šaliai naują veidą duot gali tik teisingomis idėjomis persiėmęs jaunimas, prof. St. Šalkauskis pradėjo profesoriaut universitete. Daug rašė spaudai įvairiais iškilniais svarbiais reikalais. Nesigailėjo laiko jaunimo organizacijoms, iš kurių, ypač at-kų, daug tikėjosi. Gyvenimo pabaigoje savo energiją, pašventę Gyvosios Dvasios sąjūdžio plėtimui.

Šalkauskio era prasideda dabar — pareiškė prof. kun. St.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kalėdų dovana

Sv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis, kai šią vasarą buvo nuvykęs į Romą, audiencijoje pas Pijų XII gavo medalikėlių su popiežiaus atvaizdu. Prieš Kalėdas tą gražų medalikėlių išsiuntinėjo parapičiams ir stebuklingojo medalikėlio novenos dalyviams.

Sodalietės

Sv. Alfonso parapijoj yra labai drabščios, daug padėdamos parengimuose. Prieš Kalėdas aplankė sergančius lietuvius ir senelius prieglaudose, palinkėdamos linksmybėn švenčių ir įteikdamos dovanėles.

Parapijos kunigai,

kurie visada uoliai atlieka savo bažnytinę pareigą.

prieš Kalėdas nepamiršo aplankyti ir ligonių, juos aprūpinant sakramentais. Sergantieji dėkingi už kunigų rūpestingumą.

Vaikučių teatras,

įvykęs parapijos salėje gruodžio 16, praėjo gražiai. Žmonių buvo pilna salė. Parapijos kunigai, vaikų tėvai, giminės ir pažįstamieji turėjo didelį malonumą pamatyti gražiai pasirodant vaikučius scenoje. Visi grįžo namo nešdami širdyje kalėdinį džiaugsmą.

Kalėdų programa

Sv. Alfonso bažnyčioje prasidės kūčių vakare 11:30 val. chorui giedant kalėdines giesmes. 12 val. nakties procesija ir iškilmingos šv. mišios su asista. Choras išpildys naujas mišias. Kalėdų dienoje mišios bus laikomos kas valandą ir pusvalandį nuo 7 iki vidurdienio.

Svečiai

Karolis Kačanauskas su savo šeima atvažiavo iš N. Carolina pas tėvus praleisti švenčių. Taip pat grįžo studentai iš universitetų pas savo šeimoms. **Jonas Obelinis**

IŠ VISUR

• Darbininkas Kalėdų ir Naujų Metų savaitėse išeis tikrai penktadieniais — gruodžio 28 ir sausio 4.

• Antanas Vaičiulaitis, iš Washingtono, vietoj kalėdinių sveikinimų Balfui paskyrė 10 dol.

• Tėvas Alfonsas Mačiulis, iš Japonijos sveikina Amerikos lietuvius šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga.

• Stepas Jodelis iš Bostono Hamburge išlaikė medicinos egzaminus. Dabar dąro doktorata.

• Kun. A. Burga, Memmingo lietuvių kapelionas, LB Vokietijos krašto tarybos vicepirm., lankėsi Clevelande gruodžio 6—8 d.d. Jis čia nupasakojo apie lietuvių gyvenimą Vokietijoje ir aplankė savo pažįstamus.

• Rūta Kilmonytė - Lee, vis labiau garsėjanti Holywoode kino artistė lietuvaite, dalyvaavo San Bernardino Civic Light operos pastatyme "South Pacific", atidarant jos dešimtujų metų sezoną, ir vaidino vieną iš pagrindinių rolių — Ensign Nellie Forbush. Vaidybos meno kritikai, kaip šį, taip ir kitus jos pasirodymus filmoje ar televizijoje, labai teigiamai spaudoje įvertino.

• LB Centro Valdyba Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga išleido atsišaukimą, kuriame apžvelgia šių metų Bendruomenės nuveiktus darbus ir baigia žodžiais: "Sveikindami visus Amerikos lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga, kartu su nuosirdžiais asmeninio džiaugsmo bei laimės ir Dievo palaimos linkėjimais Jums primename ir bendruomeninę pareigą: stiprinkime ir ugdykime JAV Lietuvių bendruomenę, remkime moraliai ir materialiai jos pastangas ir darbą. Taip pat nuosirdžiai linkėjimai ir viso laisvojo pasaulio bei vergija kenčiantiems lietuviams".

• Philadelphijos studentai ateitininkai, mirus K. Pluško senelei, išreiškia ponams Pluškoniams gilią užuojautą.

IESKOMA

Emilijos Jucytės - Belaišienės, Lietuvoje gyvenusios Krenavos valsčiuje, ir Barboros Račkauskienės, Lietuvoje gyvenusios Vilkaviškyje. Rašyti: Emilija Jurevičienė, 448 Elaine Dr., Decatur, Georgia.

Elena Ziobakaitė - Buivydienė, gyvenanti Rusijoje, ieško savo pusbrolių — Povilo ir Antano, kilusių iš Kretingos, ir taip pat Mykolo Janulaičio. Rašyti: Mrs. E. Raudys 81 E. 13 St., Linden, N. J.

Izidorius Bytauto, gyvenusio 820 W. 35 St. Chicago, Ill. Prašo atsiliepti sesers sūnus Jonas Bytautas, Šilalės rajonas, Šilalės paštas, Lietuvoje.

LINKSMŲ KALEDU IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

LAWRENCE CO-OPERATIVE BANK
21 LAWRENCE STREET
LAWRENCE, MASS.

O KO KO?

Kalėdų švenčių proga dera pakalbėti apie daiktus ir žmones taikos dvasioje ir geros valios nuotaikoje. Tam reikalingi sulasiau kai kuriuos nuotykius iš plataus pasaulio. Prašau pasiskaityti.

Ramybė mergaitėm

Brighton, Mass., mokytoja Esther B. Bogle buvo atleista iš tarnybos dėl to, kad ji tvarstomom juostelėm (tape) užlipdydavo mokinėm lūpas. Ji pasiteisino: "Kitaip negaliojau suvaldyti, kad jos neplepėtų ir netrukdytų ramybės pamokų metu".

Gera valia ne vagystė

Amerikietis kareivis Vokietijoje, Manneime, panoro aplankyti savo draugę Wormse ir susitarti dėl taikos, kuri turėtų trukti iki grabo lentos. Nenugriebdamas kitos susisiekimo priemonės, jis nuriedėjo pas ją 49 tonų tanku. Tai turėjo mergelę įtikinti, kad jis vyras stiprus ir narsus. Deja, pakeliui jį sulaukė karinė policija. Jis pasiteisino: "Aš nevojiau, aš tik važinau".

Taika žemėje ir po žeme

Vestfalijos miestelio Oelde burmistras rinkimų metu taip prašnekėjo į žmones: "Kad krikščionių demokratų unijos (CDU) idėja žmonėse būtų gyvesnė, aš siūlau mūsų miestelyje įrengti naujas kapines katalikam ir evangelikam, ir kad tos kapinės būtų vienos greta kitų".

Viena siela dvejuose kūnuose

Palermo mieste, Italijoje, Petras Molo 98 metų ir jo žmona Angelika 95 metų atšventė 80 metų vedybinę sukaktį. Jubilias pareiškė: "Mano žmona rūko nuo 15 metų amžiaus, o aš esu nerūkiojus. Kad mūsų širdžių vienybė būtų dar didesnė, ateityje ir aš pradėsiu rūkyti".

"Kalėdų Senelis"

Kalifornijoje, Manteo miestelyje, suimtas gydytojas John Francis Riordan, kuris į metus uždirbdavo 15.000 dolerių. Jį suėmė vagišiaujant. Jis pareiškė: "Man buvo galvoje atsisklajavę dėl persidirbimo".

Dėl šventos ramybės

Mammī Eisenhowerienė vieną rytą pakilo labai geroje nuotaikoje ir iš to džiaugsmo prezidentui D. Eisenhoweriui ant veido paliko dvi rausvas lūpų antspaudas. Prezidentas, pareiškė: "Dėl šventos ramybės reikia tas žymes nuvalyti, nes kai pamatys sen. McCarthy, jis gali įtarti".

Prašau manęs neįtarti, kad tos kalėdinės istorijos išgalvotos. Jos yra surašytos į praėjusių 1956 metų žurnalistines kronikas.

Zv. BePastogis

WASHINGTONO laboratorijose daromas dirbtinis mėnulis, kuris bus paleista sutis aplink žemę.

KALĖDŲ VAKARAS DETROITE

Gruodžio 29 d. 6 val. vak. Hispanos Unidos salėje įvyks linksmas Kalėdų vakaras. Vakarą ruošia šeštadieninės ir lituanistinės mokyklų tėvų komitetai.

Vakaro programoje matysime V. Geliuno 3-jų paveikslų su prologu vaidinimą "Drebulėlė". Vaidinimas pritaikintas Kalėdoms. Vaidina šeštadieninės ir lituanistinės mokyklų mokiniai ir Petras Deveikis. Pastatymas ir režisūra Justo Pusdešrio. Režisoriaus padėjėjas — Albertas Misiūnas. Muzikinę dalį tvarko Albertas Matka.

Po programos Kalėdų Senelis vaikams dalins dovanas. Sio reikalu visi tėveliai iš anksto susiriša su "Neringos" knygynu, 1906 25th St., tel.: TA 6-7134. Taip pat vaikučiai, kurie norės, galės seneliui pasakyti eilėraščius. Apie tai iš anksto pranešti šeštadieninės mokyklos vedėjui Albertui Misiūnui, 1985 Scotten Ave., tel.: TA 5-0303.

Paskui prie išpuoštos Kalėdų eglutės bus šokiai. Pelnas eina šėst. ir lituanistinei mokyklai.

Worcestery, Mass., gražiai

verčiasi įvairiais odos dirbiniais L. Jokūbauskas. Jo dirbiniai, ypač moterų, noriai perkami, R. Juozaitis, muzikantas ir choro dirigentas, pasidarė dalininku stambios elektromotorų įmonės. Darbas jam sekasi.

Pranas Žukauskas, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos fundatorius ir buvęs ligametis komiteto pirmininkas, Duarte, Calif., baigia statyti keletos šimtų tūkstančių vertės "Super Market".

Hamburgo lietuviai Vokietijoje gruodžio 1 surėngė kariuomenės minėjimą, kuriame dalyvavo apie 300.

Aldona Gasnerienė, sekmingai veikusi šiaurės Vokietijoje tarp lietuviško jaunimo, išvyksta į Ameriką.

HELP W. FEMALE

FACTORY WORKERS STEADY YEAR-AROUND WORK

No experiences necessary; will train girls, women and housewives to do various operations in manufacturing and assembling greeting cards. Clean, modern plant; must be willing to do standing jobs; 5.dap week; Mond. thru Fri. good hourly rate.

AGE 18 TO 50
First shift, 8 a. m. to 4:42 p. m.
AGE 21 TO 50
Third shift, 11 p. m. to 7:30 a. m.
INTERVIEWING HOURS
Mon. Tues. Wed. 3:30 to 11 a. m. and 1 to 7 p. m.
Thurs. Fri. 8:30 to 11 a. m. and 1 to 4 p. m.

PART TIME FACTORY
AGE 18 TO 50
9 a. m. to 3 p. m. Mon. thru Fri. Earn additional money for Christmas by working in our clean modern plant on a temporary part time basis for approximately 3 months. Must be willing to do standing jobs. Good hourly rate.

AMERICAN GREETING CORP.
1300 W. 78 St. OL 1-3000
off Lake Ave.
CLEVELAND, OHIO

Women Matron for General Office
9 to 5:30 P M
Top Pay
Free Hospitalization
5 Day Wk
SCHOOL MFG CO.
213 W. SCHILLER

H. W. MALE

JANITOR

DAY SHIFT
5 DAY WK
Permanent Position
Must Speak English
SCHOLL MFG. CO.
213 W. Schiller

BALFO PIRM. KAN. J. KONČIUS CLEVELANDE

Gruodžio 8 d. Clevelande lankėsi kan. dr. J. Končius, Balfio pirm. Vakare lietuvių salėje jis kalbėjo lietuvių visuomenei. Po to apatinėj liet. salėj svečiui pagerbti įvyko kuklios vaišės, kurių metu jis atsakinėjo į dalyvių paklausimus.

Krito į akis mažas skaičius dalyvių, atvykusių pranešimo pasiklausyti. Salėje tebuvo matyti tik ar trys moterys ir nė vieno kunigo, nors, kaip svečias savo kalboje pabrėžė, šalpa yra daugiausia moterų ir kunigų darbo sritis. Toliau nelaimėje žmogui į pagalbą eina gydytojai. Bet iš kelių dešimčių Clevelando lietuvių gydytojų teatsilankė vos vienas. O politinio ir visuomeninio gyvenimo viršūnės? Jos labai jautrios politinių mūsų reprezentantų apsilankymams ir pranešimams. Ar jos lygiai jautrios ir artimo nelaimėj? Deja, be vienos kitos retos išimties, ir

jos nebesidomėjo Balfio pirminko atvykimu. Todėl tesurinko daugiausia paprastų eilinių žmonių, ir vaizių metu jų vardu kalbėjęs senosios emigracijos lietuvis Flor. Saukevičius pagyrstai piktinosi Clevelando "diduomene".

Į paklausimą, kodėl Balfio pirminkas "išstūmė" iš direktorių Olį, Gegužį ir kt., jis atsakė maždaug šiaip: Galima išstumti tą, kuris darbe dalyvauja. Bet negalima išstumti to, kuris nepasirodo. Ir Olis, būdamas Balfio direktorium, nedalyvavo nė viename Balfio seime, Balfio veikla nesidomėjo — tad kaip buvo galima jį išstumti? Todėl klausimą gal reikėtų kitaip statyti: ar tikslu būti Balfio direktorium, visai jo darbu nesidomint? Ar nebūtų geriau, jei ateitų žmogus, kuriam nors truputį rūpėtų lietuvių nelaimė ir vargas?

Bendruomenės apylinkės valdyba gruodžio 31 d. lietuvių salėj rengia Naujųjų Metų sutikimą.

Ateitininkai moksleiviai vasario 3 d. (sekmadienį) šv. Jurgio parapijos salėje rengia koncertą, kurio programą atliks iš Toronto kviečiamas solistas Vac. Verikaičio vadovaujamas kvartetas.

Clevelando Pilėnų tunto skautai gruodžio 9 d. prie šv. Jurgio bažnyčios rinko aukas Vokietijos lietuvių kalėdinei dovanai. Surinkti \$69.63 išeiti kun. A. Bungai Memingene gyvenantiems seneliams. Prie rinkliavos pasisekimo prisidėjo šv. Jurgio parapijos kunigai Ivanauskas ir Goldikovskis. St.P.

Jaunimo daliojo skaitymo, deklamavimo ir kalbėjimo varžybos įvyko gruodžio 9 d. organizavo LB apylinkės valdyba. Varžėsi trys grupės. Pirmojoje grupėje (jauniausiųjų) už dailų skaitymą 3 vieta laimėjo D. Ciurlionytė. Antrojoje grupėje J. Orantaitei 1 vieta pripažinta už deklamavimą, V. Gataučiai 2 vieta už skaitymą ir R. Mackevičiutei taip pat 3 vieta už deklamavimą. Trečiojoje grupėje 1 vieta už skaitymą teko J. Gailiūšytei, 2 vieta — G. Gulbinaitei, 3 vieta — E. Modestavičiūtei, 1 vieta už deklamavimą A. Balčiūnaitei, 2 vieta — I. Stasaitei.

Varžybas aukomis parėmė

Norwood, Mass.

Šv. Jurgio parapijos mokyklos mokiniai gruodžio 9 d., sešėlėms vaivaujant suvaidino "Kalėdos širdyje". Labai gražus kalėdinis vaidinimas, kurį vaikučiai puikiai atliko, svarbiausia, išmokydami gražiai kalbėti lietuvių kalba. Be to, buvo sugiedota kalėdinių giesmių ir pašokta.

Programoje dalyvavo apie 70 berniukų ir mergaičių, kurių pasirodymu džiaugėsi klebonas kun. F. Norbutas, tėvai ir motinos. Salė buvo pilna žmonių.

Šv. Vardo draugijos nariai gruodžio 9, sekmadienį, ėjo bendrai prie komunijos, o paskui turėjo bendrus pusryčius ir susirinkimą. Dvasios vadas kun. J. Svirskas atkalbėjo maldą. Susirinkime buvo pasitarta keliais svarbesniais reikalais ir paaukota \$250.00 vietos vienuoliui. Zvalgas

LAS Clevelando skyrius (\$10), M. Ratkus (\$9), P. Maželis (\$5), kitas premijas paskyrė LD apylinkės valdyba. Varžybų komisiją sudarė: P. Maželis ir P. Balčiūnas (apyl. valdybos atstovai), A. Augustinavičienė (lit. mokyklos mokyta.), Z. Pėckus (Vaidilos teatro ats.), J. Stempuzis (radijo klubo ats.). Techniškai varžybas pravedė akt. Ig. Gatautis. Stebėtojų buvo apie 50—60.

Atiteitininkai moksleiviai vasario 3 d. (sekmadienį) šv. Jurgio parapijos salėje rengia koncertą, kurio programą atliks iš Toronto kviečiamas solistas Vac. Verikaičio vadovaujamas kvartetas.

Clevelando Pilėnų tunto skautai gruodžio 9 d. prie šv. Jurgio bažnyčios rinko aukus Vokietijos lietuvių kalėdinei dovanai. Surinkti \$69.63 išeiti kun. A. Bungai Memingene gyvenantiems seneliams. Prie rinkliavos pasisekimo prisidėjo šv. Jurgio parapijos kunigai Ivanauskas ir Goldikovskis. St.P.

Jaunimo daliojo skaitymo, deklamavimo ir kalbėjimo varžybos įvyko gruodžio 9 d. organizavo LB apylinkės valdyba. Varžėsi trys grupės. Pirmojoje grupėje (jauniausiųjų) už dailų skaitymą 3 vieta laimėjo D. Ciurlionytė. Antrojoje grupėje J. Orantaitei 1 vieta pripažinta už deklamavimą, V. Gataučiai 2 vieta už skaitymą ir R. Mackevičiutei taip pat 3 vieta už deklamavimą. Trečiojoje grupėje 1 vieta už skaitymą teko J. Gailiūšytei, 2 vieta — G. Gulbinaitei, 3 vieta — E. Modestavičiūtei, 1 vieta už deklamavimą A. Balčiūnaitei, 2 vieta — I. Stasaitei.

Varžybas aukomis parėmė

Norwood, Mass.

ELENA DIECZOK iš Detroito, atgavo savo dukrelę Tanią, kuri pirmasis jos vyras vežėsi į Rusiją.

ELECTRICAL — MECHANICAL ENGINEERS and DESIGNERS

SALARY OPEN

EXPERIENCED IN COMMERCIAL, INDUSTRIAL & INSTITUTIONAL TYPE BUILDINGS WITH AIR CONDITIONING, PLUMBING, HEATING OR ELECTRICAL APPLICATIONS.

CONTACT MR. GEORGE JARIK RA 6-2527

ARCHITECTS

S O M

ENGINEERS

37 S. WABASH

12 FL.

CHICAGO 3, ILL.

TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD. TAKER
TELEPHONE:
DEABORN 2-0819

H. W. MALE

DRAFTSMEN

LAYOUT AND DETAILING

Opportunity for men with board experience who desire a permanent position with our machine design team.

SALARY

Cost of living allowance, insurance, hospitalization and pension plan.

EATON MFG. CO.

Central Research Division

EV 1-5700

4160 MAYFIELD RD.
CLEVELAND, OHIO

DRAFTSMEN

Some Experience
Sheet Metal
Lay-Out
Design

Pleasant working conditions plus company paid vacation, life and hospital, insurance. Opportunity for overtime work.

THE

SANYMETAL

PRODUCTS CO., INC.

1705 Urbana Road

Call: KE 1600

CLEVELAND, OHIO

CHRISTMAS GREETINGS

Chas. J. Leonard, President

PANAMA-BEAVER, INC.

Inked Ribbons — Carbon Paper
Duplicating and Secretarial Supplies
Aerosol Products

Call your local
Panama-Beaver man
"Always a live wire"

SEASON'S GREETINGS

May the Peace and Goodwill of
Christmastime Live With You
Through Many Mors Pleasant Years

MIRATILE

Manufacturing Company, Inc.

8201 S. WALLACE STREET

CHICAGO, ILLINOIS

SOLAR AIRCRAFT COMPANY

Challenging opportunities for competent men to build secure futures in the Industry of Tomorrow.

ENGINEERING

- Maintenance En.
- Tool Engineers
- Production Planners
- Liaison Engrs.
- Project Planners
- Production Engr.
- Maintenance Supervisor
- Estimator
- Process Engineer
- Project Engineers
- Metallurgists
- Tool Planners
- Plant Layout Draftsmen
- Draftsmen
- Tool Design Eng.
- Tool Designers
- Tool & Die Makers

Production Supervisors

Previous experience supervising machining or tooling operations preferred. Engineering degree not required where suitable, experience has been acquired. In addition to good salaries, opportunities for rapid advancement and permanent, Solar offers a profit sharing program, vacation plan, payment of relocation expenses, group insurance and other benefits. These are in addition to the prestige of working with the company that is a national leader in heat metal fabrication. For interview write, call or visit Mr. J. D. Batten.

SOLAR AIRCRAFT COMPANY
DES MOINE, IOWA

KALĖDŲ SENIS pas alduosius valikus Pittsburghe.

SPORTAS

**NY Hungarians:
LSK 7:0 (4:0)**

Beveik visą savaitę siautes lietis sekmadienio rytą sustojo ir vidurienį turėjome visai puikų, futbolui orą. Deja, atrodė, oras nelabai tinkamas mūsų šioms, kuriuos vengrai pliekė, kaip sovietus Budapešte. Pasekmė 0:7 pati kalba už save! Butrimas su Vitiuku dešiniame krašte dar bandė šį tą kombinuoti, tuo tarpu kiti vaikštinėjo aikštėje ir, atrodo, gėrėjosi geru vengrų žaidimu. Nėra noro net tokias rungtynes ir aprašinėti. Neaišku, kuriems galams tos žvaigždės komandoje laikomos — tokia pasekmė ir be jų pralaimėti galime. Laikas jau būtų pagalvoti, ar ateityje ir toliau numatome turėti tokį „žvaigždėtą“ vieneta, kuris stipres-

**BALFO SIUNCIAMAS
STANDARTINIS VAISTŲ
PAKETAS I LIETUVĄ IR
SOVIETŲ RUSIJĄ**

1. Aspirin, 100 tablečių
2. Multibionta, 2x100 tablečių (Ivairūs vitaminai)
3. Rimifon, 500 tablečių (Džiovos gydymo trijų mėnesių kursui)
4. Dolviran, 2x20 tablečių (Nuo reumatizmo, karščiavimo ir skausmų)
5. Codein Hydrochl. (Tabl. 0,02) 20 tablečių (Suaugusiems nuo kosulio)
6. Vitamin C tablečių 100
7. T-ra Valeriana simp. 50.0

Tokio siuntinio kaina su persiuntimu į Lietuvą — \$15., o į Sovietų Rusiją — \$17. Muitas neapmokamas, yra mažas, gavėjai lengvai apsimoka. Norintieji tokį vaistų siuntinį usakyti, prašome kreiptis šiuo adresu: ULRA—BALFas, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Jei kas norėtų vietoje čia išvardintų vaistų įdėti kitų, prašome paketą užsakant pažymėti, ką reikia išimti ir ką įdėti. Paketas siunčiamas iš Vokietijos ir greitai nueina. Į Lietuvą eina apie 8 dienas, o į Sibirą apie 20 dienų.

DĖMESIO!

**TRANS-ATLANTIC
PARCELS SERVICE**

Siunčiame maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant ir Sov. Rusiją. Muitas ir visi mokesčiai apmokami čia. Duodame pilną garantiją, kad adresatas siuntinį gaus į savo rankas. Siuntinių nelaide, bet kasdien išsiunčiame — todėl greitas ir sąžiningas patarnavimas.

KALBAME LIETUVISKAI

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p. sekmadieniais susitarus.

Trans-Atlantic Parcels Service

2525 Broadway (95 gt. kampas), New York 25, N. Y.
Tel. UNiversity 5-1139

niam priešininkui pūstelėjus, sugriūva kaip kortų namelis, ar pradėti pratinti savus, jaunus žaidikus prie oberlygos klimato? Žinoma, jaunieji iš karto gal ir nebus puikūs, bet laikui bėgant apsipras, bandymai iki šiolei tai įrodo. Šiuo atveju klubas tikrai ir finansiskai nenukentėtų.

Rezervinė ir vėl lentelėje pasilypėjo viena vieta aukštyn. Pavelavusi vengrų rezervinė atidavė taškus be kovos. Buvo žaidžiamos tik draugiškos rungtynės, pasibaigusios 1:1 (0:1). Mūsų jaunieji rezervistai visą rungtynių laiką spaudė ir tik laimės bei patyrimo trūkumas neleido pasiekti įvarčių. Išlyginamajį įvartį antro kėlinio gale geru galvos smūgiu pasiekė Dubauskas.

Jauniai pirmenybių rungtynėse gavo nusileisti Eintrachtui 0:4, tuo tarpu kaip jaunučių rungtynės, turėjusios įvykti šeštadienį, dėl blogo oro buvo atšauktos.

Sporto savaitgalis

Ateinantį sekmadienį visos oberlygos, jaunių bei jaunučių komandos rungtynių neturi, tad ir mūsų futbolininkai turės užtarnauti poilsį.

Krepšinininkai šeštadienį žaidžia pirmenybių rungtynes su estais. Rungtynių pradžia 8:45 val. LAK krepšinininkams šios rungtynės senaisiais metais bus paskutinės, nes turėjusios įvykti rungtynės gruodžio 29 Philadelphiajioje, latvių buvo atšauktos. Atletai, norėdami pakliūti į pirmutinių 4 komandų tarpą, kurios kvalifikuojasi baigminėm rungtynėm, turėtų jau labai susispausti.

BALTIC FLORIST

gėlių bei dovanų krautuvės savininkai Steponas ir Valentina Minkai kviečia užėiti į jų krautuvę, kur rasite didelį ir įvairų pasirinkimą lietuviško meno dovanų, gintaro, auksinių, plokštelių, odinių dovanų, knygų, lietuviškų saldainių ir sveikimo atviručių. Turi ir puikių iš Vokietijos importuotų kristalinių dovanų ir amerikoniškų dovanų. Krautuvės adresas: 502 E. Broadway, arti kampo G St. So. Bostone. Yra šviežių puikių skintų gėlių, ir kalėdinių vazonų.

SMUKININKAS Ervinas Mautner pirko smulką už \$7.50 iš senų daiktų parduotuvės San Francisco, o tas buvo pirktas už 59 c. Smulkas rastas šiuo šiuo dešimtyje. Pasirodė, jis gero meistro ir vertas 4000 dolerių.

New Yorke gastroliuoja gruodžio 23 daugkartinis Austrijos futbolo meistras— Vienos Rapid. Futbolo mėgėjams reta proga po kietų pirmenybių rungtynių pasirožėti elegantišku vienietišku futbolu. Rungtynės įvyks Zerega Oval, Bronx.

Farchers Grove N. J. mūsų futbolininkai baigia metus pirmenybių rungtynėmis — peržaidžia rungtynes su Elizabeth S. C. Rungtynių pradžia 2:15 val. Prieš tai draugiškose rungtynėse susitinka abiejų klubų rezervinės. Kadangi pusė rungtynių pajamų eina LSK kason, kviečiami tautiečiai gausiai atsilankyti ir tuo pačiu tarp Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga pravedinti plaučius. Elizabethas, pralaimėjęs protestą, neatrodo, kad mūsų šiuos paglostytų, tad lauktina geros kovos. Įdomu taip pat, ar ir taip išreklamuotas Malta šį kartą pasirodys?

Atletas

SEKASI MAMYTĖS SŪRIUI

Kelionėje po rytines valstybes V. Paukštys ilgiau buvo sustojęs New Yorke ir Elizabeth. Kaip kitur, taip ir čia buvo susipažinta su vietos prekybininkais ir aptarti „Mamytės Sūrio“ dar didesni prekybos praplėtimo reikalai. Sudaryti susitarimai su naujais atstovais įvairiose vietose. Pasirodo, kad broliams Paukščiams, dar neseniai pradėjus „Mamytės Sūrio“ prekybą, jau teko praplėsti fabriką ir statyti naujas, didesnės produkcijos mašinas. Teko sužinoti, kad paskubomis ruošiamasi plėsti gamybą su visais naujais masinio vartojimo, ypatingai skaniais ir gerais sūriais, kurie iki šiol dar čia negaminami. „Bet ir tai dar neviskas“ — sako prityręs, santūrus ir mažai kalbąs biznierių ir aviacijos atsargos kapitonas V. Paukštys. Nuo „Mamytės Sūrio“ tik pradėta ir tai ne su tikslu kam nors pakenkti ar

iš kitų atimti rinką, bet tik tam, kad lietuvių fabrikas pradėtų duoti gerą prekę. Jei čia gyvenantieji lietuviai daugiau pamėgtų ir palaikytų savųjų gamybą, galėtų būti dar keli sūrių gamintojai. Visi atstovai ir platintojai yra išpėjami laikytis padoraus prekybinio principo. Visai neleistina kam nors kenkti ir stengtis išstumti iš prekybos kitų gamybą, kad ten liktų tik „Mamytės Sūris“. Nebus respektuojami atstovai ir prekybininkai, monopolizuoti svetimos įtakos. Tegul nelaukia kuris laikraštis gero uždarbio, jei išmeta kitų apmokėtus skelbimus, kad paliktų vien tik apie „Mamytės Sūri“! Prekybininkai neprašomi, kad pirkėjams per jėgą bruktų tik „Mamytės Sūri“, o kitų sūrius laikytų kam nors paslėpę gendamoje vietoje, kaip vietomis yra dabar daroma su „Mamytės Sūriu“. Visai natūralu, kad nevisų yra vienodas skonis ir supratimas; vartotojas pasirenka, kas jam patinka. O vartotojai juk ir išlaiko prekybininkus.

Sėkminga kelionė tęsiama toliau. V. Paukštis tik prieš Kalėdas sugrįš į Scottville, Michigan. (Skelb.)

● **Dramos konkursą** paskelbė LB Clevelando apylinkės valdyba ir paskyrė 1000 dol. premiją. Autorius temą pasirenka savo nuožiūra, bet į ją atsakymas turi būti teigiamas. Veikalas turi tiktai vaidinti ir taikytis prie dabartinių lietuvių scenos reikalavimų. Rankraščiai siunčiami iki rugpjūčio 15 d., premija įteikiama per rugsėjo 8 d. tautos šventės iškilmes. Į jury komisiją kviečiami A. Augustinavičienė, I. Malėnas, P. Maželis, Em. Skujeniekas ir J. Stempuzis.

HELP WANTED FEMALE
NURSES RN & PN
All Shifts
St. Peters Hospital
Call 9—3 P. M.
MA 4-1900

REAL ESTATE
6 ACRES—7 BUNGALOWS
Fully furnished — 3 rooms in each. 1 Large house — 20 rooms — 5 bathrooms. Casino or Social Hall — Bathing and Fishing — Nice level grounds — Near State Highway; bus stop on corner; ½ mile from town distilled well supplies abundance of water. For information write — W. A. Rosenfeld, Box 3, Ellenville, N. Y. Phone: 237 W.

DISPLAY
HOTEL GREYSTONE
91 St. and Broadway, N. Y. C.
Famous for excellent service with moderate prices.
We specialize in:
Wedding
Communion breakfast
Showers for brides
Anniversary parties
Club & organization socials
All social functions
Telephone now: TR 3-5918 — Ask for Banquet Director

CABRINI COLLEGE
Radnor, Pennsylvania
30 minutes to Philadelphia.
Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautiful Campus, Main line transportation to Philadelphia.
For brochure write:
THE REGISTRAR,
Cambrini College, Radnor, Pa.

TEA
Custom Blend Nectar
Introducing Sample Offer
4 BAGS — \$1.00
“The Cup of Contentment”
Rare, Coffees, Spices, Herbs
New Main Coffee Mill
15 Riverside Ave.,
Yonkers, N. Y. — YO 5-9346

LIETUVIŲ DĖMESIUI!
NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTIAMIAMS GABENTIS I SSSR
I UKRAINA, LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA
IR KITUS KRASTUS.
Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.
SIUNTIAMI SIUNVIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.
— Siuntėjui įteikiama pašto pakvitavimas apie išsiuntimą —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaičių bėgyje. —
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje
Siuntinys gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTIAMI SIUNCIAMI SU JAU APMOKĖTU MUTTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.
SIŪSKITE SIUNTIINIUS GIMINIEČIAMS!
Ofisas atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietu. Reikalaukite katalogu. Rašykite rusiškai arba angliskai. Netoli Pensilvanijos geležkelio stoties Newark.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET ST. NEWARK, N. J.—MItchel 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

Pirmoji ukrainiečių siuntimo firma
SIUNCIAMI SIUNTIAMI I VISUS PASAULIO KRASTUS
R. W. EXPORT - IMPORT CO.
New York, N. Y., 116 E. 7th St. Tel. ORegon 7-6180.
Philadelphia, Pa., 825 N. Franklin St. Tel. WALnut 3-2257
Cleveland, Ohio, 720 Litarary Rd. Tel. PRespect 1-1981
Chicago, Ill., 2130 W. Chicago Ave. Tel. ARmitage 6-8488
Siunčiami dėvėti ir nauji drabužiai, audeklai, avalynė, oda, vaistai ir kt. Ivairius daiktus galite pirkti vietoje. Tikslus ir skubus siuntinių pristatymas garantuojamas. Muitas ir kitos išlaidos apmokamos čia.
Istaigos atidarytos nuo 9 v. ryto iki 8 v. v. šeštadienį nuo 9 v. iki 5 v. v.
Licence of Parcels to Russia

THE GUILD STUDIOS
148 West 32nd Street, New York
Has The Finest In Gifts
Imported Wood-Carvings and Ceramics
Exquisite Religious Art
Catholic Books of All Publishers
The National Catholic Almanac
For 1957
... explains more, dists more, tells more.
704 pp., \$2.00; cloth, \$2.50. Gift Card
The Ten Commandments Record Album
Basic ruling of each Commandment in catchy verse to singable tunes. Matter and form of SACRAMENTS on reverse 33 rpm. LP. \$3.98
BRyant 9-6030; 1-2-3

**TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291**

FARMS FOR SALE
BURLINGTON, N. J.
33 akrai žemės Burlington, N. J., apylinkėje, netoli Bordentown Interchange. Colonial tipo namai geram stovyje. Visi įrengimai. Centrinė padėtis. Nauja vištė iš "Cinder" bloku 20x30, 2 aukštų "feel house" su rūsiu. Kaina \$40,000. Tel.: AMherst 7-1946-R 11.

REAL ESTATE
BELLMORE
\$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7½ spacious rooms kitchen of your dreams, two full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything. Must see to appreciate value. Walking distance to Catholic Schools and church. Located on Martin Ave., west of Bellmore Ave. Builder. Su 5-2288 or SU 1.0298.
Jei nori ką paskelbti
DARBININKE,
ambink telefonu
GLenmore 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Ivairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobilai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šikiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Juozas Andriušis
87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y.
Virginia 7-4477

TEL. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Evergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės vaikai, įvairūs subvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi alejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Edgewood

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR LATEST INTEREST RATE
COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
530 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Pamaldų tvarka per Kalėdas

Apraiškimo par. bažnyčioje iškilmingos Bernelių mišios 12 val. naktį; Kalėdų dieną mišios prasideda 6 v. ryto ir bus laikomos kas pusvalandis. Paskutinės mišios 12:15 v. Ispaniškų klausoma Kūčių dieną nuo 3-6 ir nuo 7-9 v. v.

Angelių Karalienės par. bažnyčioje iškilmingos Bernelių mišios 12 v. naktį; Kalėdų dieną: 8, 9, 11 ir 12:15 v. Ispaniškų klausoma Kūčių dieną nuo 4-6 ir 7:30 iki 9 v. v.

Aušros Vartų par. bažnyčioje New Yorke iškilmingos Bernelių mišios 12 v. naktį; Kalėdų dieną: 8, 9, 10, 11, 12:15 v. Ispaniškų klausoma iš vakaro.

Šv. Jurgio par. bažnyčioje iškilmingos mišios 12 v. naktį; Kalėdų dieną: 8, 9, 10, 11, 12:15 v.

Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth iškilmingos Bernelių mišios 12 v. naktį, kitos mišios 8, 8:30, 9, 9:30, 10, 11 ir 12:15 v.

Stud. ateitininkų susikauptimo valandėlė įvyksta gruodžio 23, sekmadienį, 10 val. tėvų pranciškonų vienuolyne. Po susikauptimo bendri pusryčiai.

Ateitininkų dvasios vadai Keletą metų buvęs moksleivių ateitininkų dvasios vadu kun. A. Račkauskas iš savo pareigų pasitraukė. Jo vietą perėmė kun. J. Pakalniškis, buvęs studentų at-kų draugovės dvasios vadu. Kun. V. Pikturna paskirtas stud. at-kų draugovės dvasios vadu.

Los Angeles Kalėdų atostogoms šią savaitę išskrido dailininkė Ada Korsakaitė ir stud. Dalia Karaliūtė.

"DARBININKO" TRADICINIS VAKARAS įvyks 1957 metų sausio 26, šeštadienį. Bus vaidinama A. Gustaičio pertvarkyta pjesė **VINCAS KUDIRKA** 4 veiksmų, 6 paveikslų. Vaidins Bostono Lietuvių Dramos Sanbūris iš 30 artistų. Režisuoja žinomas Lietuvos teatro režisierius; Muzikinę pastatymo dalį tvarko muz. Vyt. Strolia. Po vaidinimo šokiai.

Jadvyga ir Simonas Kontrimai,

gyveną Newarke, N. J., vietoj kalėdinių ir N. Metų sveikinimų Balfui paaukėjo 10 dol.

Pranas Vainauskas su žmona vietoj kalėdinių sveikinimų Tautos Fondui paaukėjo 20 dol.

Vlada Augustaitytė iš Vokietijos, iš Muencheno, atvyko į Ameriką, apsigyveno New Yorke ir gavo darbą kaip vertėja vienoje įstaigoje. Ji yra baigusi kalbų institutą Sveicarijoje.

Eglutė Maironio mokyklai Maironio šeštadieninė mokykla ruošia Kalėdų eglutę gruodžio 30, sekmadienį, 5 val. po pietų Apreiškimo parapijos salėje. Bus gera programa. Kviečiami tėvai ir vaikai.

Liet. vyčiai kasmet per Kalėdas rengia tradicinį šokių vakarą. Siemet toks vakaras įvyks Apreiškimo par. salėje. Pradžią 8:30 v. v. Gros Joe Thomas orkestras.

Balfo vėjus komitetas savo darbo dar nebaigė. Nors vėjus terminas baigėsi, bet aukos dar vis plaukia. Taip komitetas nepadarė bendros apskaitos. Tikimasi, kad šiemet bus surinkta daugiau nei pernai. Aukų sumos yra šiemet mažesnės, bet aukotojų kur kas daugiau nei pernai. Dauguma, atsiųsdami mažesnę auką, pasiteisino, kad yra suradę Lietuvoje gimines ir jas remia šuntiniais. Iki šiol pilnai atsiskaitė su Vėjus komiteto Kearny lietuviai, surinkę 438 dol.; iš jų Liet. Kat. Bendruomenė paaukėjo 100 dol., aukų davė taip pat ir parapijos draugijos.

Kan. J. Končius, Balfo pirmininkas, išvyko pailsėti į Floridą. Pakeliu buvo sustojęs Washingtone, kur tarėsi šalpos reikalais.

Adomas Galdikas, neseniai sugrįžęs iš Meksikos, intensyviai kuria. Yra parsivežęs daug piešinių, kuriuos dabar realizuoja. Vienas jo paveikslas yra išstatytas Baltimorės muziejaus surengtoje parodoje ir trys paveikslai New Yorke Feigel galerijoje, kur vyksta prancūzų, vokiečių, italų modernistų paroda.

Kūnigū Vienybės New Yorke apylinkės susirinkimas įvyko gruodžio 20 d. pranciškonų vienuolyne. Buvo svarstyti su pastoracija ir lietuvių susiė reikalai. Po susirinkimo visi dalyvavusieji buvo pakviesti užkandžiui.

"Aidi" gruodžio numeris jau baigiamas spausdinti. Skaitytojams bus išsiuntinėtas dar prieš Kalėdas.

JUOZO IR ONOS GINKŲ IR SŪNAUS KRAUTUVĖ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVENTĖMS

Eglutei— elektrinių lempučių, vietinių bei importuotų; įvairiausių papuošalų.

Sveikinimui — didžiausias pasirinkimas meniškų gaminių; labai gražių importuotų didesnių bei mažesnių dėžučių su muzika ar be muzikos; tinkamiausia dovana kiekvienam. Geriausių parkerių, žaislų, lėlių, gyvuliukų ir daug kitų vertingų daiktų.

Saldainių — vietinių ir importuotų geriausios rūšies, įvairių firmų gražiose dėžėse. "Rūtis" dovaninės 2 sv. dėžėse; vyšnios su romu, maišytos, svarinės ir po pusę svaro, šokoladas. "Laimutė", sveicariško šokolado. Petrausko iš Chicago įvairių rūšių, įvyniotos į popieriukus; dudėlės, karvutės, vyšnia, vaisinės ir kit.

Užeikite ir pasižiūrėkite; viskas jau paruošta ir išstatyta pasirinkimui.

Krautuvė atvira kasdien. Baltimorėje tokius pat atvirus gausite ir Rūtis saldainius pas Paul Schafer, 117 N. Eutaw St. ir 4411-13 Kenwood Ave.

Juozas ir Ona Ginkai ir Sūnus 495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-9293.

Mamytės sūris ir Elizabetho lietuviška duona pristatoma į visas krautuves. Negavę skambinkite: Elizabeth 4-0970 arba Brooklyne EVergreen 6-1381.

PARDUODAMAS

2 aukštų, pusiau atskirtas, gerame stovyje namas; geros eigos. Du tušti 4 kambarių butai viršų; moderni plytelių vonia ir dušas; vienas 6 kambarių butas apačioje tuščias. Spec. miegamųjų langai, autom. gasas. Karšto vandens šiluma, centr. karšto vandens apšildymas; aluminiai audros tinklai ir šiaip daug kitų dal. Arti visokio susisiekimo. Telefonuoti angliškai ar vokiškai: John Pinkus, HY 7-0906

Jei norite siusti siuntinius į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ar kur kitur kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą

PARCELS TO RUSSIA, INC. 1530 Bedford Ave. Brooklyn 16, N. Y. Tel. INgersol 7-7272 INgersol 7-6465 kuri yra įgaliota Inturisto, Maskvoje, čia vietoje priimti muitus. Kasdien atidaryta, o taip pat sekmadieniais nuo 9-6 šeštadieniais nuo 9-4 val. Pilnai garantuota.

MAMORU SHIGEMITSU, Japonijos užsienio reikalų ministras, kalba Jungtinėse Tautose New Yorke. Viršuje jis sėdi su kitais japonų atstovais. Japonija priimta į JT kaip 80 valstybė.

Newark, N. J.

Kalėdų ir Naujų Metų pamaldų tvarka Šv. Trejybės bažnyčioje:

Gruodžio 24 Kūčios. Kūčios pradėdamos valgyti 6 val. vak. gražių lietuviškų papročių — plotkelių laužymu ir vieni kitiems gražiausiais linkėjimais.

Kas dar neturite plotkelių, galite gauti klebonijoje.

Išpažintys klausomos nuo 3 iki 6 ir nuo 7:30 iki 9 v. v.

Bernelių mišios 12 val. naktį. Per mišias dalinama šv. Komunija. Kviečiame visus prisirooti ir priimti šv. Komuniją.

Kitos mišios Kalėdose bus: 8, 9, 10, 11 ir 12 val. Per Naujus Metus pamaldos, kaip sekmadienį 8, 9, 10:30 ir 12 v.

Kviečiame visus papiečius, kaimynus ir draugus gražioje Kalėdų ir Naujų Metų švenčių pamaldose gausiai dalyvauti. Prel. I. Kalmelis

St. Šalkauskio ..

(Atkelta iš 5 psl.)

Koj ir kaip tik gero ilgio (pilnai So. Bostono seselėms 35 Vyresniesiems buvo malonų matyt tiek daug jaunimo, ir visiems — nuostabu ir kartu labai nuosirdžiai džiugu stebėti visokios pakraipos žmones, tokius patenkintus, taikingom šypsenom veiduose, ramiai kalbančius po vienu stogu.

Kai po užbaigiamosios maldos salėje suaidėjo at-kų himnas, nevienam tų, kurie giedojo, ir tų, kurie pagariai klausėsi, spragsėjo viltis, kad ateityje ir dažniau susitiksieme ir kokią nors Lietuvos asmenybę ir vieni kitus pagerbti. em.

Amerikos Lietuvių Laikraščiai ir Žurnalai nuo 1879 iki 1955 metų

Nauja knyga su buvusių laikraščių nuotraukomis, gražiai atspausdinta ir įrišta. Viršeliai aukso raidėmis papuošti. Čia rasite kur ir kada koks laikraštis ėjo, kas jį leido, kas rašė, nuo pirmutinės "Lietuviškos Gazietos" 1879 metais iki 1955 metų. Knygą paruošė ir išleido Franas Lavinskas, autorius "Angliakasių Atsiminimai". Šios dvi knygos kartu kainuoja \$7.00. "Amerikos Lietuvių Laikraščiai" viena kainuoja \$6.00. Reikalaukite pas leidėją F. Lavinską. Su užsakymu siųskite pinigų šiuo adresu ir duokite aiškų savo adresą: Frank Lavinskas, 41-41 46th St., Long Island City 4, N. Y.

Linksmi **KALĖDŲ ŠOKIAI** Kalėdų Vakara APREIŠKIMO PARAP. SALĖJE NORTH 5th ir HAVEMEYER STRTS. BROOKLYN **JOE THOMAS ORKESTRAS** 8:30 val. \$1.25 Kviečia L. Vyčių 41 Kuopa

BOSTONO ŽINIOS

Pradeda atostogas Sv. Petro parapiinė mokykla gruodžio 21 pradeda Kalėdų atostogas. Atostogos užsibaigs sausio 2.

Rūpinasi bažnyčios papuošimu Kalėdiniam šv. Petro parapijos bažnyčios papuošimui parapičiai gruodžio 16 suaukėjo 128 dol.

Priėmė naujas nares Gruodžio 8 šv. Petro parapijos bažnyčioje įvyko parapijos sodaliečių pamaldos ir naujų narių įrašymas. Šiais metais sodalicijon buvo įrašyta 12 naujų narių.

Išklausė mišių, sodalietės susirinko į salę po bažnyčia, kur įvyko susirinkimas ir pasikeitimas kalėdinėmis dovanomis. Sodalietės Kalėdų progą apdovanojo parapijos kunigus ir iš savo izdo paskyrė dovanas: naujos koplyčios statybai seselių vienuolyne Brocktone 158 dol., vandens šildytuvo įrengimui salėje po bažnyčia 100 dol., skalbimo mašina. So. Bostono seselėms 35 dol. ir parapiinės mokyklos mokiniams kalėdiniais saldainiams pirkti 25 dol.

Pamaldos Kalėdose Sv. Pétro parapijos bažnyčioje šv. Mišios Kalėdose bus laikomos šia tvarka: bažnyčioje 12 val. naktį Bernelių mišios, 7, 8, 9, 10 ir 11:00 val. ryto. Salėje prie E. 7-tos gatvės — 12 val. naktį, 8 ir 9:30 val. ryto.

Kalėdinis šokių vakaras Gruodžio 25 d. 7 v. v., tautininkų namuose Akademinio Skautų Sąjūdžio Bostono skyrius rengia kalėdinį šokių vakarą. Jaunimas (nuo 16 metų) ir visuomenė maloniai kviečiami.

Vasario 23 tie patys rengėjai ruošia skautišką parodėlę ir šokių vakarą su programėle

BOSTON, M8SS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6454

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkinčių gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų rūpesčių ir susikirtimo, isterijos ir bėgigės, išgąščio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegoimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 Metropolitan Ave. Br oklyn, N. Y.

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS Telefonas JAMAICA 6-7272

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

SVIESOS SAMBŪRIS, LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS IR STUDENTŲ SANTARA maloniai kviečia visus į **TRADICINĮ — DIDIJĮ — IŠKILMINGĄ NAUJŲJŲ 1957 METŲ SUTIKIMĄ** GRAND PARADISE SALESE 320 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

su BALETO PROGRAMA, turtingom VAIŠEM ir ŠAMPANU, grojant JOE THOMAS ORKESTRU, su kitokiais pajavainimais. Refrenistas I. NAKAS

Čia NAUJUOSIUS METUS pakeltoje nuotaikoje sutiks visos Rytinės Amerikos lietuviškas jaunimas.

PRADŽIA 9:30 VAL. BILJETŲ KAINA: \$6.50 Studentams, perkant iš anksto per Stud. Santarą ar L. Stud. S-a, ir kariams 33.00

Visi kviečiami vietas užsisakyti kuo anksčiausiai pas J. Kepenį, 360 Palmetto Street, Brooklyn 27, N. Y., tel. VA 1-3247. Užsakymai galioja bilietus apmokėjus. Užsakymus galima atšaukti, rengėjams gražinant pinigus, iki š. m. gruodžio 31 d. 12 val. ryto.

RENĖJAI

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų **PR. LAPIENĖ** Stony Brook, L. I., N. Y.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.
3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
4. Lietuviški maisto gaminiai.
5. Naujai išpušta šokių salė.

Naujų Metų Sutikimas; vietos rezervuotos — įsigykite kvietimus klube

Nuomavimo reikalu kreipkitės į manerę V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

TARP ERSKĖTROIU.

Francesco Francia (1450—1517)

Betliejaus žvaigždė dar šviečia?

Stebuklinga žvaigždė viršum Betliejaus tebesuka žmonėms galvas, kaip ji atsirado ir kas ji buvo? Kad tai buvo Dievo ženklas, jog žmonijai gimė Mesijas, yra daugiau negu aišku. Istorija, negali paneigti fakto, kad Kristus gimė Betliejuje ir kad jo gimimo metu pasirodė šviesi žvaigždė. Tačiau Dievas savo ženklui gali daryti stebuklą ir gali parinkti įprastą gamtos reiškinį, bet taip sutaikyti su pačiu įvykiu, kad tai negalima laikyti atsitiktinumu. Abejais atvejais pasireiškia Dievo galybė. Jei toji šviesi žvaigždė buvo visai nauja, — trumpam suspindėjusi ir vėl užgesusi, — tai žmogus čia nieko daugiau nesužinos, kas Evangelijoje parašyta, kaip jis negali sužinoti, kaip vandenį paversti vynu. Bet jei Dievas parinko Kristaus gimimui tokį laiką, kad danguje turėjo pasirodyti šviesi žvaigždė gamtišku būdu, tačiau kaip Dievo ženklą, tai žmonės gali tyrinėti, kas ta žvaigždė buvo ir ar pasitaiko jį daugiau? Ties tyrinėjimai turi sukurti, su Evangelijos liudijimu. Šiuo klausimu mum prabyla astronomai.

-0-

Labai sena teorija sako, kad toji šviesi žvaigždė buvo šviesi Veneros planeta, lietuvių vadinama Aušrine. Devyniolika kartų per metus ji skaisčiai sušvyti prieš saulės patekėjimą. Ji tada šviečia dešimtį kartų stipriau negu šviesi planeta Sirijaus žvaigždė. Tada net ir vidurdienį galima Venerą įžiūrėti dangaus mėlynėje, jeigu žinoma, kur jos ieškoti. Rytuose, arabų dykumose, Aušrinė ir dabar yra ženklu, kad karavanams laikas pajudėti, kol saulė dar nepakilo ir galima vėšiau keliauti. Bet tokią įprastą šviesi žvaigždė negalėjo būti išminčiam jokiui ženklu, kad kažkas ir kažkur yra nuostabaus atsitikę. Aušrinė negalėjo išminčių išvadinti iš namų ir vesti į Palestiną.

Be Aušrinės, dar keturias planetas galima paprastai akimi įžiūrėti. Dvi iš jų — toji pati Venera ir Marsas — tam tikrais laiko periodais viena pro kitą praeina labai arti dangaus skliaute. Paskutinį kartą taip yra buvę 1953 m. spalio 4. Ar negalėjo tai atsitikti ir viršum Betliejaus? Tą klausimą svarstė dar Kopernikas XVI amžiuje. Jis manė,

(Nukelta į 10 psl.)

Geležinė siena Dievo žemėje

KAI VIESPATS parinko žydams Pažadėtąją žemę, kurioje turėjo gimti Mesijas, Jis parinko tokį žemės krašteli, kuris suima visa, kas tik žemės paviršiuje gali būti: lygumas ir kalvas, trąšų dirvožemį ir plikas uolas, nudegusias dykumas ir vėšlias vejas, žydinčius sodus žemumoje ir viršum jų stūksančius snieguotus kauburius. Mažame plote rasi čia visa, ko ieškotum po visą žemę.

GAMTOS PRIEŠYBĖS

Palestina yra žemė, „tekanči pienu ir medumi“, ir žemė nualusiu dykumu, kurių akmenis piktoji dvasia gundė Kristų duona paversti. Dykuma ir žaluma guli čia pat.

Tą priešybę aiškiai pastebėsi, eidamas iš Jeruzalės į Jericą, keliu, kur buvo plėšikų užpultas samarietis. Jis ėjo giliai įdubusiu slėniu. Kiek akis užmato, visur dykuma, aštrūs akmenys, uolų kyšuliai, niūrios daubos plėšikam lindėti. Visa ta apylinkė turi tik vieną spalvą: sukrekėjusio kraujo, kaip ant to samariečio skruostų.

Bet eidamas Saronu lyguma, pamariu, gali užsisvajoti ir manyti patekęs rojus kampelin. Čia žydi įvairiaspalvės, puošnios gėlės, juokiasi tau raudonos aguonos, linkčioja aukštos ir lieknos lelijos. „Nė Saliamonas visoje savo garbėje nebuvo taip apsvilkęs, kaip kiekviena iš jų“. Čia pat dar citrinų sodai, vynuogynai, apelsinų kuokštės. Du kartus į metus gali imti derlių.

Visas Palestinos pamarys žaismu ir gyvybe trykšta, o visa Negyvosios jūros pakrante mirtimis dvelkia. Čia nerasi jokios gėlės krante, jokios žuvies vandenį. Tai kapinių tyla.

Palestina yra šalis gyvybės ir mirties, palaimos ir praeikimo, džiaugsmo ir liūdesio — šalis priešybų, kurių nerasi niekur kitur taip arti sugulusių mažam žemės ruože.

Ir visos metų atmainos yra čia pat. Vienas arabų poetas neperdedamas pasakė: čia gyvena žmogus galiūnas, kuris kvėpuoja žiema, ant pečių neša pavasarį, priejuosteje laiko rudenį, o braido po vasaros geleis.

MUZIKA PRAKARTĖLEJE. Detalė iš 1500 metų paveikslo.

KULTŪROS KONTRASTAI

Žydai iš to žemės kampo buvo išvyti. Dabar vėl sugrįžę ir begrižta, tačiau ne Mozės vedami ir ne su Sandaros skrynja. Juos veda čia noras atkurti Izraelio valstybę, kuriai nešama viso pasaulio kultūra ir viso pasaulio pinigai.

Jie keičia Palestinos gamtiškąjį veidą — statosi moderniški miestai ir namai, kasami kanalai, drėkinamos dykumos, traktoriai ir mašinos dirbami laukai. Nueiki, sakysim, į Tel - Avivą, Haifą, ar Lyddą — rasi ten europietiškus miestus. Namai moderniški, gatvės lygios, kavinės ir krautuvės blizga, automobiliai dūzgia.

Mažai beišgirsi ir žydiško žargono — sudarkytos vokiečių kalbos. Ją keičia hebrajų kalba — kalba psalmių ir Sv. Rašto, bet ji neturi visų žodžių dabarties gyvenimui. Jie surandami nauji. Taip susidaro ir nauja hebrajų kalba — Irvith.

Viskas pamažu Palestinoje darosi nauja. Ir viskas tėra likę sena, kur Izraelio valstybė nesiekia.

Greitimoje Jordanijoje, kurios siena eina per pačią Jeruzalę, atsuduri laikuose, kaip iš Sv. Rašto pamituose. Laikas, atrodo, čia 2000 metų buvo sustojęs, kad galima būtų patikrinti, kas nori, kaip Kristaus gimimo laikais gyventa. Arabų piemenys tebe-gano kalnuose didelis avių kaimėnes, gyvena Abrahamo laikų palapinės. Dykuma traukia apdulkę kuprių karavanai. Jie praeina pro palapinių kaimą, kur moterys neša vandenį induose ant galvos, stachos ir lieknos, kaip kitada Rebecka ar Rachelė. Prie ežero vyrai taiso tinklus ir žūklauja, kaip Kristaus apaštalai. Kartais pro juos praeina asilas, nešas sunkią naštą, ir šalimai trėpena asilaitė, lygiai tokia, kuri nešė Kristų, žengus Jam į Jeruzalę.

Izraelio valstybėje nyksta bibliškas pasaulis; dykumų arabuose jisai palikęs, užsi-konservavęs, galima ir dabar filmuoti, ir bus visai tas pats, kaip aną Betliejaus naktį, kada piemenys išgirdo angelų choras. Tie du skirtingi kultū-

Rungtynės naktį

Dažniausiai žmonės norėtų būti ne ten, kur jie yra, ir iš tikrųjų turėtų būti, bet kitame amžiuje ir kitoje vietoje. Tai yra pavojingas savęs apgaudinėjimas. Vieta pasaulyje nurodo kiekvienam ir amžiną Tėvo valią. Dabartyje turime visomis jėgomis žengti į priekį, jei norime laimėti savo gyvenimą ir iškelti žmoniškumo vėliavą. Mūsų gyvenimas yra dieviškasis kūrinys.

Jis (Kristus) išrinkdamas vienus apaštalais, kitus pranašais, kitus evangelistais, kitus ganytojais ar mokytojais ir taip organizuodamas šventuosius apaštalavimo darbus, yra panorėjęs tokiu būdu ugdyti dieviškąjį kūną, į kurį ir mes kartu turime stengtis patekti, naudodamiesi ne kuo kitu, kaip tik tuo pačiu tikėjimu... Tai dėl jo visos kūnas įgauna tokias formas ir proporcijas... pagal kiekvienos dalies paskirtį ir taip pat tvarkoma augimą, kol visa atbaigiama meilėje (Laiškas efesiečiams, IV, 11—16).

Sį vakarą naktis atėjo į stadijoną dešimtimi tūkstančių judančių šešėlių. Ir kai milžiniškos šviesos žalsvai nuspalvino platų rungtynių pievos aksomą, naktis nuaidėjo himnu, susiliedama tūkstančiais balsų.

Tada rungtynių valdovas davė ženklą pradėti. Žaidimas vyko sklandžiai ir įspūdingai. Šviesos kamuolys skraidė nuo žaidėjo prie žaidėjo, lyg kad

būtų viskas buvę tiksliausiai iš anksto apskaičiuota. Jis šokinėjo nuo vieno prie kito, rities žemė arba skrido viršum galvų.

Kiekvienas buvo savo vietoje jį priimdavo, kai jo eilė ateidavo, ir labai tiksliai smūgiu atmušdavo kitam, ir kitas būdavo ten, kad jį vėl priimtų ir perduotų toliau.

Ir kai kiekvienas veikė tiksliai ten, kur reikėjo, ir kai jis sugebėjo puikiai savo uždavinį atlikti, ir kai jis suprato, kaip būtinai jam visi kiti reikalingi, skrido sviedinys lengvai. Bet tikrai į priekį. Lyg jis būtų jautęs kiekvieno pastangas, lyg jis būtų sujungęs vienuolikos žaidėjų širdis.

Alsavo grupė sutartinai, kartu artėdama prie pergalės vartų.

Tada, kai pašibaigus rungtynėms, minia išsiliejusi sunkiai skverbėsi pro siauras gatvėles.

Alsavo grupė sutartinai, kartu artėdama prie pergalės vartų. Tada, kai pašibaigus rungtynėms, minia išsiliejusi sunkiai skverbėsi pro siauras gatvėles. Aš galvoju: Viešpatie, kad žmonijos istorija, kuri mums duoda gražią progą žaisti, pasidarytų didžiulė šventė tavo garbei.

Puikiausia iškilmė, kuri, amžiams brėkstant prasidėjus, tik tada baigtusi, kai paskutinis dalyvis savo paskutiniame judesyje būtų sustingęs. Šiam pasaulyje, Viešpatie, kiekvienas turi savo vietą. Lyg visa pramatantis mankštintojas Tu jau iš anksto esi pastatęs į jam tinkamą vietą. Tau mes esame reikalingi

čia, mūsų broliams mes esame reikalingi, ir mes visi vienas kitam esame reikalingi.

Ne užimama vieta, kur aš stoviu, yra svarbi, Viešpatie, bet pergalė ir mano pašaukimo jėga.

Negi tai svarbu, ar aš priekyje ar gale stovėčiau, jeigu aš tik visomis jėgomis stengčiausi pasiekti savo būties viršūnę.

Stai, Viešpatie, mano diena ateina prieš mane...

Ar aš kartais nestoviu nuošaliai ant aikštės ribos, susikišęs abi rankas į kišenes, kritikuodamas kitų pastangas?

Ar aš savo vietoje tinkamai kovojau ir ar Tu mane ten iš viso radaai, kai mūsų rungtynių aikštė apžiūrėjai?

Ar aš gerai priėmiau sviedinį iš savo kaimyno ir iš kito galo?

Ar aš gerai pasitarnavau savo draugams ir ar nežaidžiau savanaudiškai, kad tik pats save parodyčiau?

Ar aš stengiausi taip žaidimą vesti, kad pergalė būtų užtikrinta ir visi joje dalyvavę?

Ar aš kovojau iki galo, ne-bodamas nesėkmės, smūgių ir sužalojimų?

Ar nesuklaidino manęs draugų ir žiūrovų šauksmai, ar neužgniauzė man drąsos jų nesupratimas, pagieža ir pri-trenkiantis smarkumas.

Ar aš atsiminiau pasimelsti už savo komandą ir neužmiršau, kad Dievo akyse šitas žmonių žaidimas yra pirmoji religinė pareiga.

Dabar aš grįžtu, Viešpatie, į drabužinę, kad nurinčiau. Rytoj, kai Tu vėl žaidimui sušvilpsi, aš visiškai kitaip žaisiu.

Ir taip kasdien... Duok, kad šis žaidimas, su mano draugais žaidimas, virs-tų galinga švente Tavo garbei, kokios Tu iš mūsų lauki, kad, kai paskutinį kartą sušvilpdamas mūsų gyvenimą nutrauktai, mes visi būtume išrinkti pergalėtojų puotai danguje. (Iš Michel Qudist "Maldu" knygos vertė A. S.)

Lietuvos Pranciškonai —

Darbininko Leidėjai

KRISTAUS GIMIMO SVENTEJE NUOSIRDŽIAI SVEIKINA LIETUVIŲ VISUOMENĖ, KARSTAI DEKOJA JAI UZ PARAMĄ IR SAVO MALDOSE PRASO DIEVA SEKMES IR PALAIMOS KILNIEM JOS DARBAM.

NUOSIRDZIAI SVEIKINU MIELUS PARAPIECIUS,
LINKEDAMAS GAUSIOS DIEVO PALAIMOS,
SULAUKUS

SVENTŲ KALĖDŲ
ir
NAUJŲ METŲ

Kun. Norbertas Pakalnis
APREISKIMO PARAPIJOS KLEBONAS, BROOKLYNE

VILNIAUS AUSROS VARTŲ
PARAPIJOS KUNIGAI

nuoširdžiai linki mieliems parapiečiams

Linksmų Kalėdų ir

Laimingų Naujų Metų

KUN. J. GURINSKAS
KUN. J. PARANSEVIČIUS

KRISTAUS GIMIMO SVENTEJE
ir
NAUJUOSE METUOSE

NUOSIRDZIAI SVEIKINA SAVO PARAPIECIUS
IR LINKI GAUSIOS DIEVO PALAIMOS

Kun. Juozas A. Aleksūnas
ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS KLEBONAS

Nuosirdžiai sveikiname visus parapiečius, sulaukus

KALĖDŲ SVENCŲ

IR

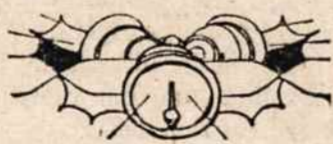
NAUJŲ METŲ

SV. JURGIO PARAPIJA, BROOKLYN, N. Y.

Kun. A. Petrauskas, Klebonas
Kun. V. Masiulis

Nuosirdžiai sveikiname visus parapiečius, sulaukus

SV. KALĖDŲ
BEI
NAUJŲ METŲ

Elizabeth, N. J. Sv. Petro ir Povilo Parapijos Kunigai:

Kleb. kun. M. G. Kemežis
Kun. V. Karalevičius
Kun. J. Pragulbickas

Bernelių mišios prie Sovietų sienos

Amerika ir Rusija yra kaimynės. Jos susisiečia šiaurėje, Beringo sąsiauryje, kuris skiria Stoira nuo Aliaskos, Beringo sąsiauris tėra 36 mylių pločio, bet jame yra salos, kurios Ameriką ir Rusiją dar labiau suartina. Rusija valdo didžiąją Diomedės salą (apie 10 kv. mylių), Amerikai priklauso mažoji Diomedės sala (apie 3 kv. mylių). Tarp tų salų tėra tik pusantros mylios atstumo. Taigi, tik per tokią siaurą ruoželį vandens nesueina Amerikos ir Rusijos teritorijos.

Beringo sąsiauris žiemą užšala ir užverčiamas ledų sąvartomis. Nuolat pučia žvėbūs ir stiprūs vėjai. Tik vidusarį, birželio — rugpjūčio mėn., kiek atšyla ir tada galima praplaukti iš Pacifiko į šiaurės Lediniuotąjį vandenyną.

Betliejaus žvaigždė

(Atkelta iš 9 psl.)

kad viršum Betliejaus galėjo suartėti Saturnas ir Jupiteris. Dabar žinoma, kad planetos mūsų akim tiek nesuartėja, kad sudarytų tartum vienos žvaigždės išpūdį. Be to, tokia "konjunktūra", kaip tai vadina astronomai, trunka tik kelias valandas, o Betliejaus žvaigždė švietė kelias savaites.

Betliejaus žvaigždės ieškoma dar tarp kometų, "uodeguotų žvaigždžių", kurios priartėja prie žemės ir paskui nutolsta į beribę. Ligi šiol astronomom nepavyko nustatyti, ar Kristaus gimimo metu galėjo pasirodyti kuri kometa. Bent žinomųjų skaičiuje tokios nerandama. Bet galėjo būti nežinoma kometa, nuriedėjusi dangaus keliu į beribę milijonams metų. Tokia kometa su šviesia uodega, pasirodanti vis toje pat dangaus vietoje, prieš saulei patekanti, išminčių aki jau galėjo patraukti ir rodyti kelią į Judėją.

Yra dar vadinamųjų "naujų žvaigždžių" — Novae, lotyniškai tarant. Tai dangaus atominės bombos — sprogtančios žvaigždės. Išsiliepsnodamos jos pasidaro šimtus ir tūkstančius kartų šviesesnės. Tokių sprogtančių žvaigždžių teleskopu per metus pamatomas nemažas skaičius. Bet kad žmonės savo akimi "degančią" žvaigždę pamatytų aiškiai ir išpūdingai, ji turi būti Supernova, kuri išsiliepsnoja ir sušvinta tūkstančius milijonų kartų. Kiniečių astronomai apie tokį reiškinį kalba 1054 metais, paskui tai buvo atsikė 1572 ir 1604 metais. Ar negalėjo tas pats būti Kristaus gimimo laiku? Astronomai sako, kad visai galimas atvejas.

Bet nuo tokios žvaigždės šviesa žemę pasiekia mažiausia tik per 3000 metų. Vadinasi, ji turėjo suliepsnoti dar prieš 3000 metų ir savo šviesa pasiekti žemę kaip tik Kristaus gimimo laiku. Čia žmogui ir

Abipus Beringo sąsiaurio gyvena eskimai. Amerikos pusėje jie yra laisvi žmonės, gali judėti kur nori. Gyvena jie ir mažoje Diomedės saloje, prie kurios gauda ruonius. Mažoje Diomedės saloje yra apie 100, turi mokytoją (amerikietį) su žmona ir katalikų kuniga — rusą jėzuitą Vsevolodą Rochovą, 39 metų, gimusį Maskvoje. Jo tėvai, bėgdami nuo bolševikų, jį dar vaiką išvežė į vakarų Europą, kur jis tapo kataliku ir kunigu, mokslus ėjo Romoje. Dabar jisai gyvena su eskimais mažoje Diomedės saloje, prie Rusijos sienos. Kai diena nebūna miglota, kas nedažnai

pasitaiko, matosi Sibiro pakrantės, Dežnevo pusiasalis. Netoli jo, Kolymoje, yra baisios tremtinių stovyklos. Jose yra ir lietuvių.

Diomedės salų eskimai turi savo giminių Sibiro pakrantėse, bet jų nedrįsta lankyti. Vienas kitas eskimas, nuklydęs rusų pusėn, negrįžo.

Kai būsi Bernelių mišiose, prisimink, kad mišios bus laikomos ir Diomedės saloje, arčiausia Rusijos sienos, už tuos, kurie kitoje Beringo sąsiaurio pusėje kenčia didelę vergiją ir laukia jos praeinant, kaip eskimai laukia žiemą praeinant didelės pūgos.

Kokio susitarimo laukiama Lenkijoje

Iš Varšuvos atvyko į Romą vienas iš katalikų veikėjų, išsėdėjęs eilę metų kalėjime. Dabar jis buvęs paleistas iš kalėjimo ir išleistas į užsienius. Jis pasakojo, kaip rašo Our Sunday Visitor, kad Lenkijos komunistinės vyriausybės galva Gomulka nori santykius su katalikais sutvarkyti tokiu būdu:

- Lenkijos vyriausybė patvirtina Vatikano paskirtus vyskopus.
- Religijos mokymas gražinamas į mokyklas kaip programos dalis.

• Duodami trys leidimai katalikų laikraščiui Varšuvoje, Krokovoje, Liubline.

Gomulka samprotaujas, kad jam reikalinga katalikų parama norint įvykdyti ūkinius planus. Atsiremti "progresyvių katalikų" organizacija "Pax", kuri buvo sudaryta komunistinei valdžiai paremti, Gomulka negali, nes ta organizacija neturi pasisekimo, kai vyskupai ją pasmerkė. Tad jis sutinkas, kad katalikai sudarytų organizaciją vyskupų priežiūroje.

KADA BATAI SPAUDZIA

Vyskupas Fulton J. Sheen pasakoja, kad New Yorke prie vienos bažnyčios priėjo prie jo moteris, labai kukliai apsisitaisius. Ji pasisakė esanti atvykusi iš Europos, ji sutaupiusi dešimt dolerių ir norinti duoti juos mišijom. Ji atidarė pinigukę, iš kurios buvo matyti keletas daimų, kvoterių ir kyšojo dešimtinė.

Moteris prisipažino norėjusi pirkti naujus batus, bet manantį, kad geriau bus dolerius atidavus mišijom. Vyskupas Sheen dirstelėjo į jos batus — tikrai jai buvo reikalingi kiti. Tad jis linksmai surado išeitį: Tamsta pasilauk savo pinigų ir nusipirk batus, o aš

klausimas: gamtos tai reiškinys ar stebuklas? Kokia išmintis be Dievo gali taip apskaičiuoti laiką?

Jei tai buvo didžioji deganti žvaigždė, kosmoso kolosalinė atominė bomba, tai ji visatoje dar tebėra. Astronomai apskaito, kad tokia žvaigždė, nutolusi nuo žemės akių, ligi šiol tegalėjo prarasti tik pusę savo šviesos, kol ji visai užges, praeis dar tūkstančiai metų. Ji tebėra visatoje.

Jei Betliejaus žvaigždė, astronomų manymu, tebėra visatoje, tai mes gyvenam po Betliejaus žvaigždės ženklų. Mes iš tikrųjų gyvename po tos šviesos žvaigždės ženklų, nes už visas žvaigždes drauge paėmus, yra nepalyginamai šviesesnė Kristaus žvaigždė, kuri rodo žmonėm kelią į Dievą.

uždėsiu už tamstą tuos dešimt dolerių ir pasiūsiu Sv. Tėvui mišijom.

Moteris pagalvojusi, paskui išėmusi dešimt dolerių iš pinigukės ir ištiesiusi vyskupui, tardama: "Ne, jeigu aš dabar pirksiu batus, tai jie man vistiek spaus".

KAS SIEMET KALĖDŲ NAKTĮ GIMS?

Kas šiemet Kalėdų naktį gims, bus nebe vienas, o tokių bus 200.000. Iš jų nelabai daug bus baltų, daugiausia bus juodi, geltoni ir rudi. Kad jis bus krikštijamas, tėra labai nedidelė galimybė — tik 20 procentų. Jis greičiausiai bus budistas, mahometonas arba Konfucijaus tikėjimo.

Jei jisai gims Indijoje, tai jam labai maža galimybė sulaukti kitų Kalėdų — ten naujagimių lieka tik 25 procentai po metų. Jei jisai bus spalvotas, tai jį griebis malarija, džiova, drugys, raupsai. Jei išsikaptys iš ligos, tai jį gali pribaugti badas. Užaugęs lies prakaitą, bet ką uždirbs, daugiausia teks kitiem — spalvotiems ponam.

Kiek kur yra kunigų

Vienas kunigas tenka Vokietijoje 940 katalikų, Prancūzijoje 2000, Belgijoje 720, Ispanijoje 945, Italijoje 1004, Portugalijoje 5000, Austrijoje 1057, Airijoje 607, Brazilijoje 6000, Kolumbijoje 2701, Meksikoje 4000, Kanadoje 468, JAV 600.

MIELIEM PARAPIECIAM LINKIME DAUG LAIMĖS
IR GAUSIOS DIEVO PALAIMOS

Sventose Kalėdose ir Naujuose Metuose

V. ATSIMAINYMO PARAPIJOS MASPETH, N. Y.
KLEBONAS IR VIKARAI

Msgr. Jonas Balkūnas
Kun. P. Lekešius, Kun. Pr. Bulovas

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Nuosirdžiai sveikiname visus
parapiečius bei pažįstamus
ir linkime DIEVO palaimos

Msgr. Ignas Kelmelis
Kun. P. Totoraitis

Svč. Trajybės Parapijos Klebonas
NEWARK, N. J.

NUOSIRDZIAI SVEIKINA VISUS PARAPIECIUS
SULAUKUS

Sventų Kalėdų ir Naujų Metų

PATERSONO SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
KLEBONAS IR VIKARAS

Kun. Jonas P. Kinta
Kun. V. Demikis

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

mieliems savo parapiečiams ir prieteliams linki
Sv. Petro, So. Boston, Mass. parapijos kunigai:

Kun. Pr. Virmauskis, klebonas
Kun. J. Zuromskis
Kun. A. Kontautas
Kun. A. Kneizys
Kun. J. Klimas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų Sulaukus

NUOSIRDZIAI SVEIKINU

visus parapiečius, choristus, vargonininką,
seseles mokytojas, vaikučius, draugus ir prietelius

Kun. P. J. Juškaitis

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJOS
CAMBRIDGE, MASS., KLEBONAS

Giedraus Kalėdų Džiaugsmo

Nuosirdžiai linki visiam parapiečiam ir
Darbininko skaitytojам

Kun. Dr. Jonas Starkus
SV. MYKOLO ARKANGELO
PARAPIJOS KLEBONAS
BAYONNE, N. J.

LINKSMŲ SVENTŲ KALĖDŲ

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

B. A. KUČINSKAS

35 SOUTH 8-TH STREET,

Telef. EVergreen 7-2155, 7-2156

BROOKLYN 11, N. Y.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
NASHUA, N. H. KLEBONAS ir VIKARAS

nuoširdžiai sveikina mielus parapiečius, sulaukus

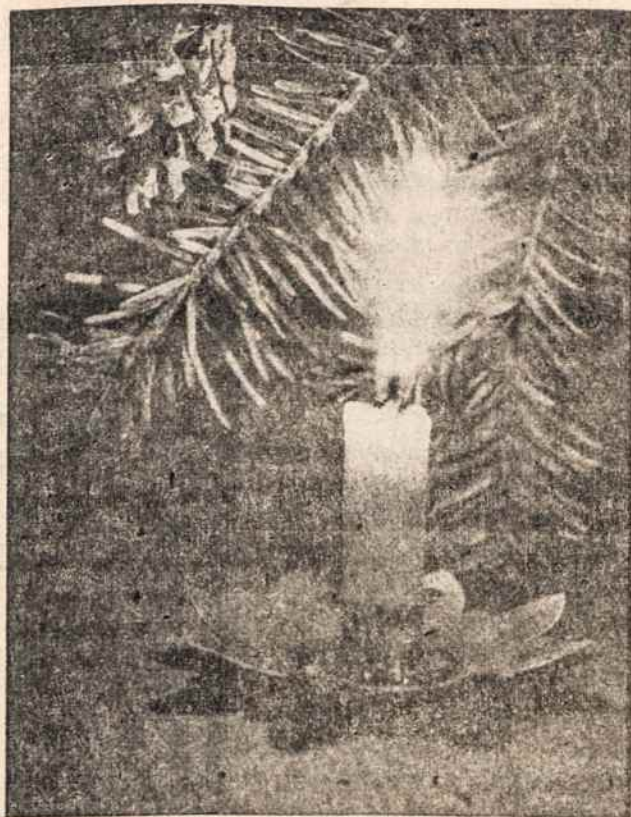
Šv. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

linkėdami visiem
DIEVO
palaimos bei globos

Kun. J. Bucevičius
Kun. A. Vainauskas

Didžioji Taika

SELMA LAGERLOEF

Buvo Kalėdų vakaras. Sename ūkininkų vienkiemyje visi skubėjo baigti darbus, kad dar spėtų išsimaudyti pirtyje.

Išsiveržus liepsnai ir dūmams per pirties kamina, visi pajuto, kad šventės čia pat. Visi skubėjo prie savo darbo, o darbas buvo toks lengvas, lyg žaidimas.

Su duonos kepalais iš klėties išėjo moteris. Troboje uždengė stalą ir padėjo duonos kepalus. Sena ji, rusvais plaukais ir labai negraži. Bet ši Kalėdų vakarą ji švietė ramybe ir džiaugsmu.

Tik viena jauna mergaitė buvo nelaiminga. Ji rīšo vantas šio vakaro pirties. Sėdėdama prie židinio, lauzė ji žabus ir dėliojo į ryšelius. Neturėjo gerų vytelių vantom surišti. Ji žinojo, kad vantas išbyrės pirtyje, ir jai bus gėda. To niekas ilgai neužmirš, gal net iki kitų Kalėdų prisimins.

Trobon įėjo Ingmara Ingmarsonas, vyriausias namų šeimininkas. Mergaitė jo labiausiai bijojo. Apžiūrėjęs, ar gerai prikūrenta pirtis, atėjo patikrinti, kaip surištos vantos.

Seimininkas mėgo visus senų laikų papročius. Naujųjų laikų žmonės jau pamiršo maudynes pirtyje; tai senis ypatingai jų laikėsi. Jis apsilvilkęs senais avies kailliais, odinim kelnėm ir ilgais auliniais batais. Nesiskutęs, susivėlęs atrodė lyg elgeta. Veido bruožais visai panašus į senąją moterį. Abu jie iš tos pačios giminės, įpratę gerbti savo giminės žmones, kurie turi Ingmarsonų brožuos.

Ingmarsonai buvo patys garbingiausi visoje apylinkėje, o šis senis pasiekė garbės viršūnę: jis turtingiausias, gudriausias, galingiausias ūkininkas visame valsčiuje.

Seimininkas paėmė vieną vantą ir smarkiai ją supurtė. Zabai pabiro.

— Mergaitė, manai, kad tokiomis vantomis galima plakintis Ingmarsonų pirtyje? — senis nusijuokė.

Seimininkas nepyko. Mergaitė išdrasinusi paaiškino, kad ji neturi gerų vytelių vantom surišti.

— Reikia tau surasti, — šeimininkas tarė maloniai, nes ir jis kupinas švenčių nuotakos.

Išėjo kieman ir apsižvalgė, ką galėtų pasiūsti vytelių ieškoti. Bernai dar skaldė malakas, sūnus nešė šiaudus, žentai tvarkė kiemą. Visi jie užimti, Senis nutarė pats eiti mišką.

Prie tvartų apsižvalgė, ar niekas nemato, ir pasuko takeliu į girią. Niekam nenori sakyti, kodėl eina pats.

Už laukų ir nedidelio eglės senasis Ingmaras rado beržyną. Brido iš kelio ir ieškojo jaunų vytelių. Tuo metu pasikėlė didelė vėjas ir nešė sniego sūkurius. Ir kai senis pasilenkė nupiauti beržo šakelės, jį užpylė sniego pusnis. Sniegas puolė į veidą, į akis. Vė-

jas buvo toks stiprus, kad senis turėjo suktis bent kelis kartus aplink.

Stai, Ingmarsonas paseno. Jaunystėje tokia pūga būtų niekai. Dabar apsisuko galva, lyg polką sutrenkus. Kai norėjo grįžti, jis traukė visiškai priešingon pusėn. Lindo gilyn ir gilyn į didelį eglėn.

Sutemo. Vėjas kaukė medžių viršūnėmis ir žėrė žemyn sniegą. Senis pastebėjo, kad aplinkui stovi eglės. Bet eglių yra ir pakeliui ir namus. Medžiai tankėjo, aukštai kėlė viršūnes, taip nebegirdėjai siaučiančios pūgos.

Dabar Ingmaras Ingmarsonas suprato, kad jis paklydo. Susijaudinęs stovėjo viduryje miško ir nežinojo, kur eiti. Kur jo namai? Metėsi į vieną pusę, brido į kitą, kol sugalvojo grįžti savo pėdomis. Naktis giroje jau buvo tokia tamsi, kad pėdų neberado. Ir juo jis ėjo, juo medžiai didėjo. Senis suprato, kad jis labiau tolsta nuo namų, klysta į girių tankmes.

Koks baisumas! Lyg užburta jis turi sukti ir sukti tuo pačiu ratu, klaidžioti, kai namie kūrenasi pirtis, kai visi maudysis ir džiaugsis.

Pasitaisė kepurė, kojines. Atsirėmė į eglės kamieną ir susimąstė. Miškas jam toks savas. Dar mažas būdamas, čia klaidžiojo, ganė avis pamiškėje, spendė paukščiams spąstus.

Staiga jam pasirodė, kad pažįsta vietą. Eidamas ana kriptimi, tikrai pasieks namus. Bet veltui — jo žingsniai nešė tolyn į girią.

Staiga pajuto po kojomis kietesnę žemę ir džiaugėsi atradęs kelią. Šis gi išvedė miško skyniman, kur dar labiau siautė sniego pūga. Senis pasijuto tikras vargšas, kuriam, štai, reikės miške numirti. Sudribo nuvargęs ant akmens. Būtų taip gera užmigti. Bet jis sušals, jei nejudės, jeigu užmigs. Vėl kėlės ir vėl žengė tolyn ir tolyn.

Einant vėl vaidenosi saldus poilsis. Pagaliau, vistiek, jei ir numirti tektų. Vistiek. Vėl atsistėjo ir pradėjo snausti. Mirties baimė išnyko. Jis net svajojo, kaip, jam mirus, klebonas visai papapilijai pasakos jo gyvenimą. Prisiminė savo tėvo laidotuves. Apie jį tikriausiai daugiau pasakys, pamiršęs, kad jis turėjo turtingiausį vienkiemį, kalbės apie ypatingą garbę priklausyti Ingmarsonų giminei, džiaugsis jo atsakingumo jausmu. Tokiai giminei reikia visada budėti ir stengtis išsilaikyti savo aukštumoje.

Bet tokiam garbingam bus negarbinga miške sušalti. Senis vėl kėlės ir žengė. Sniegas dengė jo kaillinius, nuovargis lenkė kelius. Vėl atsistėjo mieguistas. Mintys apie mirtį pasirodė dar labiau viliojančios. Bus didelės budynės, didelės laidotuvės.

Jis tartum matė didžiulį apdengtą stalą svečių kambary,

regėjo žymiuosius svečius: pastorį, teiseją, majorienę, apsilvilkusią juodo šilko suknele, auksine grandinėle ant kaklo. Visi kambariai papuošti, o eglių šakutėmis išbarstyti visi takai iki pat bažnyčios.

Jis pats guli, giesmės šalia jo, turtingas vienkiemis pilnas svečių, keliai ir vieškeliai pilni, visos vynos ir alus išgertas. Girdėjo net pokalbį:

— Bet kaip jis galėjo sušalti? — klausė teisejas.

— Ko jam reikėjo lįsti į mišką tokią dieną?

— Tikriausiai bus kaltas alus ar vynas, — atsakė kapitonas.

Ingmarsonas iš karto atsikėlė. Jų visa giminė blaivininkai. — Taip negalima kalbėti apie jį, juk jis blaivus! Bet kas uždraus, ims kas ir pasakys: buvo girtas.

Eidamas jis dar labiau nuvargėjo. Pasiekė pačią miško gelmę, kur prasideda uolos. Palipėjęs jis užkliuvo ant vieno akmens ir pakibo ore, sunkiai studejavo ir nukrito ant eglės šakų krūvos ir neužsigavo. Atskelti nebegalėjo. Norėjo tik miego, miego. Pastūmė šakas ir išlaužė į kažkokį urvą. Pajuto, kad urve kažkas guli minkšta ir šilta.

— Čia tikriausiai lokys, — mąstė senis, bet jam nesvarbu, ar žvėris puls, ar ne. Bet žvėris tokią naktį, kai žmogus atėjo pas jį ieškoti prieglaudos, neturėjo pikty minčių. Jis pasitraukė gilyn, kad sveičiui būtų daugiau vietos.

Tuo pačiu metu namuose nebuvo kalėdinio džiaugsmo. Visą šventąjį vakarą ieškojo vyriausio šeimininko. Išvertė

gyvenamą namą nuo viršaus iki rūsio, apėjo visus ūkio trobėjus, kaimynus. Sūnus ir žentai ieškojo ir laukuose. Žibintai, kurie turėjo šviesti naktį, einant į bažnyčią, plakėsi pūgos laukuose. Bet vėjas surijo ir pėdas ir jų šauksmus. Vidurnaktį pamatė, kad veltui gaišta laiką, — reikia laukti aušros. Tada vėl sukilo ir norėjo eiti į mišką.

Senoji Ingmarsono žmona liepė susėsti prie stalų ir klausytis Sventojo Rašto. Ji skaitė apie žmogų, kuris keliavo iš Jeruzalės į Jerichą ir pakliuvo galvažudžiams. Sūnus, žentai ir dukterys sėdėjo aplink ir klausėsi. Visi jie buvo panašūs: dideli ir sunkūs, negražiais protingais veidais, nes visi priklausė tai pačiai genčiai. Dabar jie dūsavo, vienas kito klausinėjo, gal ir jų tėvą koks gailėstingas Samarietis bus atradęs ir priglaudęs. Senoji moteris tuo tarpu skaitė lyg dainuodama ir užbaigė klausimu: "Kas iš jų, manote, buvo tikrasis artimas?"

Dar nepaskaičius atsakymo, senasis Ingmarsonas įžengė vidun.

— Motin, tėvas! — sušuko viena dukterė, ir taip niekas neperskaitė, kad artimas buvo tas, kuris jo pasigalėjo.

Dieną senoji vėl sėdėjo ir skaitė Sventąjį Raštą. Ji buvo viena. Moteris buvo išėjusi bažnyčion, o senis papusryčiauęs pasiėmė sūnus ir išėjo nakties lokio medžioti. Tokia jau vyrų pareiga — reikia sumedžioti lokį nors kazin kur būtum sutikęs. Jo gailėtis negalima, — jis bus alkanas ir puls gyvulių ir žmones.

Jiems išėjus, senajai Ingmarsono žmonai pasidarė neramu. Ji skaitė Raštą, kas atsitiko Sventąjį Naktį: "Taika ant žemės ir ramybė geros valios žmonėms". Ji kartojo tuos žodžius nejudri, ilgai nutęsdama.

Staiga vyriausias sūnus įėjo kambarin.

— Motin, — tarė jis tyliai. Ji sūnų išgirdo, bet akių nuo knygos neatitraukė.

— Ar tu buvai miške su jais?

— Taip, aš ten buvau, — atsakė sūnus dar tyliau.

— Ateik prie stalo, kad aš tave geriau matyčiau.

Ji pastebėjo, kad sūnus dreba. Jis atsirėmė į stalą, norėdamas susivaldyti.

— Ar jūs lokį užmušėt? Sūnus tik galvą pakratė. Senoji atsikėlus padėjo ranka

ant jo peties ir pritraukė jį prie suolo. Sėdos ir pati šalia ir paklausė:

— Pasakyk, kas gi ten atsitiko? Aš suprantu, kad kažkas negero mūsų tėvui...

— Taip, bet dar blogiau, — kukčiojo verkdamas sūnus.

— Dar blogiau? Sūnus verkdamas parodė Sventojo Rašto vietą, kurią motina dabar skaitė "Ramybė ir taika žemėje".

— Ar tai dėl to įvyko? — klausė motina.

— Taip, — jis atsakė.

— Dėl šventos Kalėdų ramybės?

— Taip. — Šiandien jūs norėjot padaryti blogą darbą?

— Taip.

— Ir Dievas mus nubaudė?

— Taip, Dievas mus nubaudė.

Pagaliau sūnus papasakojo, kas nutiko. Jie surado lokio urvą, kur nakvojo tėvas. Jie sustoję užtaisytį ginklų. Tuo tarpu lokys išlindęs iš urvo ir, nepažvelgęs nei kairėn, nei dešinėn, puolė tik senąjį Ingmarsoną ir letenos smūgiu jį užmušęs. Ir nieko daugiau nepuldamas, lokys nubėgęs į miško gilumą.

Po pietų motina ir vyriausias sūnus nuvažiavo į kleboniją pranešti apie tėvo mirtį. Motina sėdėjo sustingusi kampe, o sūnus kalbėjo. Klebonas lėtai rašė į savo knygas ir galvojo, kokį pamokslą reikės pasakyti. Ingmarsonai nepaprasti žmonės ir įvykis čia nepaprastas.

Kai klebonas baigė rašyti, sūnus tarė:

— Klebone, mes nenorime, kad apie tėvą būtų kalbama bažnyčioje.

Klebonas pasižiūrėjo į seną moterį, bet ši nejudėjo.

— Mes palaidosim jį paprastą dieną, — tarė sūnus.

— Taip, taip, — kartojo nustebęs klebonas. Senasis Ingmaras Ingmarsonas turėjo būti palaidotas, kad niekas nežinotų.

— Mes nekelsim jokios laidotuvių puotos. Mes jau kaimynams pranešėm.

— Taip, taip, — kartojo nustebęs klebonas. Jis gerai suprato, ką reikšia iškilmingos laidotuvės tokiai giminei. Tai našlėms ir vaikams didžiulis nuraminimas.

— Mes nenorim ir jokios laidotuvių eisenos, tik aš ir mano broliai palydės.

Senoji sėdėjo rami ir nejudėjo. Ji taip lengvai atsiskakė viso, kas ją būtų nuraminę.

— Mes nenorim ir varpų. To nori motina ir aš! Mes sakome tik jums, nes jūs turite išspręsti, ar mes teisingai elgamės tėvo atžvilgiu.

Klebonas tylėjo, o senoji sujudusi prabilo:

— Aš noriu pasakyti, klebone; jeigu mano vyras būtų nusikaltęs karaliui ar jo aukštesiems valdininkams, net jeigu jį nuo kartuvių būčiau nuleidusi, jis būtų iškilmingiausiai palaidotas kaip jo tėvas ir proseneliai. Mes esame Ingmarsonai; nieko nebijome ir iš kelio nesitraukiame. Bet Kalėdos yra kažkas ypatingo. Viešpats Dievas įsakė taikoje ir ramybėje gyventi žmonėms ir žvėrimis. Ir žvėris išpildė Dievo įsakymą, o mes jį sulaužėm. Mes turime dabar atsistoti prieš Dievo teisumą, ir mums netinka, kad su puikybe ir iškilme palydėtumė iš šios žemės.

— Jūsų teisybė, — tarė klebonas, — Jūsų valia turi būti išpildyta. — Ir nenorim lyg sau pridūrė, — Vistiek Ingmarsonai yra puikūs žmonės.

Moteris dabar išsitiesė. Išdidi jos giminė pabudo.

— Ingmarsonams dera duoti apylinkėi gerą pavyzdį, — tarė ji. — Mums reikia parodyti, kad esame nusizėminę prieš Dievą.

(Laisvai vertė A. T.)

Kalėdų švenčių proga širdingai sveikiname visus pranciškonų geradarius ir šv. Antano gimnazijos rėmėjus

T. JURGIS GAILIUSIS, O. F. M.
Provencijolas ir rektorius

KRISTAUS GIMIMO SVENTEJE

NUOSIRDZIUS LINKĖJIMUS SIUNCIU

mano vadovaujamos radijo valandos klausytojam, rėmėjam, bičiuliui ir bendradarbiui, visiem linkėdamas skaidraus Kalėdų džiaugsmo, o brangiai Tėvų žemei — Lietuvai prisikelti vėl laisvai ir nepriklausomai

Jokūbas J. Stukas

Linksmų Kalėdų ir

Laimingų Naujų Metų

ARLINGTON
TRUST COMPANY

149 Main St. North Andover, Massachusetts
348 Jackson St. 9 Broadway 305 Essex St.
Lawrence, Mass.

Kalėdų ir Naujų Metų šventėse sveikiname ir linkime visiems mūsų draugams džiaugsmo ir laimės!

JERRY & SAM
Parkside Bar & Grill

Vieta, kur dirba Jerry Tamkevičius iš Shenandoah, Pa.
žinoma geriausių patarnavimu

371 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel: EV 4-9460

Linksmiausių Kalėdų ir laimingiausių Naujų Metų linkime visiems mūsų prieteliams ir bičiuliams

I. Sutkus ir visa šeima
REPUBLIC BAR & GRILL

492 GRAND STREET
Tel. EV 4-8969 Brooklyn, N. Y.

Linksmiausių Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems pažįstamiems ir draugams linki

STANLEY MISUNAS IR VISA ŠEIMA
PARAMOUNT BAR & GRILL

502 GRAND STREET
Kampas Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 4-8934

Padangėje bus pilna skrajonančių karietų

Paskutiniame šimtetyje pasaulis yra labai ir labai pasikeitęs. Žmogus įžengė į neribotus išradimus. Per metus užregistruojami tūkstančiai naujų patentų: tobulinamos mašinos, kuriamos naujos, kad žmogui būtų geriau gyventi žemėje.

19 amžiaus pradžioje džiūgavo, kai išrasta garo mašina

pakinkė varyti laivus ir traukinius. Koks buvo pasididžiavimas, kai traukinių tinklas apipynė Europos kraštus, kai jį tiesė Amerikoje. Koks išdirinėjamos buvo chemijos lentelės, išrandama fotografija.

Bet žmogus neiškentė, ne-

sustojo vietoje — jo protas, kaip toji garo mašina, varė ir varė pirmyn. Peržengus 19 vidurį, daug kas keitėsi mūsų žemėje. Augo pramonė, sudarinėjamos buvo chemijos lentelės, išrandama fotografija.

Paskutinis 19 amžiaus ketvirtis yra lyg priešingis ir didžiulius išradimus.

Žmogus, būdamas tame prieangyje, leidosi į svajones: pranašavo kokie bus tie ateities laikai.

Vienas toks pranašas buvo Jules Verne, fantastinių romanų rašytojas. Knygos plito, žmonės skaitė ir svajojo, patys tuo netikėdami.

Jo amžininkas buvo ir kitas prancūzas, dailininkas ir rašytojas, dabar daugelio užmirštas,

tai **Albėrt Robida**.

Jis 1883 m. išleido iliustruotą, paties pripieštą fantastinių piešinių knygą — „XX amžius“. Daug ir įdomių dalykų jis fantazavo, Jam nerūpėjo pati technika: tenorėjo pasityčioti iš žmogaus svajonių, iš tų galimybių, kurių žmogus tikisi.

Ir nuostabu, kad dalis jo fantazijų šiandien yra virtusi gryną realybę.

Nupiešė jis gražią elegantišką moterį, kuri tiki ir savo iškalba ir savo grožiu. Ir kaip toji moteris kalbėdama negraudentis publikos? Aplink susodinti generolai, valstybės vyrai šluostosi ašarą. Ir kaip tokiam gražumėliui neduosi teisės, neleisi balsuoti, nenuitiesi kelių į visuomeninį gyvenimą.

Tai garsioji moterų emancipacija,

kuri susiformavo 19 pačiame gale. Gimė ji ir savo kelius gavo ne Europoje, bet Amerikoje, New Yorko mieste.

Rašytojas — dailininkas negalėjo praeiti pro telefoną — kuris žengė pirmuosius žingsnius. Jau jis nupiešė karikatūrą, vaizduojant

pirmą telefoninį automata. Juo kalbama ne su draugais, bet pranešama apie gaisrą. Irgi kur kas geriau: nereikia šūkauti, bėgti, skambinti varpu.

Telefono idėja nuvedė jį ir toliau. Jeigu galima pasikalbėti su svetimais miestais, išgirsti balsą, tai ateis laikas, kai bus galima perduoti ir vaizdus.

Tai dabartinės televizijos idėja. Ją jis pavadino „Telephonscop“.

Prie telefono prijungė aparatą vaizdinį: vadinas, ir girdi, ir matai. Savo fantazija jis ir pavaizdavo, kaip ištaigus ponas, rūkydamas cigarą, nugriuvęs ant minkštos kėdės, žiūri šokančių gražuolių — baleto vaidinimo.

Jo fantazija yra virtusi realybe. Tūkstančiai Amerikos gyventojų vakarais sėdi patogiose minkštasuoliuose, rūko girkšnoja ir žiūri televizijos programą.

Užkliuvo dailininkui ir povandeniniai laivai, ir juos pavaizdavo savo karikatūrose. Tai baisūs jūrų slibiniai, panašūs į žuvis. Jų dar nenaudoja karui, bet grynai pramogai. Pagal jo piešinius, 20 amžiaus žmogus tokiomis laivais vyks į jūros gelmes didžiųjų žuvų medžioti. Ir jo karikatūra vaizduoja, kaip tokie savaitgalio pramogautojai kerta kirviais, ietimis duria vandenių pabaisas.

Aviacijos galimybės dar buvo tik lopsyje, o jis paveiksle vaizduoja būsimąjį Paryžiaus gyvenimą, kad, štai,

XX amžiaus vežikai — taksistai turės ne karietas, bet lėktuvus ir vežios iš vieno kvartalo į kitą.

Padangė bus pilna tokių skrajonančių „žuvų“. Joms tvarkyti reikės specialaus policijos bokšto.

Šiandien aviacija yra tiek toli nužengus, taip išsivysčiusi, kad atsirado ir tokie padangių taksistai — tai helikopteriai. New Yorke jie plačiai vartojami, — pervežami keleiviai iš vieno aerodromo į kitą, gabenamas ir paštas. Vartojamas jis ir Europoje. Brusselyje tokie helikopteriai atskridusius keleivius, toliau padangėmis perveža į Paryžių, Londoną, Koelną, Antverpeną.

Prisiminkime 19 amžiaus elegantiškus šokius. Ir pro juos dailininkas žiūrėjo,

kokie bus ateities trepsėjimai, modernieji šokiai.

Jo nupiešti judėjimai visai panašūs į amerikiečių modernius šokius. Dailininkas čia suklydo tik drabužius vaizduodamas. Tuos ateities žmones aprenge savo laiko drabužiais. Dabar moteris nenešioja plačių išpūstų suknelių, vyrai jau seniai padėjo aptemptas kelnes ir frakus.

Besityčiodamas iš ateities gyvenimo, jis piešia ir tokį paveikslą, kur žmonės žiūri karo vaidinimų.

Tuose vaidinimuose kariauja tikrais ginklais.

Ir tai išsipildė. Amerikos kariuomenės štabai turi televizijas, kurios kautyne iš pirmųjų linijų perduoda toli užfrontėn. Ten generalinis štabas ramus žiūri „karo vaidinimų“.

Neužmiršta jis ir Prancūzijos, jos papročius. Skaudžiai tyčiojasi iš jos.

Idomiausia, kad jis ateities Prancūziją vaizduoja medine galva.

Ką tai reiškia? Pirmiausia, medinė galva negirdi gundančių kaimynų kuždesių. Antra, medis lieka medžiu. Nors ir uždėsi garsią Napoleono kepurę, nieko iš jos nepadarysi.

Tos „medinės galvos“ daug nemalonumų pridarė Prancūzijai.

Tai aštrios satyriko fantazijos, kurios pasiekė mūsų laikus ir gavo tikras formas gyvenime.

A. S.

Linksmų Švenčių

BROCKTON EDISON COMPANY

Jums linki

LINKSMIAUSIŲ ŠV. KALĖDŲ

Visi šios draugijos valdininkai, direktoriai ir tarnautojai, ir kartu pareiškia nuoširdžiausios šventiškos nuotaikos.

Mes tikimės, kad šventės atneš Jums to tikrojo dvasinio džiaugsmo ir nuskaidrins gyvenimą, juk tai yra KALĖDŲ prasmė...

Montello Federal Savings and Loan Association of Brockton

Walter E. Johnson
Prezidentas

Wallace L. Youngstrom
Iždininkas

820 North Main Street
BROCKTON, MASS.

TO WISH YOU AND YOURS

A TRULY MERRY CHRISTMAS

and

MOST PROSPEROUS NEW YEAR!

SECURITY FEDERAL

Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF BROCKTON
40 LEGION PARKWAY • BROCKTON 65, MASSACHUSETTS

BROCKTON SAVINGS BANK

Two Convenient Locations

1 NORTH MAIN STREET 443 BELMONT TREET

Opposite The Fair Grounds

BROCKTON, MASS.

Linksmų švenčių

NATIONAL BANK OF PLYMOUTH COUNTY

Brockton, Mass.

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

THE SAVINGS BANKS OF LAWRENCE

BROADWAY SAVING BANK
COMMUNITY SAVING BANK
ESSEX SAVING BANK
LAWRENCE SAVING BANK

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

EDGAR'S DEPT. STORE

195 MAIN STREET

BROCKTON, MASS.

Tel. — 1

Linksmų Kalėdų Švenčių!

BROCKTON 62, MASSACHUSETTS

ROBIDA 1883 metais taip vaizdavo mūsų laikų susisiekimą viršum Paryžiaus miesto.

Malonu paklausti išmintingų kalbų

Galima su išmintingom kalbom ir nesutikti, bet jos rodo, kaip išmintingi žmonės galvoja ir pagal savo galvojimą veikia. Paimam aktualų dabar klausimą — apie santykius tarp Sovietų Sąjungos ir laisvojo pasaulio.

Sovietai — tai paklydėlis sūnus

Taip galvoja išmintingai leidžiamas ir dažnai originaliai prie klausimo prieina katalikų akcijos savaitinis laikraštis „Our Sunday Visitor“ gruodžio 2 redaktorių rašytame straipsnyje. Samprotauja:

„Ipykimo momentais kai kas mėgina siūlyti Sovietų Sąjungą išmesti iš Jungtinių Tautų. Tai senas santykių tarp tėvo ir paklydusio sūnaus klausimas. Tėvas gali vaiką išvyti iš namų ir atimti jam išlaikymą. Tai didžiausia bausmė. Bet taip elgdamasis, tėvas taip pat aprėžia savo įtaką lenkti jį geran. Jeigu tėvas laikysis su vaiku ir su juo santykiaus, visada bus galimybių jam atversti, bent su laikyti jam nuo tolimesnio gedimo.“

„Tas pats yra ir su Rusija bei Jungtinėm Tautom“.

Taip išmintingai galvojančių esama Amerikoje. Kitados ir prezidentas Rooseveltas svajojo atversiąs Staliną. Jeigu taip galvojančių būtų daug, tai prieitų prie to, kad reikėtų siūsti ne į kalėjimą, bet į klebonijas ir Baltuosius Rūmus, tikintis, kad jie atvirs...

Vorošilovas sovietus nebloggeriau pažįsta

Buveš Amerikos atstovas Maskvoje William C. Bullitt savo atsiminimų knygoje pasakoja, ką jam geroje vodkos sukeltose nuotaikose pasakojęs Sovietų maršalas, dabar kaip ir Sovietų Sąjungos prezidentas Vorošilovas apie pilietinių karų laikus. Vorošilovas pasakoja, kad imdami Kijevo miestą komunistai turėję tik per

2000 vyrų, o caro armijoje buvo 11,000 karininkų. „Mes niekaip miesto nebūtume galėję paimiti. Bet mes pasinaudojome propaganda“. Būtent, Vorošilovas ir Budenij pradėję su miesto igula derybas, pažadėję leisti laisvai pasitraukti, jeigu jie ginklus padės. Caro karininkai patikėjo ir sutiko. O paskui? „Visai paprastai — sakė Vorošilovas, — mes iššaudėme vyrus ir jų sūnus, o jų žmonas ir dukteris atidavėm į namus, skirtus mūsų kareiviam“.

Bet gal tai buvo seniai, ir dabar komunistai jau kitokie, jau atsivertę?

Cabot Lodge:

sovietai — tie patys

Kai naujasis sovietų užsienių reikalų ministeris Sepilovas Jungtinėse Tautose sakė griausmingą kalbą prieš vakarų valstybes, Amerikos delegacijos pirmininkas Cabot Lodge jr. pastebėjo:

„Išbuva Jungtinėse Tautose ketveris metus. Išklaušiau kalbas mirusio pono Višinskio, ponų Gromyko, Zorino, Sobolevo kalbų, dabar, po Sepilovo kalbos, galiu tik vieną išvadą pasidaryti būtent, kad tas žmogus, kuris visas šitas kalbas rašo, yra tas pats“.

IŠMINTINGAS KLAUSIMAS

Amerikoje kiekvieną laisvesnį savaitgalį žmonės bėga iš namų, rieda keliais, valgo restoranuose, nakvoja viešbučiuose. Viena šeima taip paet išvažiuo pasitrankyti. Pakeičiu užklupo audra. Vargais negalais pasiekė nedidelį miestelį. Viešbučiai buvo užimti. Jie susirado ankštą kambarį, išvargę ir išalkę. Berniukas paklausė motiną: „Mama, kodėl mes nevažiuojame namo? Ten galėtume ramiai gyventi iki amžiaus galo“.

KŪRYBOS PRIEDAS

Pirmoji dailės paroda Vilniuje

Esame tauta, išėjusi į gyvenimą su savo tautiniu pradū per vėlavai. Tai ne mes patys kalti. Mus dusino rusai okupantai, kaip tik tuomet, kai visur vyko tautinis atbudimas. Tik spaudą atgavus (1904), prasideda kitas gyvenimas: auga lietuviškos draugijos, spauda, atsiranda ir lietuvių dailininkų.

Štai jie 1906 m. Vilniuje surengė pirmą lietuvių dailininkų parodą. Su ja gimė mūsų individualinis menas.

Anuose metuose tai buvo didelė nuostaba: atsirado lietuvių dailininkai, iš kur? Kodėl jie nenuėjo su lenkais, su rusais? Ir kam to lietuviško meno reikia?

Ano meto lietuviai inteligentai, išaugę iš kaimo, jau buvo pagauti tautinio atbudimo. Pasijuto esą lietuviai. Taip ir dailininkai, užuot susidėję su kitom tautom, susibūrė Vilniuje. Suėjo jie iš įvairių mokyklų, su skirtingais polėkais, bet visi turėjo tą pačią idėją — kurti lietuvišką savitą meną. Ir tų dailininkų buvo tik saujelė, tik tapytojai ir skulptoriai. Bet ir jų užteko, užteko jų drąsos, kad prasidėtų individualinis menas. Šioje parodoje dalyvavo ir didysis mūsų M. K. Ciurlionis.

Visuomenė sutiko šią parodą įvairiai.

Vieni, kuriems jau tuomet kvepėjo marksizmas, šaukė: tai buržuazinis menas, nes jis nevaizduoja darbo klasės ir jos kovos už savo teises! Šalin toks menas!

Parodą buvo užpuolęs ir Adomas Jakštas, labiausiai savo aštria plunksna kirto M. K. Ciurlionius, bet vėliau tas pats Jakštas pripažino Ciurlionio genialiskumą.

Kita visuomenės dalis laikėsi santūriai. Nors ji ir nesu-

prato meno, nes jos skonis buvo brenęs rusiško socialinio realizmo įtakoje, bet ji turėjo daug patriotizmo, — ji, ir nesuprasdama to meno, primė visu nuosirdumu ir jį rėmė, nes tai sukurtą lietuvių dailininkų, tai naują lietuviško gyvenimo apraišką.

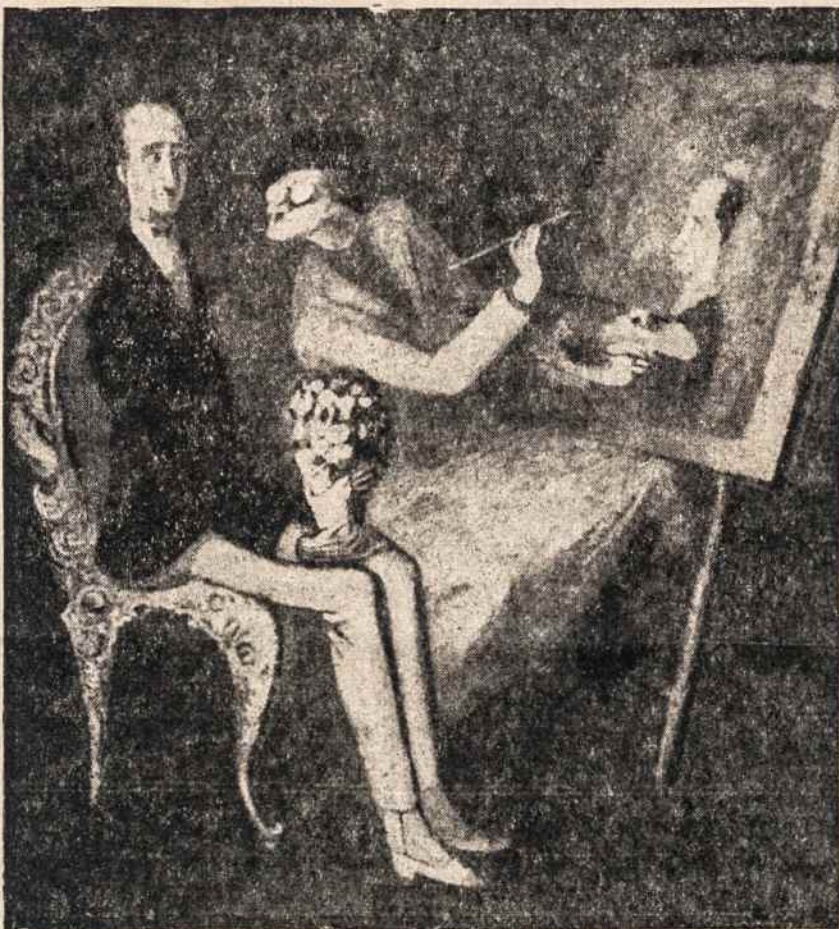
Taip 1906 m. gale (kai kur sakoma, kad 1907) prasidėjo visai naujas kultūrinis judėjimas, kokio dar niekada nebuvo lietuvių tautoje. Dailininkai atnešė savo kūrybą lietuviškai visuomeni, savo paveikluose skleidė Lietuvos gamtą, rodė jos žymiausias veikėjus. Iki pirmojo didžiojo karo buvo surengtos 8 parodos, jų tarpe ir pomirtinė M. K. Ciurlionio paroda.

Atstaciūs nepriklausomą valstybę, menas augo šūksniais.

Mūsų menininkai jungėsi i-

visuomeninį valstybinį gyvenimą, naujai besikuriančiai valstybei atidavė savo rankas ir talentą: piešė pašto ženklus, pinigus, dekoravo viešuosius pastatus. Iš kitos pusės, dailininkai susitelkę jau 1920 m. surengia pirmą parodą, tuo prisistatydami visuomeni kaip organizuota meno pajėga. 1923 m. įkuriamą savo meno mokykla Kaune, suorganizuojama Ciurlionio vardo galeria. Kokia nuostaba: pirmą kartą lietuviai turi savo galeriją, kurioje telkiami lietuvių dailininkų geriausi darbai.

Sako janties visuomeniniam gyvenimui, dailininkai talkino teatrui, sukurdami operai, dramai ir baletui dekoracijas, talkino naujoms įstaigoms, jas puošdami, kurdami pirmuosius mūsų istorijos paveikslus.

PAS DAILININKĄ.

Vyt. Kasiulis

PUTINAS — LIETUVIŲ POETAS NELAISVĖJE

Pasiekė Ameriką iš Lietuvos knygelė — V. Mykolaičio — Putino Poezija, išleista Vilniuje 1956. Išleista kukliai, bet viduje brandi. Pats autorius atrinko eilėraščius, kurie apibūdintų visus jo kūrybos laikotarpius. Sudėjo juos sovietiniam leidiniam priimta chronologine eile.

Ne visa Putino poezija čia pakliuvo. Tačiau ir pakliuvusieji rodo užtenkamai poeto ryškų, kūrybingą veidą. Tačiau jis svetimas sovietiniam poezijos supratimui, svetimas visai sovietinei aplinkai. Pastangos priderinti jį prie sovietinių reikalavimų baigiasi traagiškai pačiai poezijai. Ir tai liudija šis rinkinys.

Putino poezija išreiškia daugiausia jo pergyvenimus iš santykių su savo asmeninio gyvenimo likimu arba iš santykių su gamta. Asmeninio likimo pergyvenimuose reiškiamas aplinkos spaudimas poetui, poeto kova su pesimizmu ir optimizmo prosvaistėm. Gamtos pergyvenimuose išskyla gamtos didinga, paslaptinga, gyvatinga galia. Poetas jaučiasi tos galios veikiamas, jaučiasi lyg tos gamtos dalelė. Lyg mirdamas tejsilėjęs į gamtos ritmą ir virs nauja gyvybės forma.

Svetimi yra tokie pergyvenimai sovietiniam, arba socialistinio realizmo režimui. Jis reikalauja iš poeto pergyventi ne savo likimą, bet proletariato kovą. Pergventi tos pro-

letariato kovos eigą ir jos laimėjimą — ak, kaip tai svetimam Putino prigimčiai.

Svetimas jam ir komunistinis reikalavimas prieiti prie gamtos kaip prie medžiagos, kurią imasi perdirbti inžinieriai, imasi duoti jai naujas formas. Tokis santykis Putinui su gamta yra svetimas, o tačiau jis turi gyventi režime, kuris reikalauja iš poeto ne tik rašyti, bet rašyti taip, kaip nori bolševikai.

Šitas Putino poezijos rinkinys yra liudininkas, kaip poetas mėgina elgtis tarp tų reikalavimų ir kas iš to išeina.

Putinas mėgino atiduoti poetinę duoklę bolševikams. Keliais eilėrašciais pagarbina spalio revoliuciją, vadus, naują rytojų, tarybines respublikas, sielų inžinierius ir pan. sovietinę butaforiją. Bet kiek ten poezijos, iliustruoti gali eilėrašties "Didžiojo spalio garbei". Jį pradeda putiniškai, sodriai, pajegiai, (kaip anksčiau pesimizmo himnuose):

Merdinčio amžiaus
sutemų gūdis.
Aikštėm ir kryžkėlėm
šelstancios spūstys.
Aitrina siela
kaip geležį rūdys
Tas nenumaldomas
almantis rūstis...

Tačiau eilėrašty jau bolševikiškai:

Kraujo ir darbo
lemtingam laimėjime
Naujo darbymečio
paselį sėjame.

Kursto mūs galia,
Protą ir valią
Prieivartai nenuolankus
Didžiojo spalio
Didžios revoliucijos
Didis žmogus.

Putinas lieka Putinas ir čia — sueiluiota sklandžiai, bet tame bolševikiškame posme skamba nė sidabras, o surūdijusi skarda... Tokis yra išprievartauto poeto kūrybos vaisius.

Dar keisčiau su gamta. Kur savo pergyvenimus laisvai gaivališkai gamtai reiškia, ten poetas eilėraštyje "Baltijos jūrai" prabyla:

Sveika būk, Baltija,
tėvynės mano jūra!
Kaip paukštis į tave
ilgdamos skridau.
Tegu ir dar rūščiau
tava gelmė paniūra,
Aš tik šviesius jausmus
dainuosiu šiandien tau.

O priverstas rašyti inžinieriaus pavergtą Uzbekistano gamtą, Putinas rašo:

Tiktai iš upių ir kanalų
Vanduo, arikais išvėsdžiotas,
Ten nuolatos drėkint privalo
Zalius laukų ir sodų plotus.
Kaip geografijos vadovėly,
ne poezijos rinkinyje, kada
poetas yra priverstas rašyti ne
taip, kaip jo prigimtis jį lenkia.

Putinas žino, kad jo poezijai nelengva įtikti tarp bolševikiškų teorių. Tad leidinio pratartyje jis mėgina priekaištus nukreipti nuo savo poezijos ir rodyti, kad ji ne tokia,

Jei pirmojoje parodoje dalyvavo tik tapytojai ir skulptoriai, tai rūnai iš savos mokyklos išėina kartų kartos naujų visokios rūšies menininkų.

Auga tapyba, skulptūra, atsiranda net keramika, net pri-taikomasis menas su gražiais audiniais. Dar 1935 m. skundėsi, kad grafikos menas pas mus yra lyg pavainikis, bet po kelių metų grafika taip stipriai pradėjo veržtis į priekį, kad pasidarė rimta konkurentė tapytojams.

Jei anksčiau buvo atsineštas akademizmas, realizmas, tai dabar liete išsilieja visokiausios meno srovės, visom išgalėm vejamosi moderniųjų meno laimėjimų.

Tačiau šviesiausių faktų iš anų laikų reikia laikyti susidomėjimą lietuvių liaudies menu.

Jo tradicijos siekė net prieš pirmąjį pasaulinį karą, bet į (Nukelta į 16 psl.)

Šių metų kultūrinis gyvenimas

Su Kalėdomis kaip ir baigiamė šiuos metus. Zengdamė ir naujus metus, grėžemėsi ir žiūrime, ką jie paliko šviesaus mūsų lietuviškai kultūrai?

Praėjusiais metais džiaugėmės literatūros premijom ir jas skirstėm.

Literatūra rado plataus atgarsio: paskirta Draugo romano premija (B. Pūkelevičiūtei), Darbininko dramos premija (A. Skėmai), Liet. Rašytojų Draugijos (H. Radauskui), Aidų žurnalo literatūros premija (K. Bradūnui), jaunimo dramos premija (A. Rūkui).

Pats premijų skaičius rodo, kad dėmesio literatūrai iš organizacijų ir iš visuomenės yra nemaža. Išleista gražių vertingų knygų, bet jų plitimas šiemet mažesnis.

Chicagoje kovo mėn. įvyko religinio meno paroda, sutelkus arti 200 kūrinių, subūrusi dailininkus iš Amerikos, Kanados ir kitų kraštų.

Paroda paskatino sukurti visą eilę naujų religinių kūrinių, kurių taip stinga lietuviškajam menui. Ji taip pat savo kokybe parodė lietuvių menininkų pajėgumą išlaikyti aukštumoje. Prie dabarties sunkių sąlygų tai ir didelis ir vertas dėmesio dalykas.

Dalis dailininkų pateko į įvairias amerikiečių parodas, kartu priminė ir Lietuvos var-

kokią bolševikai smerkia. Jis rašo:

"Aš... nenorėčiau sutikti su įsigalėjusia nuomone, kad didelė mano ankstyvesniųjų eilėraščių dalis esanti estetizmo išraiška. Estetizmas bei formalizmas man buvo visados svetimas. Aš niekad neišžadėdavau turinio, idėjos, vaizdo dėl šokių ar tokių formalinių eilėraščio elementų.

"Taip pat manau, kad ir mano poezijos turinys... nėra gniuždantis, — pasyvuma, neviltingi, užsiskleidimą skatinantis, kaip tai matome dekadentinėje simbolistinėje lyrikoje. Tiesa, mano poezijos lyrinis herojus dažnai blaškosi nusi-vylimo ir sutemų nuotaikose, bet jis visados pasiilgsta šviesos, laisvės, žmoniškumo.

"Aš patenkintas, kad būdingiausia šios knygos eilėraščiuose skamba gimtojo krašto meilė, laisvės troškimas, protestas prieš dvasinę prievartą ir smurtą, pasididžiavimas žmogaus didybe, o sielvartas dėl menkystės, ir kiti poeto plunksnos verti jausmai".

Ir poeto mėginimus rašyti bolševikiškai galima priimti kaip tragišką protestą prieš tą dvasinę prievartą, kurioje poetas ir kiti Lietuvos poetai yra atsidūrę. J.B.

ANTANAS GUSTAITIS ANAPUS TEISYBĖS

ANTANAS GUSTAITIS

Humoristą Antaną Gustaitį pažįstame iš gausių literatūros vakarų, rengtų Vokietijoje DP stovyklose ir čia Amerikoje. Kadaiše buvo susidarę "žodžio skaitytojai": Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Henrikas Kąčinskis, kurie, pasitelkę ketvirtą rašytoją, ap-lankė daugelį lietuviškų kolonijų. Antanas Gustaitis su jam charakteringa šypsena skaitė humoristinius eilėraščius. Jų susidėjo visas pluoštas ir, štai Gabijos leidykla' išleido atskira knyga, pavadinta "Anapus teisybės". Tai pirmoji autoriaus poezijos knyga, bet jo vadinti debiutantu negalima.

Literatūroje jis reikšiasi nuo 1925 metų.

Būdamas gimnazijos mokytojas, Klaipėdos radifono direktorius, Kauno ir Vilniaus radiofonų redaktorius, Vilniaus Dramos teatro direktorius, jis nuolat dalyvavo lite-

ratūroje. Klaipėdos teatras statė jo "Slogučius", o tremtyje parašyti jo "Sekminių vainikai", "Silkiniai pančiai".

Minėtuose veikaluose Antanas Gustaitis turi ypatingai daug skaidraus humoro, kuris jį poezijoje plačiai išvystytas, atastaus lengva forma, pripildytas meilės žmogui.

"Anapus teisybės" knyga puošia dail. Romo Viesulo aplankas. Jis padarytas skoningai ir įdomiai. Vienaime kampe iš raudono fono žiūri velnias. Tai garsusis velnias iš Notre Dame katedros Paryžiuje. Pasiremęs rankom, iškišęs liežuvį, ironiškai nusiteikęs, jis stebi savo miestą Paryžių, kur vyksta gyvenimo žaidimai.

Nors Velnias ir dažnai minimas Antano Gustaitio poezijoje, bet autorius neturi tos ironiškos stebėtojo pozos. Ne iš toli jis stebi gyvenimą ir iš jo satyriškai juokiasi.

Autorius nusileidžia iš savo aukštumų, įsimaiso visuomenėje ir plaka į jos ydas: materializmą, abejingumą, nutautėjimą, nenuosirdumą, skylėtą moralę.

Surenka visa eilę žmogaus ydelių ir jas piekia, tuo pačiu žmogų taurindamas, dorindamas.

Ne veltui jis buvęs mokytojas. Ne jam rūstus, moralizuojas, ironiškas tonas.

Žmogų išjuokdamas, nunuogindamas, jis turi jam meilės. Jis visas ydas priskiria sau. Dažniausiai autorius kalba pirmuoju asmeniu: aš limpu prie pinigų, neduodu Balfui, aš esu ambicingas, garbėtroška, apgriuvusios moralės, pvz.,

Dainavau: Tėvynė,
be Tavęs nužiūsiu,

Su savim gyventi ir numirt sveikiau;
O dabar, pririjęs turkinį ir džiusų,
Negaliu ištartį,
ką tada sakiau. (43 psl.)

O jei kalba bendrai, tai savęs neišskiria, visur vartoja — mes. Retai kur atsistoja šalia ir sako: tu šioks ir anoks!

Jis tartum privengia vaizduoti gyvenimą, net knygą pavadino Anapus teisybės. Tai vyksta kažkur kitur, ne čia. Neturi jis ir nuogo moralo, kuris dažnai išsikiša satyri-niuose eilėraščiuose. Vaizduodamas žmonių ydas, jis tik juokiasi, nedarydamas kokių išvadų. Tai palikta pačiam skaitytojui.

Knyga turi optimistinį toną, daug šviesos, nes pašaipa yra giedri ir neskaudi.

Kitas čia žiūrės gal idėjinį negilumą, bet Gustaitis nenori grauztis, apunkinti kokių idėjų, moralų artilerija, jis nori žaisti forma, juoktis.

Forma Antanas Gustaitis yra itin išbubulines,

iškėles iki sklاندus, skambaus eilivimo (tik kirčiavimas kai kur paliktas tarmiškais). Savo vaizdus jis tapo plastiškai, kuria atmosferinį žodyna, gražiai balansuoja ir savotiškai užbaigia. Tai jo eilivimo maniera, kur pačiame gale, paskutinėje eilutėje sutelkia visa jėga ir staugmena, — staiga vaizdas pasisuka ir netikėtai užbaigia. Pvz.,

Du broliukai prie klevynės
Apkase pravirko,
Du New Yorke dėl tėvynės
Pontiacą pirkė. (52 psl.)

Autorius tartum žaidžia ir visą laiką juokiasi, o kur jis nori būti rimtas, ten jis išėina iš savo plotmės ir darosi pridusęs. Kartojasi ir kai kurie motyvai: automobiliai, vienybės pašaipa, "meilės" nuotyki-ai.

Knygos gale Pulgis Andrušis parašė "Apsoliučiai tobulai teisinga Anapus teisybės kritika", kur humoristine forma jis nusako knygos vertę. Knyga tikrai visiems padarys džiaugsmo, nes humoras yra viena iš sunkiausių formų, o Antanas Gustaitis ją valdo puikiai.

(Antanas Gustaitis — Anapus teisybės, humoristiniai eilėraščiai, išleido Gabija, aplankas dail. Romo Viesulo, 144 psl., kaina 2.20 dol.)

A. Dž.

ANTANAS GUSTAITIS

ADOMAS

O kad būčiau aš Adomas,
Tas Adomas buvęs,
Per Gomoras ir Sodomas
Būčiau nepražuvs.

Rojaus pievoj nuogą kūną
Sakele vėduočiau
Ir, tegul kas nori būna,
Sonkaudio neduočiau.

Be levos, tos užkerėtos,
Lai žalčiai grasina, —
Nors ir obuolio norėtus,
Imčiau apelsiną.

Ir dabar upe tekėtų
Baltas gulbės pienas,
Ir be jokių etiketų
Gerčiau aš jį vienas.

Vienas lobijų prisikrovęs
Pilną rojaus klėtį,
Nežinočiau iš gerovės,
Kaip save mylėti.

Prisijuosęs lapa fygu,
Pirrašyčiau spaudą,
Pridainuočiau šimtą knygų,
Ką vienam suskauda.

Man vienam pakiltų saulė,
Sviestų galvą plika,
Sudaryčiau šiam pasauly
Vienas visą Vliką...

Merry Christmas

CUSHMAN BAKERY

43-82 Vernon Blvd.

L. I. C.

Staten Island News Co. In.

195 Broadway

WEST BRIGHTON, S. I.

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons
W. M. K. TAILORING, INC.
490 Johnson Ave.
Brooklyn, N. Y.
HY 7-2899

Merry Christmas and a Happy New Year to all
DEMYAN'S HOFBRAU
and Restaurant
201 Broad St.
STATEN ISLAND
New York

Merry Christmas Happy New Year
CLUB CATANESE
86 Mills Ave.
South Beach, S. I., N. Y.

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons
EMPIRE ROLLER DROME
200 Empire Blvd.
Brooklyn, N. Y.
IN 2-1570
Where "Good Skates" Get Together

Fellmann Vans
**MOVING & STORAGE
LOCAL & LONG DISTANCE**
785 Cypress Ave.
Ridgewood, N. Y.
Phone EV 6-7857

ON THIS CHRISTMAS DAY LET US BE
THANKFUL FOR

God's Daily Blessings, our Loved Ones, The Warmth Of Friends, the Joy Of Freedom, The Blessings Of Good Health, The Taste of Good Food, The Inspiration Of Church, The Security of Home, The Joy Of Laughter.

LUXOR MOTORS

380 Bruckner Blvd. and 1491 Jerome Ave.
BRONX, N. Y.

CHRISTMAS PRAYER

May this Holy Holiday Season allow us to be thankful for blessings sent us daily and may the Spirit of Christmas bring into the hearts of the leaders of all nations to the end that one day soon the whole world will truly have

"Peace on Earth"

CARL HOPPL'S

Valley Stream Park Inn
Merrick Rd., Valley Stream, L. I., N. Y.
VA 5-8035

Warm and Sincere Holiday Greetings from

Fellmann Vans

785 Cypress Ave.
Ridgewood, N. Y.
(Formerly of Maspeth)
Moving By Men Who Know
How Serving 48 States
EV 6-7857

Warm and Sincere Greetings to all our friends and patrons

BEAUTY BAR

25 Mill Rd.
Tuckahoe, N. Y.
WO 1-3390

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons

Rollo's Post House

For prime beef, charcoal broiled steers & hamburgers
Keyport, N. J.
Route 35, Keyport 7-1900

Holiday Greetings to all
**FLATBUSH FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASS'N**
at the Junction of Flatbush
and Nostrand Aves.
Brooklyn, N. Y.

Safety of your savings
insured up to \$10,000.

May the Glory of Christmas
give to all nations the
true Peace on Earth

Helena Rubinstein

655 5th Ave.
N. Y. C.

Christmas Hope
if for nothing more, let us be
humbly thankful to GOD
that Peace throughout the
World seems to be rising
on all horizons

BALDWIN SAVINGS & LOAN ASS'N

2303 So. Grand Ave.
Baldwin, L. I., N. Y.

World Wide X-mas

As the Spirit and teachings
of Christ overshadows all else
on this X-mas Day, may we
stop to think what a glorious
message He sends to all
mankind this Day and every
Day — "Peace on Earth
to men of good will"

PABST BLUE RIBON BEER

WARM AND SINCERE
HOLIDAY GREETINGS
To all our friends and patrons,
YONKERS MOTORS CORP.
210 South Broadway,
Yonkers, N. Y.
Authorized Chevrolet Dealer
YO 3-7000

Warm and Sincere Greetings
to all our friends
**THE UGLY DUCKLING
RESTAURANT**
82 W. 3rd St.
N. Y. C.

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons
Eastern Parkway Arena
1435 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y.
ROLLER SKATING
PR 2-4200
Mr. Thomas Esposito
and Associates

Warm and Sincere Greetings to all our friends and patrons
BOSTON FISH MARKET
1065 Castleton Ave.
Staten Island, N. Y.

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons
CARYL TAXI SERVICE
508 South Broadway
Yonkers, N. Y.
Mr. Herman Maiolini and Assoc.

Warm and Sincere Holiday Greetings to all our friends and patrons
**ACETYLENE & WELDING
EQUIPMENT CO.**
1065 Atlantic Ave.
Brooklyn, N. Y.

Merry Christmas to all
**L. LUSTRATI
SANITARY MEAT MARKET**
Park Hill Ave.
Yonkers, N. Y. YO 3-5038
1st Quality Meat

Merry Christmas
appy New Year
RIVIERA CHATEAU

3295 Amboy Rd.
Staten Island, N. Y.
"Where every guest is a
guest of honor"

Greetings from the
**WHITESTONE SAVING AND
LOAN ASSOCIATION**

1245 159th Street,
Whitestone, L. I., N. Y.
and
4 Great Neck, Road
Great Neck, L. I., N. Y.
"Where Thousands Save Millions"

Merry X-mas
to all
from

Justice Tavern

52—19 Justice Ave.
ELmhurst, L. I.

Merry X-mas
to all
from

Charlie's Restaurant

978 Albany Ave.
Hartford, Conn.

A Merry Christmas and
A Happy New Year
to all our friends and patrons
ACE, DODGE

1120 Coney Island Ave.
Brooklyn, N. Y.

Abe Messinger—Pres.
You can't do better anywhere

Holiday Greetings
FINNEGANS NILE BAR
1804 Richmond Terr.
West Brighton, S. I.

Merry Christmas
Happy New Year

Thelma's Beauty Salon

3972 Amboy Rd.
Great Kills, S. I., N. Y.

Merry X-mas and
A Happy New Year
**Nielson Shoppes
Confectioners**

41 Pearl Street
Portchester, N. Y.
other stores in
Scardale - Bronxville
Old Greenwich - Larchmont
and Greenwich
All in Westchester County

On this Christmas Day
we humbly pray for your
good health your continued
prosperity and above all
your peace of mind

The Malboro Inn

Mount Clair, N. J.

Seasons Greetings
to all

RESTLAND FARM

Route 17, Northford, Conn.

For the best in foods
see us — first
Merry X-mas

The Dragon Seed

120—24 Queens Blvd.
Ken Gardens BO 1-8626

Merry Christmas
from the

Tip Top Club

16403 Northern Blvd.
Flushing, N. Y. FL 9-9304

Merry X-mas
to all from

Sea Crest Restaurant

Massapequa, L. I.
LI 4-4545

Merry Christmas
Happy New Year
During this holiday season
let us vibrate the meaning
of this Holy Day to those
we love, we like
even to those we dislike

Gripsholm Restaurant

324 East 57th St.
New York City

Christmas Wish
May Peace of Mind with
good health and
fortune be yours

JOSEPH V. McGRATH
9120—37th Ave.
Jackson Heights, L. I., N. Y.

Warm and Sincere
X-mas Greetings
to all from the

IONA PREP SCHOOL
715 North Ave.
New Rochelle, N. Y.

Merry Christmas
Happy New Year
MODERN MEAT MARKET
65—15 Grand Ave.
Maspeth, L. I., N. Y.

**CHRISTMAS PEACE
MAY THE GLORY OF
CHRISTMAS ENVELOPE THE
WHOLE WORLD AND
SPREAD THE MESSAGE OF
'PEACE ON EARTH TO MEN
OF GOOD WILL' NOW AND
FOREVERMORE**

JACOB RUPPERT BREWERY

1639 Third Ave.
New York City

Merry Christmas
Happy New Year
**ISLAND FEDERAL SAVINGS
&**

LOAN ASS'N
196 Fulton Ave.
Hempsted, N. Y.
1606 Hillside Ave.
New Hyde Park, N. Y.
97 Jackson Ave - Syosset, NY

Merry X-mas
to all
from

WOLFF MOTORS
100 Neptune Ave.
Brooklyn, N. Y.
NI 6-5000

Merry X-mas
to all from
AMERICAN GLORY CAFE
39—41 Queens Blvd.
Long Island City, N. Y.
ST 6-9866

Warm and Sincere Holiday Greetings
V. CARUSO & SON
224 Union Ave.
New Rochelle, N. Y.

Merry Christmas
**FLEEDWOOD RADIO
SERVICE**
36 W. Broad St.,
Mt. Vernon, N. Y.

X-mas Greetings
from
**JIMMY FEBB
MUSIC STUDIO**
831 Castleton Ave.,
West Brighton, S. I.

X-mas Greetings to all
**HUNGARIAN
RESTAURANT & BAR**
1504 York Ave.
N. Y. C.

Christmas Peace
may the Glory of Christmas
envelope the whole World
and spread the Message of
'Peace on Earth to men of
good will'
now and forevermore

ROOTES MOTORS INC.

505 Park Ave NYC
and
42-32—21st St. L. I. C.
Used Cars Priced to set the
whole town talking

A Very Merry Christmas
and
A Happy New Year

JACKSON MOTORS

95—10 Northern Blvd.
Jackson Heights, L. I.

"Happy Motoring All Ways"
ILL 7-2100 TW 9-1770

Holiday Greetings
from

Three Service Stations, Inc.

Batteries, Tires, Accessories,
Veedol motor oil, Tydol
flying a gasoline
Mechanic on duty
Hickory 6-9792

58-38 69th St. Maspeth 78, L.I.
(Corner Caldwell Ave.)

X-mas and New Year

House of Gee Restaurant

1128 Liberty Ave.
Hillside, N. J.

A Merry X-mas and
A Happy New Year

HOTEL SUBURBAN

141 So. Harrison
East Orange, N. J.

Merry X-mas
and
Happy New Year

O'Hara & Duffy Travel Agency

2542 Broadway
New York City
Cruises & Tours - Air & Sea
UN 5-5151

Joyous Christmas and a
Prosperous New Year

Totten - Villa

6770 Hyland Blvd
Totten Ville, S. I., N. Y.

Merry Christmas
**CENTURY AUTO WELDING
&
REPAIR CO.**
238 Delancey St.
N. Y. C.

Merry Christmas
Happy New Year

Good Samaritan Hospital

Suffern, N. Y.

X-mas Credo
Hear and heed the words of
Christ "Peace on Earth to
men of good will"

Chardas Restaurant

307 E. 79 Street
New York City

Warm and Sincere Holiday
Greetings
to all our friends
and patrons

Brauhaus

249 E. 86 St.
N. Y. C.

Warm and Sincere X-mas
And New Year
Greetings
to al our friends and patrons

KARL'S RESTAURANT

66-60 Grand Ave.
Maspeth, N. Y.

HA 9-8346

Mr. Leidner & Associates

Warm and Sincere
X-mas and New Year
Greetings
to all our friends and patrons
May the blessings of this
HOLY SEASON
be showered on you & yours
forevermore

FIORI BROS INC.

40 La Salle St.
Staten Island, N. Y.
Your Heating Dealer

GI 2-5900

Christmas Prayer
Please God make this Holy
Day the beginning of a
New Era throughout the
World. Let the message,
joyous message that Peace
on Earth has been attained

Washington Heights Federal Savings & Loan Association

1390 St. Nicholas Ave.
New York City

Merry Christmas to all
**PROGRESSIVE FLOOR
COVERING CO. INC.**
66 Market St.
Passaic, N. J.

Merry Christmas
Happy New Year
FRANK J. McCANN
115—13 111th Ave
Ozone Park, N. Y.

Merry Christmas
from
HOWARD LOTH.
8 So. Main Street
Port Chester
New York

Holiday Greetings

MILLER FURNITURE

TWO STORES

Both at 20th & Carson Streets

HEmlock 1-1024

S. S., PITTSBURGH 3, PA.

South Sides Largest and Finest Furniture Store

SVEIKINAME LIETUVIUS SU KALEDU
IR NAUJU METU SVENTEMIS

MELLON NATIONAL BANK & TRUST COMPANY

Fourteenth Street Office

1401 CARSON STREET PITTSBURGH 3, PA.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų
linkime lietuviams kostumeriams ir draugams

PACKERS RESTAURANT

OPEN DAY & NITE

2018 Carson Street HE 1-9773
PITTSBURGH 3, PA.

Sveikinam su Kalėdų ir Naujų Metų Sventėmis
Mūsų draugus ir pažįstamus.

BLUE EAGLE INN.

Mike White, Savininkas

Parduodame whiskey and beer taipgi turim

gero alaus, degtinės ir šnapso

2026 Fifth Ave. Pittsburg 19, Pa. Tel. CO 1-8534

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

ANTHONY URBON

LIGHT LUNCH & GRILL

2214 Tabor Street FEederal 1-9249
PITTSBURGH 4, PA.

Season's Greetings to all our Costumers and friends

FINK'S QUALITY MARKET

MEATS & GROCERIES

2200 SARAH ST. PITTSBURGH, PA
HE 1-9602

LINKSMŲ KALEDU SVENCIU
IR LAIMINGU NAUJU METU

JOSEPH G. YURASEK

BEER - WINE - LIQUORS
AND LIGHT LUNCHES

1828 Carson St. HE 1-9266
PITTSBURGH, PA.

LINKIME LINKSMŲ SV. KALEDU
IR LAIMINGU NAUJU METU

V. J. Kraus, Jeweler V. Krauzlys, savininkas

1816 Carson St. Tel. EV 1-4850
PITTSBURGH 3, PA.

LINKSMŲ KALEDU IR LAIMINGU
NAUJU METU LINKIME VISIEMS
MŪSU DRAUGAMS

LIBERTY HALL

PETRAS ir MARIJONA JURGAICIAI
savininkai

Lietuviška užėiga parduodame įvairius gėrymus

2204 Carson St. Tel. HE 1-9795
PITTSBURGH 3, PA.

ANGELAS

Zen'onas Kolba

KĄ PADARĖ NAKTINIO SARGO APDŪMOJIMAI

Naktinis sargas Lenkijos viename mieste turėjo daug laiko apdūmoti. Bežiūrėdamas į savo padėjėją šunį, kuris buvo susirietęs prie jo kojų ir sykiu su juo saugojo valstybės turta, sargas sugalvojo, kad ir šunį išlaikyti, jam algą mokėti turėtų valstybė, juk šuo nėra privati jo, sargo, nuosavybė.

Tą atradimą jis išdėjo rytą savo tiesioginiam viršininkui. Viršininkas pripažino, kad sargo naktiniai apdūmojimai teisingi. Artimiausiu laiku tarnautojų etatuose buvo vie-

nas skirtas šuniui su atlyginimu 480 zlotų mėnesiui. Šuns atlyginimas buvo išmokamas sargui.

Naktinis sargas ir vėl turėjo laiko apdūmojimam. Vieną tamsią naktį jam šovė šviesi mintis, ir rytą jis buvo prieš viršininką aiškindamas: "Kaip gi tai galima. Šitas šuo tik ēda ir, savo ēdesiui jis gauna 480 zlotų, o aš turiu ir apsiirengti ir dar žmoną išlaikyti ir aprengti, o gaunu tik 560 zlotų. O kaip atrodytu, drauge viršininke, jei aš prisimčiau šuns pareigas — loti".

Draugas viršininkas ir šiuo kartu sutiko, kad šuns etata galima panaikinti, bet nesutiko jo pareigų perduoti naktiniam sargui. Loti yra jau partijos pareigūnų darbas.

SNEKASI VYRAS IR ŽMONA

— Kam čia mane užsipuoli, mielasai, kad aš neturiu savo nuomonės? Tu vis sakai, kad aš kiekvienam pritariu, sakau "taip". Tai netiesa. Kai mano šefas įstaigoje sako "ne", tai ir aš sakau "ne".

— Brangute, kam mums sėdėti namie prie televizijos, kai toks gražus oras. Eikime į kina.

— Ligi pasimatymo, mielasai, Tik nepamiršk man dažnai parašyti. O jei neturėsi laiko, tai prisiųsk bent čekį.

— Man taip pat neskanu, ką aš verdū, bet dėl to nesiraukau, kaip tu.

— Čia, brangusis, laiškas nuo tavo sekretorės. Ji man pareiškė užuojautą, kad tu nesveikuoji.

— Brangioji, nesiskusk, kad tu esi silpnėsnė už mane. Tu taip įgrūdai karpštį į vyno butelį, kad aš nepajėgiu ištraukti.

— Aš nesuprantu, kodėl tu negalėtum daryti taip, kai kiti vyrai daro: skaityti laikraštį ir nežūrėti, ką valgai.

— Tu skundies, kad pinigai visai neteko vertės. Kam tada man prikaišioji, kad aš juos smulkmenom išleidžiu.

— Žiūrėk, meilute, kaip mūsų Joneiui patinka ant mano kupros jodinėti, — pasigiria vyrai žmonai.

— Taip, brangusis, — atsako žmona, — bet ant tikro asilo jam dar labiau patiktų.

Iš Pono Tokio išminties knygu

● Rūkyti gali nuprasti tikitai silpnavaliai. Kas turi valią stiprią, savo nusistatymo nekeičia.

● Mergaitė, kuriai ima sukintis galva, ieško vyro peties atsiremti. Kai jo pečiu pasiremia, ima sukintis galva vyrui.

● Sūnus, kuris išeidamas ar pareidamas, trenkia durimis, motinai neturėtų sudaryti rūpesčio. Motinos rūpestis prasidės tada, kai sūnus ims darinėti duris tyliai.

● Stebuklu laikoma tai, ką technika sukuria. Ką sukuria gamta iš mažyčio grūdelio, laikoma paprastu daiktu.

● Dovanas į paštą reikia atnešti anksčiau ne dėl to, kad paštas prieš šventes labai perkrautas. Anksčiau pasiuntę dovaną paragini gavėją tavęs taip pat neužmiršti.

● Svoriumi numesti reikia susilaikyti nuo pusrūčių, pietų ir vakarienės. Kad badu nemirtum, užteks valgyti tarpuose.

● Dosnumui parodyti nereikia duoti aukos. Pakanka nusifotografuoti su selpiamuoju, bet taip, kad jo ranka būtų laikoma tavo kišenėje.

● Automobilio nelaimės lengviau išvengsi, jeigu laikysi tvirtose rankose ne vairą, o savo galva.

● Praeitis tik tam atrodo nepakeičiama, kas dar nėra rašęs savo prisiminimų.

● Dantis traukiant mažiau skaudės, jeigu galvosi, kad jis traukiamas ne tau, o tavo priešui.

● Aiškiai matoma pro nuvalytą stiklą, sunkiau yra permatomi žmonės, bet geriausiai matoma pro rakto skylutę.

● Dorybė ir yda turi tą patį pagrindą: įpratimą.

● Raudonas pavojus mūsų jaunuoliui graso ne iš Maskvos, o iš raudonai nudažytų lūpų.

● Moterys dėl to yra išmintingesnės už vyrus, kad jos mažiau žinių krauna į protą, o daugiau į širdį.

● Ieva buvo Adomui pati idealiausia moteris, nes jis negalėjo jos su kita palyginti.

● Motina, kuri mano, kad vaikus jau išaugino ir galės pasilsėti, sulaukia anūku.

● Draugą norėdamas gerai pažinti, išsiųsk jį atostogų su savo žmona.

● Optimistė yra tavo žmona, kuri mano, kad iš ryto indai plauti bus jai maloniau, negu iš vakaro.

● Didelių akmenų nereikia saugotis, nes juos aplenkia ir akli; klumpame ant mažų akmenėlių.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Bealles Service Station

3327 W. Carson St.

Cor. Tabor Street

ESPLEN, PITTSBURGH, PA.

FE 1-2070

Dealers in Gasoline and Oil, Esso Products, also
Tires and Accessories

Sveikiname su Sv. Kalėdom ir Naujais Metais
visus mūsų draugus ir pažįstamus

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

2128 Carson Street

S. S. Pittsburgh, Pa.

Tel. HEmlock 1-0203

LINKSMŲ KALEDU SVENCIU
IR LAIMINGU NAUJU METU

JOSEPH WENTZ, JR.

LAIDOJIMO NAMAI

1323 N. Franklin Street

Pittsburgh 12, Pa.

CE 1-2200

Sveiki sulaukė Sventų Kalėdų!

ADOLPH PALECKIS

MAISTO KRAUTUVE

401 Stadium St.,

Pittsburg 4, Pa.

FE 1-1087

A MERRY CHRISTMAS & A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS

ZINKHAN DISTRIBUTING CO.

BEER DISTRIBUTOR

122 Chartiers Avenue

McKees Rocks, Pa.

FE 1-1183

Linksmų Kalėdų Švenčių Linkime Visiems Mūsų

Kostumeriams ir Draugams

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA IR KEKSAI

Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: FEederal 1-4455

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų
Mūsų Kostumeriams ir Draugams

BAYER'S MILK

Tik viena rūšis — Geriausia

1720 Middletown Road

Phone: FE 1-0900

McKees Rocks, Pa.

A Merry Christmas and Happy New Year!

LEA CHILDREN'S SHOP

Infant's and Children's — Ready to Wear

502 Chartiers Ave.,

McKees Rocks, Pa.

FE 1-0335

Linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Mūsų Draugams ir Kostumeriams

SOHO BEER SALES

KAZLAUSKAS, savininkas

Telefonuokit CO 1-3535—ir alus greit bus jums atvežtas
2132 Fifth Avenue

Pittsburgh 19, Pa.

Oginskiai linksminą žemaičius

Plungė — senas miestas pačioje žemaičių gilumoje. Išaugo jis ir išgarsėjo su kunigaikščiais Oginskiais, kurie iš grafo Zubovo pirkto Plungės dvarą ir didesnę miesto dalį.

Kunigaikščiui rūpėjo miestas: norėjo jį išauginti, padaryti apskrities miestu, pravesiti traukinį. Tam reikalui kvietė inžinierius, matininkus, bet projektai liko tik popieriuose. Vėliau, tiesiant Šiaulius - Klaipėdos liniją, Plungė jau turėjo ir savo traukinį.

Pačiame mieste prie Babrungo krantų buvo įkurtas milžiniškas parkas, pristatyta daugybė trobesių ir puikūs rūmai pačiam kunigaikščiui ir jo šeimai.

Kunigaikščio lizdas buvo Rietavas; ten jo gimtinės dvaras ir giminių kapai. 19 a. gale Rietave gyveno kunigaikštis Bagdonas Oginskis, Plungėje jo brolis — Mykolas. Abu turėdai, abu iš senos giminės, kuri Lietuvos istorijoje ne kartą minima. Kaip jų prosenoliai mėgo kalaviją ir grumtynes, taip šiedu — pamėgo muziką. Abu kunigaikščiai turėjo savo orkestrus.

Nei Kaune, nei Vilniuje tuo laiku nebuvo jokio simfoninio orkestro, o žemaičiuose — Plungėje ir Rietave — du dideli orkestrai koncertavo kasdien. Šateikių dvare dar garsėjo kamerinis orkestras.

Muzikantus pats orkestras išsiaugindavo. Mokinius surinkdavo iš viso Lietuvos. Ypač buvo daug našlaičių, kurie čia išgydavo muziko profesiją ir gerai uždirdavo, grodami kunigaikščio orkestre. Taki sutikti dar Vokietijoje, DP stovykloje, tokį buvusį Rietavo orkestro muzikantą. Tai Jautokas iš Rietavo, jis mirė praeitais metais Chicagoje. Orkestre išgrojo 25 metus.

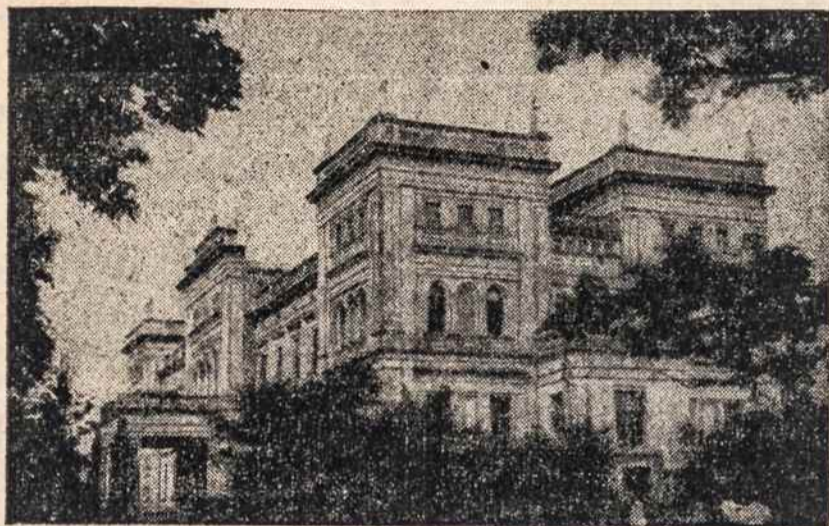
RIETAVO ORKESTRAS

Rietavo orkestre buvo apie 70 muzikantų, kurie turėjo savo uniformas: pilkos spalvos švarkus, su žaliais apvedžiojimais, pilkas kepurės, kurių priekyje buvo įsėta ažuolo lapai ir lyra. Dirigentai daž-

● SIMFONINIAI ORKESTRAI RIETAVE IR PLUNGĖJE. KASDIENINIAI KONCERTAI. KUNIGAIKŠTIS LINKSMINA PLUNGĖ. "FIVE O'CLOCK" VISAME MIESTE. PIRMOJI ŽEMĖS ŪKIO PARODA. NUOSTABUSIS ŽEMAIČIO IŠRADIMAS.

niausiai būdavo italai, pats orkestras labiau mėgo pučiamųjų instrumentų muziką.

Darbas vyko kasdien. Prasiždėdavo rytais repeticijom. Muzikantai buvo tiek išlavinti, kad laisvai skaitė gaidas, sugroję vieną ar du kartu, žengdavo į koncertą. Repertuaras buvo įvairus ir platus, nes koncertuoti reikėjo kasdien.

OGINSKIŲ rūmai Plungėje.

Jeigu dvare būdavo svečių, tai per pietus gretimose salėse skambėjo lengvoji kamerinė muzika.

Vienos valandos koncertas vyko po pietų. Jo klausėsi kunigaikštis ir jo svečiai. Dažniausiai klausytojų tebūdavo tik vienas — pats kunigaikštis Bagdonas.

(Brangi tai buvo pramoga. Vienam išlaikyti simfoninį orkestrą ir vienam klausyti popiečio koncerto. Jis dėl to ir buvo kunigaikštis. Dabar gi kunigaikščiai yra visi — kas tik turi radiją, gali ištisą dieną klausytis koncertų.)

Vasarą Rietavo orkestras išvykdavo į Rygą, kur grodavo mieste ir pajūrio salėse.

PLUNGĖS SIMFONIJA

Plungės orkestras daug kuo

ANTANAS GUSTAITIS

PIRMAS

Visur, kur įteikia man dolerių voka, Kur valgo ir geria ir nieko nemoka, Visur aš suspėju ir sėdžiu vis pirmas Ir atsveriu vienas ir tautą ir firmas.

Kai reikia kalbėti, aš pirmas tuoj stoju, Viešai apraudoju tėvynės rytoju, Kai reikia sušelpiti nors Balfo vaikyti, Aš pirmas iš salės einu parūkyti.

Aš pirmas už pirmą pirmiausia balsuoju Ir pirmas nedirbęs jau sunkiai alsuoju, O jei mano priešai murmėti kur ima, Tai surengiu pirmą savęs pagerbimą.

Turiu aš ir nosį — politikos žvalgą, Kuri man užuodžia tarnybą ir algą, O pirmas įsėdęs į fotelį tvirtą, Apsiaunu ir antrą ir trečią, ketvirtą.

Taip šitam pasauly nei sėju akėju, Tik piaunu bedalgio sau laurus veikėjo, Ir net Paskutiniam Teisme mums atgijus, Pirmasiu seimely veikėjų draugijos.

(Iš knygos "Anapus Teisybės")

Kristaus Gimimo šventėje

MIELIEMS MŪSŲ SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS IR RĖMĖJAMS LINKIME GIEDRAUS KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR GERIAUSIOS SEKMĖS NAUJAIS METAIS

"DARBININKO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

skyrėsi nuo rietaviškio. Jis buvo ir mažesnis 30—40 muzikantų, tačiau jie labiau propagavo klasikinę simfoninę muziką, labiau buvo ir išlavinti.

Ir Plungės orkestras turėjo savo uniformas: juodi apsiaustai su žibančiomis sagomis, švarkai tamsiai mėlyni su staciom apykaklėmis, į kurias segdavo atsižymėjimo žvaigždė-

buvo atitvertas keturių ha žemės plotas. Vidaus pusėje prie tvoros buvo padaryta stoginė, kur suvedė gyvulius. Pačioje aikštėje pristatyta daugybė paviljonų su įvairiais išdirbiniais. Šis didelis muzikos mecenatas ir parodoje negalėjo apsieiti be muzikos.

Karvių baubimą stelbė nuolatine muzika, kur, sklido iš centre pastatyto specialaus paviljono.

Cia grojo Rietavo simfonija, o Plungės simfonija sėdėjo prieš kunigaikščio rūmus ir linksmino parodos svečius, kurie čia suėjo išgerti kunigaikščio arbatos.

Baigiant parodą buvo dalinamos dovanos, premijuojami geriausi veisliniai gyvuliai. Jiems prisegė aukso, sidabro medalius, išdavė pagyrimo lapus. Premijuoti taip pat ir įvairūs dirbiniai.

ŽEMAIČIO LAIKRODIS

Parodoje vienas žemaitis laikrodininkas P. Žilius buvo išstąs savo išradimą K laikrodį žadintuvą.

Kai ateina žadinimo valanda, iš laikrodžio pasirodo žmogaus statulėlė, kuri įbrėžia degtuką ir uždega žvakę. Pats laikrodis suskamba muzika (Be muzikos nebūtų patraukęs kunigaikščio dėmesį!). Šis retas žemaičio išradimas buvo parodos garsenybė, nustelbė net didžiulius jaučius, karves ir avinus. Laikrodininkui buvo suteikta bajorystė, iš Žiliaus padarytas Žilinskas ir pridėtas dar pagyrimo lapas.

Susirgęs kunigaikštis turėjo važiuoti į užsienį operuoti. Išlydėjo orkestras su atsisveikinimo maršais, ir kunigaikštis, taip rūpestingai globojęs savo muzikantus, daugiau nebegrižo, — neatlaikęs operacijos jis mirė užsienyje. Parvežė tik jo palaikus. Gedulinga muzika orkestras iš toli jį pasitiko kelias dienas gaudė gedulu Plungėje, palydėjo į Rietavą, ir jį giminės kapus. Taip su kunigaikščiu Mykolu mirė ir Plungės simfonija.

KAIP MUZIKA NUSKAMBĖJO IR SENIEJI LAIKAI

Iš jų beliko tik parkas, pastatai. Atsikėlusioje Lietuvoje ten reikėsi naujas gyvenimas. Nebuvo jokių giminių, jokių turtų paveldėtojų; išklidė ir svetimas šalis, jie dingo savai žemei ir protėvių dvarui. Lietuva išdalijo tūkstančius ha, o pačiuose rūmuose įkūrė mo-

ŽEMAIČIŲ KRYŽIAI

M. K. Čiurlionis.

kyklas — žemės ūkio ir gimnazija. Čia ne simfonijom skambėjo buvę rūmai, bet kaimo jaunatvišku juoku.

Vėliau rūmuose įsikūrė pulko štabas. Per pirmą okupaciją bolševikai besitraukdami juos sudegino.

Prie didelių vartų seni lokiai su kunigaikščio herbais liudijo aną praėjusią gadynę. Praėjo, nuskambėjo viskas, ir liko užmiršta Žemaitijos romantika.

(Rašant pasinaudota J. Žilėvičiaus surinktu Lietuvos muzikos archyvu). P. Jurkus

SENOJI PLUNGĖS BAZNYCIA

KADA ŽEMAIČIAI PRADEJO KASTI DURPES

Durpės susidaro pelkėse, vandeningose vietose. Gulant žolių sluogsniam, vienas ant kito, pamažu užauga ežerai ir pelkės. Žolės juodėja, durpėja. Kol susidaro 1 metro sluogsnis, praeina 1000 metų. Durpės turi iki 93—94 procentų vandens.

Besiformuojant durpėm, tokie ežeriukai virsta klampynėm, vilingais raistais. Rodos, gali lengvai vaikščioti, bet staiga prasiveria skylė, ir skęsti.

Žmonės tokias skylės vadinia valnio, jaučio akim, akivaraais.

Daug yra pasakojimų, kaip tokiose pelkėse dingo jautis, net neliko pėdsako, kur jis nuskendo.

Senaisiais amžiais į tokias balas germanai mesdavo nusikaltėlius, dažniausiai neištikimas moteris. Jeigu auka gi-

liai nugrimzdavo, iš visų pusių aplipo durpėm, tai išsilaukė iki mūsų dienų. Tokių nuskandintų pelkėse iš 7—9 amžiaus rasta Vokietijoje ir Danijoje.

Zemės gilumoje durpės yra juodos, minkštos lyg sviestas, lengvai piauamos kastuvu. Viršutiniai sluogsniai dažniausiai rudi, su samanų priemaišomis. Iškastos durpės presuojamos, džiovinamos ir vartojamos kurui, dujų, briketo gamybai.

Lietuvoje yra 10.000 ha durpynų, iš jų būtų 3 milijardai kūbinių metrų žaliavos.

Šią žaliavą panaudoti kurui lietuviai išmoko iš vokiečių net ir jų žodis "Torf" perėjo į lietuvių kalbą ir virto durpe (angliškai peat). Žemaičiai, kurie turėjo artimesnius ryšius su prūsais, pirmieji bus pastebėję, kad kasama žemė pre-

suojava ir deginama.

Žemaičių tėvūnas Antanas Gadas 1799 m. pasikvietė tokius meistrus kasėjus iš Prūsijos,

išmokė savo žmones, kaip naudotis durpynais. Taip visoje Žemaitijoje ir Lietuvoje pamažu pradėtos kasti durpės. Tačiau į atskirą pramonę išsivystė tik nepriklausomoje Lietuvoje. Didžiausi durpynai buvo prie Šiaulių. Iš jų pagamintomis durpėmis buvo varoma didelė elektros stotis. K

PASKUTINĖS RAGANOS ŽEMAIČIUOSE

Tikėjimas raganomis buvo visoje Europoje, neaplenkė jis ir Lietuvos. Ir čia, kaip ir daugelyje Europos miestų, mušė į dangų juodi laužo dūmai ir degino raganas. Vysk. Valančius savo "Žemaičių Vyskupystėje" aprašo, kaip buvo Žemaičiuose deginamos raganos, duoda net pilną tardymo protokolą iš to meto teismo ir pilną eksekucijos aprašymą. Kaltinimai buvo menki, užteko įtarimo, kad jis burtininkas, ir atsidūrė teisme.

Viena iš paskutinių tokių apkaltintų raganų buvo sudeginta 1702 m. Luokėje. Ji buvo Varnių kanauninko motina. Tas griebėsi visokių priemonių, bet neišgelbėjo. Kol atėjo karaliaus raštas, motina buvo sudeginta. Vėliau griežtai uždrausti teismai už raganavimą. Paskutinė tokia byla buvo 1802 m.

Vengrijos kraujas praplovė akis Europos intelektualams

"Pasaulio taikos sąjūdis", kuriam žymi vieta priklauso prof. Frederic Joliot — Curie, komunistui, Maskvos simpatikui, paskelbė reikalavimą, kad sovietinė kariuomenė būtų atšaukta iš Vengrijos, kad Vengrijai būtų grąžinta pilna nepriklausomybė.

Komunistam palankus dailininkas Pablo Picasso irgi jaučiasi apgautas ar bent sąžinės graužiamas, nes jis sykiu su kitais devyniais mokslininkais bei menininkais komunistais paskelbė raštą partijai su priekaištais, kad partija slepianti tiesą. To slėpimo "pasekmes mes pradėdame jausti. Nesuskaitomi raštai ir lapeliai, kurie eina per intelektualų ir net darbininkų rankas, rodo gilų nepasitenki-

nimą, kuris yra apėmęs partiją".

Maskva jaučia, kad tarp intelektualų ji yra pralaimėjusi su Vengrijos skerdynėm. Norėdama atsigriebti bent iš dalies, Maskva dabar pasiskelbė organizuojanti Pablo Picasso paveikslų parodą. O dar ne taip seniai jo paveikslus buvo atmetusi kaip nesuderinamus su "socialistiniu realizmu".

Pirmoji dailės paroda Vilniuje

(Atkelta iš 13 psl.)

savotišką renesansą išaugina tik nepriklausomoje Lietuvoje. Renkamas, konservuojamas senasis liaudies palikimas, studijuojamas. Jo kūrybos dvasia nepaliekama tik muziejuose, ji stengiamasi sujungti su moderniaisiais meno laimėjimais. Taip mūsų menas gavo savitą brožų.

Pačiame kūrybos įkarštyje netekome nepriklausomybės. Šita vergija, kurią neša Lietuva, labiausiai prispaudė menininkus, nes jiems nubodo: ką piešti ir kaip piešti. Visus jėga lenkia prie socialinio realizmo, menas pakinkytas propagandai, darbo klasei.

Atsidurę laisvame pasaulyje lietuviai menininkai, toliau plėtojo savo kūrybą, ją visokeriopai praturtindami. Svarbiausia čia, kad per parodas kitiems buvo parodytas mūsų menas.

Ko negali dabar Lietuvoje liks menininkas, tą padarė iš-tremtasis dailininkas: jis žengė su menais laimėjimais, jis reprezentavo visur, kur tik galėjo, mūsų individualinę kūrybą.

Tremtyje atsirado ir naujų vardų, vienas kitas kopija į kitų tautų dailininkų galerijas, nešdamas lietuvių vardą, laimėdamas sau pripažinimą.

Trumpai peržvelgę mūsų individualios dailės 50 metų kelią, turime pasidžiaugti didele jos pažanga.

Reikia linkėti, kad mūsų menininkai nepavargtų, nesudėję savo ginklų toje likiminė-

je kovoje už tautos laisvę.

Dailininkai yra grėsmėje — nuskesti tarptautiniuose vandenyse. Jiems reikia pastangų ugdyti mūsų liaudies meno pradus savoje kūryboje, juos lūkstenti ir parodyti naujoje šviesoje. Tik grįžimas prie savo tautinių pradų suteiks mūsų menui stiprius individualinius brožus.

Būtų gera, kad dailininkai nepraleistų taip šios sukakties: tegu surengia visuose Amerikos miestuose, kur daugiau yra lietuvių, gražias apžvalgines parodas. Seniai laukiamo ir išsamesnio leidinio apie mūsų meną. Kadaise tokį leidinį buvo pasiūvęs parengti ir išleisti Lietuvos Dailės Institutas. Gal šioji sukaktis juos paragins subrusti!

P. Jurkus

Iš ko laikosi Amerikos privatinės mokyklos

Esso švietimo fondas paskyrė privatinėm švietimo įstaigom 1,191,450 dol. gaus 297 pradžios mokyklos, universitetai, kolegijos ir kitos įstaigos, tarp jų ir 35 katalikiškos.

Didžiausia suma skiriama priešuniversitetinio mokymo įstaigom — 726,500 dol. Ten įeina ir tos katalikiškos mokyklos, mažesnė suma 210,000 skiriama 16 mokyklų statybai, 99,950 14 mokslo įstaigų tyrimų planam ir 155,000 kitom įstaigom. Tarp trijų pastarųjų grupių katalikų įstaigų pateko tik viena — Fordhamo universitetas.